

(Եար. Ա. Էջեն)

սապնուած էին 4 չարագործներ Ռուպէի մէջ, որոնք կը հնապաղնդուէին լիլ ձախողած ոճրափորձին պատճառաւ, ներքին նախարարը յայտարարեց որ ահարեկիներ չեն այլ՝ մեծ ոճրագործութեան համար կամ ունենալող աւազակներ: Նոյնիսկ, հարկ տեսած էր վճարապէս հաստատել: «Ո՞չ ահարեկչութիւն է, ոչ ալ խալմապաշտութիւն»: Աւելի ուշ, ստիպուեցաւ յետքայլ ընել եւ ըսել: «Աւազակի խուժը որոշ տարրեր կապ ունին իսլամական շրջանակներուն հետ»: Ամէն պարագայի մէջ, ոչինչ յատակ էր, բայց, կը թուէր որ իսլամական ահարեկչութեան վարկածը ի գորու էր:

ԹՌԻՒՆՈՅԻ մէջ, Մարտ 29-ին բացաւ եւրոպայի մէջ - կառավարական ժողովը որ շուրջ տարի մը պիտի տեւէ, քանի ծանր օրակարգ մը ունի որ կը վերաբերի եւրոպական Միութեան ծրագիր կանոնադրի բարենորոգման: Իրեւ ստիպողական հարց, սակայն, անդիւհական կովերու հարցն ալ ծեծուեցաւ եւ եւրոպա յանձն առաւ իր նիւթական մասնակցութիւնը բերելու Անդիւյ կատարելիք մասնակի բնախնչումին: Ժողովին բացման նիստին, Եիրաք «անպատճախանտու» որակեց մամուլը այս հարցին կապակցութեամբ, երբ գիտական ոչ մէկ ապացոյց կայ որ հիւնդութիւնը կրնայ մարդը վարակել: Մնաց որ նոր պարագաներ եւաւան ելան ֆրանսա եւ Ապրիլ 1-ին, նոր բնաջնջումներ կատարուեցան Պրեթաներ:

ԳԼԻՒԹԸՆԻ կնոջ Թուրքիա այցելութեան ընթացքին Անդարայի մէջ աճուրդի հանուած է Այվազովսկիի «Փողորկուծովը» պատասարը: Հիւլարի Գլինթը իորու հրազդականներուն հրահանգած է որ զնեն այդ պատասարը եւ քանի մը ուրիշներ:

Ո-ՌԻՒՆՈՅԻ 07-ԱՆԱԼԻ ՄԸ, սիալ մամր, Մարտ 28-ի գիշերը ամբակծած է եր իսկ գիրքերը կաղիք - Եռւրու Զէշէնիոյ գիշելը: Առուսական զօրքերու հրամանատարը՝ Տիխոմիրով յայտարարած է որ այս ոմբակնութեան հետեւանքով մեռաներ եւ վիրաւորներ կան զինուորականներուն եւ բնակչութեան մօտ ու ներողութիւն ինտերուլ, ցաւակցութիւն յայտարարած է զոհերուն ընտանիքներուն:

ՀԱՐԱԽ-ԼԻԲԱՆԱՆԻ մէջ, երկու հոգին սպանութենչն ետք իսրայէլեան հրազդակ մը, Հէվալլան հակարածական անցաւ եւ կրակ բացաւ հիւսիսային իսրայէլի դիրքերուն վրայ, մայան նիւթական վեասներ պատճառելով:

Ա.ԺԵՐԻՈՅ մէջ, գնառուուքները կը շարունակուին, բայց, Ապրիլ 1-ի առաւտուն, զեւ ոչ մէկ հետք կարելի եղած էր գտնել առեւանդուած եօթը վանական ներէն:

Հիե՛սի (Վառի նահանգ) մարզադաշտէն եւքին, Մարտ 30-ին, սպանուեցաւ Գալիլի (Գորսէքա) Փութպալի ակամբին նախական և ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ մարդիչը: Մրցումը տեղի կունեար իր խումբին եւ Հիւլու միջեւ: Կը կարծուի որ հաշուեյարգար մըն է: Ակումբին սպանուածը՝ Արթիլի, 35 տարեկան, ծանր անցեալ մը ունէր, արդէն դատապարտուած էր տարիներ առաջ հոլուրի մը համար, նիսի ոճրային ատեանին կողմէ:

Ի ՑԻԱՍԱԿ

Վազգին Անդրէասեանի յիշատակին, Պր. Փայլակ Կիրակոսեան 200 Ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին:

ՀԱՅ ԿԱՐԹՈՂԻԿԵ

Ս. ԽԱՉ

ԱԹՈՒԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

Հինգարքի, Ապրիլ 4
Ոտնլուայ ժամը 17.30-ին:
Համապատարագ ժամը 18.30-ին:
Խաւարման գիշեր ժամը 20.30-ին:
Ուրբար, Ապրիլ 5
Երեկոյեան ժամերգութիւն - Թաղում Քրիստոսի ժամը 18-ին:

OFFRE D'EMPLOI

I'École TEBROTZASSÈRE

RECHERCHE

un DIRECTEUR

ou une DIRECTRICE

BAC + 4

Sérieuses références exigées.

Envoyer lettre de motivation et C.V. avec photo au journal qui transmettra.

l'Association

MACHTOTZ

Pour la Défense de la Langue
Arménienne
organise

un CONCOURS DE REDACTION

ouvert aux élèves de 14 - 18 ans
le Dimanche 14 Avril à 15 heures
à l'Ecole St-Mesrob : 4, Komitas,
94140 Alfortville

Le sujet sera communiqué sur place par le Jury.

Récompenses : 400 F. - 250 F. - 150 F.
et

un CONCOURS DE RECITATION

ouvert aux élèves de 10 - 18 ans
le Dimanche 5 Mai à 15 heures
Salle N. Fringhian : 15, rue Jean-Goujon,
75008 Paris

Epreuves : Morceau imposé : un poème de Vahan TEKEYAN. - Le choix du deuxième morceau est libre.

Récompenses : 300 F. - 150 F. - 100 F.
Le lauréat qui se distinguera dans les deux concours gagnera en plus un billet d'avion PARIS/VENISE/PARIS.

Renseignements et inscriptions :

Tél. : 47. 50. 97. 51.

ՑԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապոյտ Խաչի Արնուվիլի Աստղիկ մասնաձեւը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տիկին Անիթա Պօղոսեանի եւ զաւակներուն իրենց հօր եւ մեծ - հօր Պրիգոր Պալեանի մահուան առթիւ:

**

Կապոյտ Խաչի Պուլվար Օստոյի Լէուլ Սասունի մասնաձեւը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տիկին Անիթա Պօղոսեանի եւ զաւակներուն իրենց հօր եւ մեծ - հօր Պրիգոր Պալեանի մահուան առթիւ:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

-ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ-

-ԱԻՎԻ ՇԱԲԱԹ-

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ԱՊՐԻԼ 4

ՅԻՇԱՍԱԿ ՀՆԹ-ՐԵՍՑ
ՏԵՍՐ-Ն ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՅ

Ս. ՅՈՎԼԱՆԴԱ-ՄԿՐՏՉԵ

ՓՈՒՅ

Սկիզբ Ժամերգութեանց ժամը 8-ին:
Կարգադրագուղարաց եւ Ընթրեաց պարագագ ժամը 10-ին:
Կը պատարագէ՝
ԺիրԱՅՐ Ծ. ՎՐԴ. ԹԱՇՃԵԱՆ

Ունկուայ՝ յետ միջօրէի ժամը 4-ին:
Խաւարման երեկոյեան ժամը 7.30-ին:
Այսօր հոգեհանգիստ չի կատարուիր:

Ս. ՊՈՂԱ-ՊԵՏՐՈՎ
ԱՏԵՐՎԻԿԻ

Ժամերգութիւն ժամը 9.30-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10.30-ին:
Ունկուայ ժամը 16.30-ին:
Խաւարում ժամը 20-ին:

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ
ԽՈՒ

Ժամերգութիւն ժամը 9-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին:
Խաւարում ժամը 19.30-ին:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԿՈՒՐԻ
ՃԱՀԻ

Հունվար պատարագ ժամը 10-ին:
Ունկուայ ժամը 17-ին:
Խաւարում ժամը 19.30-ին:

ՎԱՐԱԳԱՅ Ս. ԽԱՉ
ԱՐՄՈՒԿԻ

Հունվար պատարագ ժամը 10.30-ին:
Ունկուայ ժամը 16-ին:
Խաւարում ժամը 20-ին:

Ս. ՑԱԿՈԲ — ԼԻՈՆ

Ժամերգութիւն ժամը 9-ին:
Ընթրեաց պատարագ ժամը 10-ին:
Կը պատարագէ՝
ԻՍԱԿԱԿ ՔՃՆՅ. ՀԿՔԻՄԵԱՆ

Ունկուայ ժամը 16-ին:
Կարգ Զարչարանց ժամը 19.30-ին:

ՎԱԼԱՆՍ - Ս. ՍԱՀԱԿ

Հաղորդութեան պատարագ ժամը 12-ին:
Ունկուայ ժամը 18-ին:
Խաւարում ժամը 20.30-ին:

ՄՐՈՅ ԲԱՐԴՄԱՆԶԱՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՐՄԵԼԻ

Հունվար պատարագ ժամը 10-ին:
Ունկուայ ժամը 16-ին:
Խաւարում ժամը 20-ին:

Tournoi européen intercommunautaire Genève 1996

organisé par

l'UNION ARMENIENNE SPORTIVE
DE GENEVE (U.A.S.) de :

- Basket-ball féminin et masculin;
- Foot-ball (indoor)
- Ping-pong féminin et masculin.

Le Week-end de Pâques
Samedi et Dimanche

6 et 7 Avril à Genève

Participants : des équipes de France, Angleterre, Allemagne, Italie, Belgique et Suisse, et pour la première fois, une équipe de jeunes basketteurs d'Arménie.

Pour tous renseignements veuillez appeler à Genève :

Huguette Gabrache 22 / 758.11.00
Viken Vartzbed 22 / 344.23.22.

La Section des Jeunes
de la Cathédrale Apostolique
Arménienne

SERPOTZ TARKMANTCHATZ

organise

UNE SOIREE

à l'occasion de la Fête de

Pâques

avec Loterie surprise

le Samedi 6 Avril à partir de 22h

Dans la Salle «A. Tcherpachian»
339, avenue du Prado - Marseille 8

P.A.F. : 60 F. + 1 Consommation

ԶՈՐԵՒԱՐԹԻ
ԱՊՐԻԼ 3
MERCREDI
3 AVRIL
1996

LE NUMERO : 5,00 F

ՀԱՐԱՉ

ՕՐԻՆԱԿ

ՀՄՄԱԴԻՐ ՇԱԽԱՐՉ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1925-1957)

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE FONDE EN 1925

DIRECTRICE: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS

TEL. : 47. 70. 86. 60 — TELEX : HARATCH 280 868 F

— FAX : 48. 00. 06. 70 —

C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանս : Տար. 1.100 ֆ. — Վեցամսայ : 560 ֆ.

Արտասահման : Տար. 1.400 ֆ. (ամենօրեալ առաքում)

1.250 ֆ. (շաբաթական առաքում) — Հասը : 5,00 ֆ.

71^e ANNEE — N° 18.824

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

ԹՈՒՐՔ ՄԵԾԵՐՈՒ ԴԱՄԲԱՐԱՆԸ ԱՂԲԱՆՈՑԻ ՎԵՐԱԾՈՒԱԾ

«Հ Ա Յ Ա Ս Ա Ն»
ՀԱՄԱՀԱՅԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԳՈՐԻՍ - ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ ՃԱՄԲՈՆ ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԵԱՆ ՄՈՐԱՓՈՆ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԴԵՐԱԿ

-ԺՈՐԱՆԱԿԱՑՈՅՑ-
-ԱԻԱԳ ՇԱԲԱԹ-

ԱՊՐԻԼ 5

ԱԻԱԳ ՈՒՐԲԱԹ

ՅԻՉԱՏԱԿ ՀԱՐԶԱՐԱՎԱՅ
ԵՒ ԽԱՅԵԼՈՒԹԵԱՆ
ՏԵՄՐՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՈՍԻ

Ա. ՅՈՎԼԱՆԴԻՄ-ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՐԻԶ

Երեկոյեան ժամերգութիւն եւ թափօր
թաղման ժամը 17-ին:

Ա. ՊՈՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՍ
ԱԼՖՈՐԴԻ

Երեկոյեան ժամերգութիւն եւ թաղում
ժամը 18-ին:

Ա. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՈՒԻԱԾԱԾԻՆ
ԻՒԻ

Ժամերգութիւն եւ թաղում ժամը 17-ին:

Ա. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՔ
ՇԱՀԻԼ

Թաղում ժամը 17-ին:

ՎԱՐԱԳԱՑ Ա. ԽԱՉ
ԱՐՄՈՒԻԿԻ

Թաղում ժամը 17-ին:

Ա. ՑԱԿՈԲ — ԼԻՈՆ

Թաղում ժամը 17-ին:

ՎԱԼԱՆՍ - Ա. ՍԱՀԱԿ

Թաղում ժամը 18-ին:

ԱՐՔՈՑ ՔԱՐԴԱՐԱՆ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՐՄԵՑԻ

Կարգ եւ թափօր թաղման ժամը 17-ին:

ՊՈՄՈՆԻ Ա. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՔ
ԵԿԵՂԵՑԻ

Թաղում ժամը 17-ին:

Ա. ՍԱՀԱԿ-ՄԵԽՐՈՊ
ՍԻՆ-ԺԵՐՈՄ

Ժամերգութիւն եւ թաղում ժամը 17-ին:

ՍԷՆԹ ՄԱՐԿՈՒԹ

Թաղում ժամը 16.30-ին:

ՍԷՆ ԼՈՒ - Ա. ԳԷՈՐԳ

Թաղում ժամը 18-ին:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE**

Section « Bagneux - Cachan »

REPAS ANNUEL

le Samedi 13 Avril
à 20 heures 30

Salle de l'Hôtel de Ville de Cachan
8, rue Camille Desmoulins

Prix : 150 Frs. — Places limitées

Réservation (avant le 10 Avril) au :
46. 63. 00. 82 ou 46. 63. 10. 48

ԾՈՐՏԱԿԱՆԻՔ

Կապոյտ լիաչի չ. խահակեան մասնակիութը շնորհակալութեամբ ստացած է. 8դկին Արմենունքի Գեւոնեանէ 100 Ֆր., 8դկիներ՝ Հանչէքեան՝ Գույութեանէ 500 Ֆր.:

Imprimé sur les Presses
du Journal « HARATCH »

83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

La Section des Jeunes
de la Cathédrale Apostolique
Arménienne

SERPOTZ TARKMANTCHATZ

organise

UNE SOIREE

à l'occasion de la Fête de

Pâques

avec Loterie surprise

le Samedi 6 Avril à partir de 22h

Dans la Salle «A. Tcherpachian»
339, avenue du Prado - Marseille 8^e

P.A.F. : 60 F. + 1 Consommation

Renseignements & Réervations :

Tél. : 42. 03. 05. 63 (Aires 20h)

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ

Ս. ԽԱՉ

ԱԹՈՌԱՆԻԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

Ուրբար, Ապրիլ 5
Երեկոյեան ժամերգութիւն - թաղում
թրիստոսի ժամը 18-ին:

A Y P . F. M. — 99.5

ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՎԵԱՆ

Հինգամբաթի Ապրիլ 4 եւ յաջորդ Հինգ-
շաբաթի Ապրիլ 11 ժամը 12.15-ին Վահան
Նազարեանի իր յայտադիրը կը նուի-
րէ դրագէտ Վահրամ Մավեանի:

OFFRE D'EMPLOI

ECOLE BILINGUE

FRANCO-ARMENIENNE

maternelle - primaire

recherche

pour Septembre 1996

(Temps plein ou temps partiel)

un(e) DIRECTEUR(TRICE)

PEDAGOGIQUE ADJOINT(E)

Diplômé(e) de l'Education Nationale

Prière d'envoyer demande et C.V. à

l'Association de l'Ecole St-Mesrop

4, rue Komitas, 94140 ALFORTVILLE

**Fondation Léa et Napoléon Bullukian
SUBVENTIONS '96**

offre aux associations arméniennes de bienfaisance
relevant de l'Eglise d'Etchmiadzine

Envoyer un dossier avant le 30 Avril 96.

à Fondation Léa et Napoléon BULLUKIAN :

18, rue Louis Tourte, 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

**Pâques 1996
Collecte exceptionnelle
pour la Route de la Vie
Goris-Stépanakert**

Le Fonds Arménien a entrepris la construction d'une route de 70 kilomètres reliant Goris à Stépanakert, qui établit un passage vital entre l'Arménie et le Karabagh.

Pour assurer le financement de cet ouvrage d'une importance capitale quant au devenir de la population du Karabagh, un «MARATHON DE SOLIDARITE» va mobiliser les Arméniens du monde entier pendant 2 mois.

Lancement du «MARATHON», à Stépanakert le 24 mars 1996 par une grande manifestation de joie et d'espoir.

Premier relais à Yérevan, le 7 avril 1996, par une immense fête populaire sur la Place de la Liberté.

Le même jour, Pâques, à l'appel des chefs spirituels de la Communauté Arménienne de France, des collectes auront lieu dans toutes les Eglises arméniennes apostoliques, catholiques et évangéliques.

Après d'autres villes relais, le «MARATHON» se terminera en apothéose le 27 mai 1996 à Los Angeles par un téléthon de 12 heures.

ARMENIE

Goris

DEGH

GORNIDZOR

KHENDZORESK

LATCHINE

MEDZ SHEN

ARTSAKH

CHOUCHI

KARINDAG

“Chaque famille arménienne doit prendre en charge le financement d'un mètre au moins de cette route”.

S.S. Karékine 1er
Catholicos de tous les Arméniens

APPEL

“En ce jour de Pâques, fête de la Résurrection de Notre Seigneur et Sauveur Jésus Christ, nous invitons tous les membres de notre communauté sans exception, à contribuer instantanément, par des dons généreux à la réalisation de la route Goris-Stépanakert, une entreprise humanitaire d'une importance vitale”.

Bardouy

Mgr. Kude Naccachian

Délégué pour l'Europe
du Catholicosat de tous les Arméniens

Fr. M.

Mgr. Grégoire Ghabroyan

Eparche des Arméniens
Catholiques de France

G. Léonian

Président de l'Union des l'Eglises
Evangeliques Arméniennes de France

Le Fonds Arménien de France déclare que tous les dons reçus en avril et mai 1996 seront consacrés au financement de la Route Goris-Stépanakert, à moins de la mention expresse d'un projet spécifique par le donneur.

**Participez à cet élan unitaire
Répondez oui à la Route de la Vie**

Je contribue à la construction de la route humanitaire Goris-Stépanakert et assure le financement de :

1 mètre : 750 francs. 2 mètres : 1500 francs. mètres : francs.

Ci-joint mon chèque de francs.

Je participerai à la collecte de Pâques dans mon église.

Fonds Arménien de France, BP 12, 75660 Paris Cedex 14.

ԵԹԵԿԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑ ՄԸ

Կիլիկիոյ գահակալին էջմիածնի կաթողիկոսութեան գառնալու երեւոյթը շատերու մտքին մէջ առընչուեցաւ եկեղեցական միութեան հեռանկարներու . անոնց ուղղուած չէ՞ր արդեօք այն յամառ ջանքը՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետի գտնուն վրայ անպայման Կիլիկիոյ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը բազմեցնելու, հակառակ աղմկալի ընտրութեան մը փուլերուն այլ ուղղութեամբ յայտնուող արդիւնքներուն: Նոյն կասկածները գորացնող աղդակ մը եղան կաթողիկոսական ընտրութեան վաղորդայնին այն պաստառները որոնք Զատկի առաւտուն պարզուած էին էջմիածնի գարպան կարեւու էկի էջմիածնի գարպան կարեւու մէկ էկեղեցին ալ թխմելով: Ուրաքս իր կասկածին հիմ, կը խօսի Արամ Ա. կ Մոսկուա այցելութեան պարագաներուն մասին. «առաջին գեղքն է, կ'ըսէ, երբ ուստական եկեղեցին առանց էջմիածնի հաւանութեան հրաւիրում է կիլիկիոյ Կաթողիկոսին»: Նման այցելութեան մը նախընթաց եղած է ուստական եկեղեցիին հազարամեակի տօնակատարութեան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին ալ ներկայութիւնը հայ եկեղեցիին պատուիրակութեան մէջ, Վաղդէն Ա.-ի թելագրանքով: Տիրան Արք. «Մի փոքր տարօրինակ» կը գտնէ որ Արամ Կաթողիկոս առանց տեղեակ պահելու Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, համաձայնած է Մոսկուա այցելել:

Ալեկոծ այդ Ապրիլէն ի վեր ընտրուած
է Կիլիկիոյ նոր կաթողիկոսն ալ ու ընդ-
հանուր առմամբ այն տպաւորութիւնը կը
տիրէ որ ջուրերը հանդարարօքն կը հո-
սին հաւատքի մեր կամուրջներուն տա-
կէն: Ամենայն Հայոց Հայրապետը յայտ-
նապէս կ'ուզէ կծմիածնի մէջ ալ շարու-
նակել Կիլիկեան ըրջանի իր նախասիրու-
թիւնը որ հրատարակչական գործն էր.
աշխոյժ ընթացքի մէջ ըլլալ կը թուէ
նաեւ կրօնական ասպարէզը նոր սերուն-
դին համար հմայիչ դարձնելու գործը,
հաւանաբար նաեւ երկրին ներկայի պայ-
մաններուն բերումով: Աւելի դժուար է
նոյնքան ժամանակի մէջ կազմակերպչա-
կան մակարդակի կարգադրութիւններ ալ
ակնկալել: Ինչ կը վերաբերի Կիլիկիոյ
աթոռին Արամ Ա. Կաթողիկոսին, անոր
գործունեկութեան մէջ կարեւոր տեղ կը
գրաւեն դանազան երկիրներ կատարուած
այցելութիւններ, իր ընտրութենէն ի վեր:

«Ազգ»ի Մարտ 8-ի թիւին «Եկեղեցի» խորագրուած սիւնակներուն մէջ միասնականութեան նիւթը կրկին ջուրին երեսը կ'ելէ, մեկնելով նախագահ և. Տէր - Պետրոսեանի Մարտ 4-ին կատարած մէկ յայտարարութենէն. ան կը վերաբերի հայ եկեղեցին միասնականութեան վերականդնուամի հեռանկարին զոր նախագահը նկատած է նոր Հորիզոն մը: Կ'ըսուի թէ այդ հեռանկարին մէջ «առկայ է Մայր Արքու Սուլրը կշշմածնի գերակայութեան անհրաժեշտութեան գիտակցութիւնը»: Թէրթը խնդրոյ առարկայ սիւնակներուն մէջ տեղ տուած է երկու առաջնորդներու «Նոյան տապան» գործակալութեան կողմէ քաղուած կարծիքին որոնք հետաքրրքրական է տեսնել որ յստակօրէն կը տարբերին իրարմէ, նոյն այդ միասնականութեան հարցին մէջ:

Նաեւ աթոռներու միացումը, այլ խօսքով՝ Կիլիկիոյ աթոռին ջնջումը: Յայտնի չէ: Երկու կրօնաւորներուն տեսակէտները որքան ալ ճիշդ ըլլայ ընդհանրաց ընել, որոշ է որ նիւթը արծարծուելու հակամէտ է միշտ:

Ամբողջ հարցը հոն է որ եկեղեցական միասնութեան մը կողմնակիցներուն եւ անոնց ընդդիմադիրներուն միջեւ այս մասին կարելի պիտի ըլլայ՝ առողջ, բաց վիճարկում մը հաստատել. Վիճարկում որ մեկնի միմիայն ազգային շահերէ եւ ոչ հատուածական, ժամանակաւոր ակնկալութիւններէ ու հաշիներէ: Եկեղեցականը այն գլխաւոր մարզն է ուր զրեթէ անկարելի է «հայաստանցի - օտարերկրացի»ի, կամ «հայ - ծագումով հայ»ու տարանցատում մը: Անոր ներկայի

Լրատու գործակալութեան թղթակից Հանդէպ ամբողջական վերաբերում :
Հեղինէ Մկրտչեանի առաջին խօսակիցը Ենթադրեալ վիճարկումին մէջ կայ տա-
նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմին կաւի աշխարհութեան Սրբա - կաւին աշխարհական ճակատին մասնակ-
առաջնորդ Տիրան Արք. Կիւրեղեանն է, յուրիոդը՝ Միացեալ - Նահանգներու Ա-
րեւելեան թեմին առաջնորդը՝ Խաժակ Արք. Պարսամեան : Կարելի՞ է այս մէկը առանձնա-
ցրնել, ամբողջովին նման նիւթի մոքա-
բանույց բոված պարագաներու մասին առաջարկ ամբողջական վերաբերում :

Հայոց կաթողիկոսի գերակայութիւնը»։ Անկարելի չի նկատեր այս մարդի յարաբերութիւններուն լարումին մէջ նոր աւելք մը որպէս հետեւանք հակադաշնակցական քաղաքականութեան։ «հալածել Խաշնակցութիւնը, կը նշանակէ նոր զարկ տալ փոխյարաբերութեանց սրուելուն» կ'ըսէ ան, յիշելով որ 1956-էն ետք երբ Կիլիկիա - Էջմիածին հակադրութիւնը քաղաքական բնոյթ ունէր, այս կուսակցութիւնը ձեռք անցուցած էր Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը «իր գոյութիւնը յարա

ԱՐՁԱԿԱՆԳՆԵՐ

ՀԱՅ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԴԵՆ

4.- ԶԿԱՆ ՎԱԶՔԻ ՀԱՅ ԱԽՈՅԵԱՆՆԵՐ

Տէսինի հայ մարդասէր, Ալէքս Մանուկի
ան ծանօթ է Հայաստանի մէջ իրեւ Հո-
անաւորող՝ որ իւ նիւթական աջակցու-
թւնը կը բերէ մանաւանդ վաղքարշա-
րու կազմակերպութեան։ Կը ստեղծ-
անդավառութիւն երիտասարդներու
ատանիներու ըրջանակին մէջ։

Հողորովզն դու չե սակայն այլքամաս
և փափաքի տեսնել հայ վազող մը՝ ու
արենայ մըցիլ եւ յաղթել միջազգային
սկարդակի վրայ։ Հատ մը, կամ՝ աւելի
կ'ըսէ՝ «Այո՛, Հայաստան ունեցած
պիտի ունենայ ալ, կը յուսամ, աչքա-
ու ախոյեաններ, աշխարհի, Եւրոպայ-
ամ ողիմպիականներու, երկրին աւան-
սկան մարզաձեւերուն մէջ, ինչպէս ըմբ-
ամարտ, ծանրաբարձութիւն։ Անոնց ար-
սպանդը, սակայն, միջազգային, քա-
ղչական գետնի վրայ, չի կրնար տպա-
րիչ ըլլալ։ Այդ մարզաձեւերը ժողո-
վրդական չեն արեւմտեան երկիրներու-
թը։ Զեն կրնար ալ հովանաւորողներու
իոնարքներու ուշադրութեանը արժա-
նալ, ծառայել արդինաւէտ կերպու-
յիկական փրոփականտի։ Հայաստա-
նու դասակարգի վազողներու պէտ-
նի, ինչպէս որ ունին Ալէքսիա կա-
փրիկեան ուրիշ քանի մը երկիրներ՝ ո-
նք աշխարհի մէջ ճանչցուած են միայ-
նենց մարզիկներով։

Ալէքս Սահովկեան այս ուղղութեամբ
ործնական քայլ մը առած է: Տեսանք ու
եցինք հեռատեսիլէն որ, տեղոյն վրա
կ, առաջարկած է որ իրեն ցոյց տան
էկ - երկու խոստմնալից մարդիկներ
և երկար հեռաւորութիւններու վրայ
ոք պատրաստ է հովանաւորել անոնց
սրգումները, առօրեայն. պարզ իր վե
սյ առնել անոնց ապրուստի հողը:

Մինչեւ մեր վերջին հանդիպումը Պրանտկեանի հետ, այս հրապուրիչ առարկը կը մնար անհետեւանք: Զէ գտած երեւի խանդավառութիւն Հայաստանի սրբական վարիչներուն մօտ:

Ճիշդ է որ, մէկ օրէն միւսը կամ մէկ

արին միւսը, կարելի չէ մէջտեղ հա-
լ միջազգային մակարդակի վրայ դիր-
նելու սահմանուած տղաք կամ աղջիկ
։

Աթլէթիզմը - վագել, ցատքել, նետել
այսատանի մէջ եղած է, սկիզբէն ի վեր
որհրդային շրջանին, անտեսուած մար
սձեւ մը, մանաւանդ վագելու մէջ։ Զկա
ւանութիւն։

Եթէ Սլոհքը այս օր ունի հրապարակ
սլին վրայ, Մորչէլի մը, տէր աշխար
հ մրցանի իներուն 1500-էն մինչեւ 300
թր, անկէց առաջ, տարիներ առաջ
ային ալժերացի նոյնքան համբաւաւոր
սպողներ՝ կը Ուեփի, կը Մազլուք, Մի
ուն՝ որոնք փայլ կուտային Փրանսայի
գդային խումբին, եղր Ալժէրիա Ֆր
անսա էր: Այս օրուան ալժերացի ախոյ
անեները ծնունդն են անոնց ստեղծած ա
նդութեան:

Հայաստանի մէջ չկայ այդ աւանդու
իւնը: Ինչ որ ըսել չէ թէ պէտք չէ սկը
լ, հիմ մը դնել: Ու այս տեսակէտու
լ, պէտք է գնահատել Ալէքս Մանուկի
ոնի նախաձեռնութիւնը եւ իր բերած
ութական նպաստը. մաղթենք որ հետե
րդներ ունենայ:

ՏԵՂԻՆ է յիշել որ Փրանսայի մէջ կա
կը ջանայ գործել Հայաստանի սփո
ն օգնութեան համար ստեղծուած կազ
ակերպութիւն մը, Association Interna
tionale du Sport pour l'Arménie սրու
սրիչներուն մէջն են Փրանսական մար
ուշաբահն մէջ ծանօթ անձեր, ինչպէս
ոթիւր Մարդաքեան, երկար տարինել
րանսայի մարմնամարզի Ազգային կազ
ն, ապահովականաց և այլ կազակաց

U. P. 2 U. 9 U. 6 9 U. b P

Z. B. B. O. S. B. T. B. Y. L.

U. S. U. L.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ – ՍՓիհիպ

ԴԵՒԵՒՍ ՀԱՐԿԱԻՈՐ Ե
ՃԱՆԱԳԵԼ ՄԻՄԵԱՅ

«Մեր ազգի եւ պետութեան կենսա
շահերը չօշափող եւ հետեւաբար մեր
սարակական միտքը մշտապէս յուր
հիմնահարցերից է Հայաստան - Ավելի
յարաբերութիւնների ներկայ վիճա
Մեր գնահատմամբ այդ յարաբերութիւններում ցաւալիօրէն այսօր էլ գեն ան

պիսի հարազատական, հիմնականությունը գլուխությունից զգացմունքներ տածել, պիսիք ունէք 10-20 տարի առաջ:

Սիով բանիւ . վերանկախումից յէ
էլ գեռեւս երեւութական չէ «ներա-
յին կեանքում տասնամեակներ կ-
տով Հոլովուած մէկութեան ներն
քը», որն, ինչպէս սփրոքահայ մտ-
րական Գրիգոր Պըլտեանն է վկա-
անշուշտ, դիւրին գործ չպէտք է լ-
եւ չէ, քանի որ գործ ունենք ընդա-
դիմակը եւ ոչ զաղափարախօսութ-
փոխած պետութեան հետ : Իսկ է-
շըրդային պետութեան զաղափար-
սութիւնը, սփրոքահայ մէկ այլ ։
ւորականի՝ Արքի Թոթոյեանի վկա-
թեամբ, բովանդակում էր մի այն
գործելակերպ, երբ «Հայաստանը ի-
կից ընտրած էր որոշ հատուած մը-
րուն արժանաւորութիւնը չափուած
միայն տիրող կարգերու հաւասար-
թեամբ : Ու այդ հաւասարմութիւնը
վարձատրուած էր “Հայրենասէր”
կումով, որ բառարանային իմաստէն

ւաղան տարբար բաս ո զառակաց յ
եօթը տասնամեակ : Սփիւռքի մէջ
փոքրամասնութենէն անդին մնացած
միայն անտեսուեցաւ որպէս հայութ
բաղկացուցիչ մաս , այլ նաեւ Հու
ուեցաւ դրեթէ թշնամի» :

Թէ ինչ է փոխուել հայութեան եր
հատուածների միջեւ միջնորդ գեր
դացած պետութեան անկումից յին

նոյն մարզաձեւի Փրանսական դաշտ
ցութեան փոխ - նախագահը : Միջազ
յին Միութեան այժմու նախական
Փասքալ Եղէկիէլեան՝ ծանօթ պատք
պոլի ըրջանակներուն մէջ իբրև մարդ
Մարզած է, ատեն մը, Ֆրանսայի բան
կին ներկայացուցչական կազմը,
տոյ, չորս տարիներ Գերմանիոյ Աղջու
խումբը :

Հայ մարզաշխարհը պէտք ունի անոնց
Հովանաւորողներու, օժանդակութեա-
մանաւանդ այժմ երբ հայ տղաք իւ պա-
րաստուին Աթլանթայի Ողիմպէտականին
Վերջերս Հայաստանի Ողիմպէտականին
միտէն կոչ ուզգեց Սփիռքահային
մասնակցիւ պատրաստութեան ծավո-
րունք:

և թէ ինչո՞ւ ընդհանրութիւններ ու տարբերութիւններ կան սովորական եւ շարաբութիւններ՝ առ լՍկրպրդ հանգապետութիւնների՝ առ լՍկրպրդ ունեցած դիքսուութմներում.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

-ԺՈՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ- -ԱԻԱԳ ՇԱԲԱԹ-

ՆԱԲԱԹ, ԱՊՐԻԼ 6
ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ ԶԱՏՎԻ
ԽԹ-ՌԻՄ
Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՐԻԶ

Սկիզբ ժամերգութեանց ժամը 16.30-ին:
Խթման պատարագ ժամը 17.30-ին:
Կը պատարագէ
ԺԵՐԱՎՈՐ Շ. ՎՐԴ. ԹԱՇՃԵԱՆ
Այսօր հոգիամիգն չի կատարուիր:

Ս. ՊՈՂՈՍ-ՊԵՏՐՈՒ
ԱԼՖՈՐՎԻ

Ժամերգութիւն ժամը 16.30-ին:
Խթման պատարագ ժամը 17.30-ին:

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՈՒԱԾԱԾԻՆ
ԻՍԻ

Ժամերգութիւն ժամը 16.30-ին:
Խթման պատարագ ժամը 17.30-ին:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒԱՍԻՈՐԻԳ
ՇԱՀԻՆ

Ժամերգութիւն ժամը 17.30-ին:
Խթման պատարագ ժամը 18.15-ին:

ՎԱՐԿԱՑ Ս. ԽԱԳ
ԱՐԱԿԻՆ

Ճրագալոյց, Խթման պատարագ ժամը
17-ին:

Ս. ՅԱԿՈԲ — ԼԻՈՆ

Ժամերգութիւն ժամը 16-ին:
Բնթերցուածք ժամը 16.30-ին, Մար-
քարեան - Փափագեան - Հայկագեան վար-
ժարաններու աշակերտութեան կողմէ:
Պատարագ ժամը 17-ին:
Կը պատարագէ
ԻՍԱՀԱԿ ՔՃԵՅ. ՀԵՔԻՄԵԱՆ

ՎԱԼԱՆՍ - Ս. ՍԱՀԱԿ
Խթման պատարագ ժամը 17-ին:
ՍՐՈՅՑ ԹԱՐԴՄԱՆԱՑՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՐՄԵԼԻ

Բնթերցուածք ժամը 16.30-ին:
Պատարագ ժամը 17.15-ին:
Կը պատարագէ և կը քարողէ
ԶԱՏԻԿ ՎՐԴ. ԱՀԵՏԻՔԵԱՆ

ՊՈՄՈՆԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒԱՍԻՈՐԻԳ
ԵԿԵՂԵՑԻ

Ժամերգութիւն ժամը 17-ին:
Խթման պատարագ ժամը 17.30-ին:

Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՄՐՈՒ
ՍԵՆ-ԺԵՐՈՆ

Բնթերցուածք ժամը 17.30-ին:
Պատարագ ժամը 18.30-ին:

ՍԵՆ ԼՈՒ - Ս. ԳԷՈՐԳ

Պատարագ ժամը 17-ին:

OFFRE D'EMPLOI

ÉCOLE BILINGUE
FRANCO-ARMENIENNE
maternelle - primaire
recherche

pour Septembre 1996
(Temps plein ou temps partiel)

un(e) DIRECTEUR(TRICE)

PEDAGOGIQUE ADJOINT(E)

Diplômé(e) de l'Education Nationale
Prière d'envoyer demande et C.V. à:
l'Association de l'Ecole St-Mesrop
4, rue Komitas, 94140 ALFORTVILLE

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Նաբաթ, Յունիս 8, 1996

ՃԱՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՆ

Ի նպաստ Ս. ՄԵԿՐՈՎ Կրթարանին:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R.C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

ՅԱՌԱՋԻ ԲՈՐԳԱԿԱՑՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄ ՍԱՄԱՆԻ

ՓԱՄԻԶ. - Վարդելէս Տակառեան 300
Քաղաք:

**CROIX BLEUE
DES ARMENIENS DE FRANCE**
Section «Bagnoux - Cachan»

REPAS ANNUEL

le Samedi 13 Avril
à 20 heures 30

Salle de l'Hôtel de Ville de Cachan
8, rue Camille Desmoulins

Prix : 150 Frs. — Places limitées

Réservation (avant le 10 Avril) au :
46. 63. 00. 82 ou 46. 63. 10. 48

**

VISITE DE L'ABBAYE DE MAUBUSSON

La Section «D. SERENGULIAN»
d'Issy-les-Moulineaux

organise une SORTIE le Samedi 13 Avril.
Départ de l'autocar à 10h devant la MCA
45, rue de la Défense à Issy-les-Mlx avec
arrêt devant l'Eglise Arménienne, 6, ave.
Bourgain, à 10h15.

**VISITE
DE L'ABBAYE DE MAUBUSSON**
(Abbaye royale et cistercienne du XIIIe s.)
Un repas sera servi dans les environs de
Gonesse — L'après-midi visite de la
Maison de Retraite arménienne, où une
animation est prévue.
Retour vers 18 heures.

Participation aux frais : 150 Frs.
S'inscrire au plus tard le 8 Avril auprès
de :

— Mme Papazian 47. 36. 18. 09.
— Mme Onossian 46. 42. 90. 68.
— Mme Minassian 40. 95. 81. 33

Les 8e Jeux Interrégionaux des Jeunes de l'UGAB d'Europe

auront lieu le week-end de la Pentecôte

les 24, 25 et 26 Mai à NICE

avec la participation des sections Pays-Bas, Belgique, Suisse,
Angleterre, Italie et France.

Le programme complet sera communiqué prochainement.

Pour tous renseignements, contacter :

le (16) 75. 56. 33. 74

A l'occasion de la

benédiction de l'huile sainte

PELERINAGE A ANTELIAS

Du 22 au 30 Mai 1996

(Avion + Hôtel + Excursions + Bénédictioin de l'Huile Sainte)

En option : Extension de deux jours à Petra (JORDANIE)

Renseignements et inscriptions

SABERATOURS: 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS

Tél. : 42 96 10 10 Fax : 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES: 48, Cours de la Liberté, 69003 LYON

Tél. : 78 60 13 66 Fax : 78 60 92 26.

ՀԱՄԱԳՈՅՆԻ

ՓԱՐԻԶ

ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ

ԵՎԱԿՈՒԹԱՅԻՆ

ԶԱՏԿՈՒՅՆԻ

ՃԱՆ

ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ

ԵՎԱԿՈՒԹԱՅԻՆ

ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ

ՀԱՅՆԵՐ

ԳԱԻԱՌՈՒԵՆ

Սէն - ՄԱՐԹԻՆ Տ'ԵՌԻ

«1915, ԱՊՐԻԼ 24»
ՀՐԱՊԱՐԱԿ

կարգացած է, այս առթիւ, Առակոնի «Ա.Փիշ ուուժը», ապա հնչած է զայստանի փառերդը: Հանդիսութեան ընթացքին խօսք առած են նաեւ Ժիլակը Պիկասի, (Երևանիստան՝ քաղաքապետ էլուսուի), Անթուան Պալուկեան էնսթիթի Արմենին ար Ֆրանսի նախագահ, Մ. Հաճմանուլիս, Յունաստանի հրապառութեան:

Արարողութենէն ետք եղած է հիւրասիրութիւնը մը, ապա իօն Պլէօ-ի մէջ, ցուցադրուած է ցեղասպանութեան նուիրւած կարծ փաստանկար մը դոր պատրաստած էին Սէն - Մարթէն ա'կան Հայ գաղութին պատկանող երիտասարդներ: Տեղի ունեցած է նաեւ վիճակում մը:

**

«Տօֆինէ կիպէրէ» Մարտ 28-ի իր թիւն մէջ մանրամասն թղթակցութիւն մը հարարակած է այս մասին ուր կը յիշուի նաեւ որ Հայոց ցեղասպանութիւնը քիչ ճանաչումներ ունեցած է (Միթերան), Ուրուկուչ, Եւրապական Խորհրդարան:

Այս առնչութեամբ, աւելյանք որ ճիշդ շանաթ մը ետք, Մարտ 30-ին 400 - 500 թուրքեր անհամատեցած գտած են ցոյց մը ընել, աւելի ճիշդ համախմբում մը, «1915 Ապրիլ 24» հրապարակ սւր գետեկուած է առաջամասն ուր պատկանելու, սպասակին ուր պատկանելու, սպասակին ուր պատկանելու: Ինչն ինքայ եղած են նաեւ ապարակութիւնը որոնք, լստ հանդութիւնը կարգաւորողին Սարման Միթերանի՝ «Դարձ սկսած են Առաջին աշխարհամարտ սարսապիներով, ապամած ն Բ. աշխարհամարտի տանշանքները: Ինչն ինքայ ընթացքը լեռներու ցուրտին եւ անապատներու տօթէն, հիւրանդիւններէն, ծարաւէն, սպէն դիրենք ընուու: Արարողութիւնը սկսած է երկու յուրախամատուած ուր պատկանելու, սպասակին որ պատկանելու անհամատեցած գտած են ցոյց մը ընել, աւելի ճիշդ համախմբում մը, «1915 Ապրիլ 24» հրապարակ սւր գետեկուած է առաջամասն ուր պատկանելու, սպասակին ուր պատկանելու: «Ծիկամալ շահուալեր, կորսուեցէք», «Բաւարար անդ չկայ բարոր թալելու Համար»: Մոթը իշնեւն հետ կրող վիճուրները իրենց գորանցները իրենց գորանցները կը քաշուին, սպասակին ուր տիրէ քաղաքին. ոչ ոք կը համարձակի ժողովը միւսը, միշտ պատրաստ կրակելու: Պատերուու վարձ արձանագութիւնը կը կան ուր կըսուի. «Ծիկամալ շահուալեր, կորսուեցէք», «Բաւարար անդ չկայ բարոր թալելու Համար»:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին: Ցատակ է նաեւ որ այս յապազած ցոյցը ինքնարուի չէր, այլ թեւալուած, քանի որ այդ 500 թուրքերն ալ եկած են զանազան վայրերէ:

Ամէն պարագայի մէջ, որեւէ վնաս չեն բերած յուշատախտակին:

(Եար. Ա. Էջեմ)

տայի աղքատ ընտանիքի մը այս զաւակը լիբանանի ճակատագիրը ձեռք տուա, ինչպէս պիտի ընէլ սնանկացած ձեռնարկութեան մը համար, զայն վերականգնելու նպատակով: Լիբանանի նախագահին տուած ճաշին ընթացքին, անչէ վարանած դատապարտելու հարաւային լիբանանի գրաւումը, ուստաց ակնարկու ուորական ներկայութեան: Աւագ Ուրբաթ, Շիրաք ներկայ կ'ըլլար պատարգին, որը կը մատուցէր մարոնի պատրիարքը՝ Սփէյր:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱԶ է. ՇՎԱՐՆԱԾԻ Անդարայի մէջ զօրավիր կանգնած է Կասպից ծովու քարիզը թրական տարածքն փոխարքելու ծրագիրին: Անյախնած է նաեւ որ կովկասեան հաշտութեան վեհաժողովը մը հրաւրած է Հայաստանը, Աղրաբչանը, Թուստանը և Թուրքիան: Բայց երկողմ հանդիպումներու ընթացքին յայտնի եղած է որ Անդարա այդ վեհաժողովին կը նախնորդէ Կրաստան՝ Աղրաբչան «Հաշտութեան յայտարարութիւն»ը, Շվարնածէի այցելութիւնը առիթ եղած է նաեւ որ Թիֆլիս և Անդարա զուգորդ քաղաքներ հոչակութին: Տէմիլէլ և Շվարնածէ սոորդրած են տնտեսական գործակցութեան զանազան համաձայնութիւններ:

ՖՐԱՆՍԱ հրապարակէն քաշեց 1991-էն առաջ ծնած կովկերու փորոտիքները: Ասոնց մաս կը կազմէն ուղեղը, ուղեծուծը, փայծաղը, նշաղեղը, աղքեղները: Որոշուած է բնաջնջել նաեւ անդիբական ծաղումով բոլոր կովկերը:

ՄԱՐՍԻՑԻ փոխարքական միջոցներու գործադուլը վերջ գտաւ Ապրիլ 4-ին, համաձայնութիւն մը գոյացած ըլլարով, 17 օրուան շաբաթում մը ետք:

ՎԱՂԻ

«ՅԱՌԱՋ-

ՄԻՑՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ»

Վաղը լոյս կը տեսնէ «Յառաջ միտք եւ արուեստ»ի նոր (214) թիւը հետեւեալ բովանդակութեամբ:

Les Pitoëff ԱՄԲԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ Քանդակներ Արքոյէն ԳՐ. ՊԼԻՏԵԱՆ եւ հայերէն ու Փրանսէրէն վկայութիւններ Փիթոյէ ֆիներու մասին:

ԶԱՏԿՈՒԱՆ տօնին առքիւ «Յառաջ» լոյս չի տեսներ Երկուշարքի օր (Երեքշարքի, Ապրիլ 9-ի թիւ): «Յառաջ միտք եւ արուեստ»ին կը յաջորդէ Զորեցարքի, Ապրիլ 10-ի թիւը:

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ
ԵՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻ
ԽՍԱՑԵԱԼ ԴԱՍԼՆԹԱՑՔ
ՕԳՈՍՏՈՍ 1-23

Որակաւոր ուսուցական կազմ, հրաւերեալ դասախոսներ, պողոսներ դէսլի շրջակա տեսարժան վայրեր:

Գին՝ մօտաւորագէս 7000 Փրանսական ֆրանք:

Դիմումներ:

Corso Intensivo di Lingua Armena
Università di Venezia — S. Polo 2035

30125 Venezia

Համ հեռաձայնել՝

39 / 41 / 520 - 77 37

Բացակայութեան պարագային թողութեանայի թիւ մը:

CROIX BLEUE
DES ARMENIENS DE FRANCE
Section «Bagnoux - Cachan»

REPAS ANNUEL

le Samedi 13 Avril
à 20 heures 30

Salle de l'Hôtel de Ville de Cachan
8, rue Camille Desmoulins

Prix : 150 Frs. — Places limitées

Réservation (avant le 10 Avril) au :

46. 63. 00. 82 ou 46. 63. 10. 48

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ - ՄԿՐՏԻՉ

Երեցարքի, Ապրիլ 9 Գահակալութեան Առաջին տարեղարձն է ԳԱՐԵԳԻՆ Ա.

Մայրագյուն Պատրիարքին
Եւ Կարողիկանի Ամենայն Հայոց
Այս առթիւ, Փարիզի Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ - ՄԿՐՏԻՉ Մայր Եկեղեցու մէջ, ժամը 6-ին Երեկոյեան Ժամերգութիւն կը կատարի եւ Հայրապետական Մալթանի տեղի կ'ունենայ:

ՀԱՄԱՀԱՎԱՅԻՆ

ՓԱՐԻԶ

ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ

ԵՒ

ԴԱՍԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՀԱՅՈՒ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ»

տեղի կ'ունենայ Զորեցարքի, Ապրիլ 17, ժամը 20.30-ին, Հայ Մակոյիթի Տան «Տէմիլիս» սրահ՝

17, rue Bleue, Paris 9^e

Մուտքը ազատ է:

ՄԱՅԱՑ

Հայ Լեզուի Պաշտպանութեան Միութիւնը կը կազմակերպէ

ՃԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

14 - 18 տարեկան աշակերտներու միջեւ Կիրակի, Ապրիլ 14, ժամը 15-ին ԱլՓորվիլ Ս. Մեսրոպ Կրթարանին մէջ 4, rue Komitas, 94140 ALFORTVILLE

Ճարադրութեան նիւթը պիտի տրուի տեղույն վրայ:

Պարգևներ 400 Ֆր., 250 Ֆր., 150 Ֆր. նաեւ՝

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

10 - 18 տարեկան աշակերտներու միջեւ Կիրակի, Մայիս 5, ժամը 15-ին Փարիզի Եկեղեցու Ն. Ֆրէնկեան սրահին մէջ

15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS Պարտադիր կոորդ Վահան Թէքէնես բանաստեղծութիւն մը: Երկորորդ կոորդ ընտառութիւնը ազատ է:

Պարգևներ՝ 300 Ֆր., 150 Ֆր., 100 Ֆր. եւ Փարիզ - Վենետիկ - Փարիզ օլանաւային առում մը երկու մրցումներու յաղթականին:

Արձանագրուիլ շուտով, Հեռախոսելով՝ 47 - 50 - 97 - 51

LA SECTION DES JEUNES

de la Cathédrale Apostolique

Arménienne de Marseille

présente sa pièce de théâtre

«Atcheked Louys

Méliné»

COMÉDIE SATIRIQUE

le Dimanche 14 Avril à 15h précises

au Théâtre de l'Odéon
162, La Canebière — Marseille 1er

— P. A. F. - 40 Frs. —

Renseignements & Réservations
91. 34. 77. 44 (le soir)

ԱԶԲԻ ԼՈՅՆ

ՄԵԼԻՆԵ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R.C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

81ème ANNIVERSAIRE

DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915

PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC

PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris
PROGRAMME DES MANIFESTATIONS
organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO
20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e - Métro Sécur ou Cambronne

• Les génocides d'hier et d'aujourd'hui

Projection d'un montage audiovisuel

• Les génocides, les droits de l'Homme et la communauté internationale

Témoignages sur les génocides juif et rwandais

Point de vue d'un intellectuel turc

• La prévention des génocides

Le négationnisme et le Parlement français

Interventions de représentants des groupes parlementaires (RPR, UDF, PCF, PS)

• Culture arménienne, culture vivante

Spectacle «Couleur de grenade» par la Cie Richard Mouradian

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem
15h30

Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire
11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e:
Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie
20h45 Eglise Saint-Eustache : Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

A l'occasion de la

bénédiction de l'huile sainte

PELERINAGE A ANTELIAS

Du 22 au 30 Mai 1996

(Avion + Hôtel + Excursions + Bénédiction de l'Huile Sainte)

En option : Extension de deux jours à Petra (JORDANIE)

Renseignements et inscriptions

SABERATOURES: 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS

Tél. : 42 96 10 10 Fax : 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES: 48, Cours de la Liberté, 69003 LYON

Tél. : 78 60 13 66 Fax : 78 60 92 26.

Meubles Ghazarian

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Z.I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“Բացանիկ զեղյակ Յառաջ ի բաժանորդներու”

ՀՆԳԵԼԱՆԳԻՒՍ

**ՀՐՃՄԱՆ 90-ԱՄԵՐԿԻՆ
ԱՌԹԻՒ**

Հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատար-
ի, Կիրակի, Ապրիլ 14-ին Փարիզի Սուրբ
Յովանէս - Մկրտիչ Եկեղեցին ի յիշա-
տակ՝

ՊՈՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱՅԻ

եւ միութեան 10 հրմագիրներուն :

Ի գիտութիւն ողբացիալներուն յիշա-
տակը յարգողներուն :

LA SECTION DES JEUNES
de la Cathédrale Apostolique
Arménienne de Marseille

présente sa pièce de théâtre

**«A tchke Louys
Méliné»**

COMEDIE SATIRIQUE

le Dimanche 14 Avril à 15h précises

au Théâtre de l'Odéon
162, La Canebière — Marseille 1er

— P. A. F. - 40 Frs. —

Renseignements & Réervations
91. 34. 77. 44 (le soir)

ԱՐՔԻ ԼՈՅՈ
ՄԵԼԻՆԵ

**Commémoration
du 24 Avril 1915**

par les élèves de l'Ecole Croix Bleue
— Section de Paris —
le Samedi 13 Avril à 16 heures 30
Salle Demirian de la M.C.A.
17, rue Bleue, Paris 9e — M° CADET

— Entrée libre —
Parents et amis sont cordialement invités.
Venez nombreux les encourager...

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

UGAB-Paris IDF

Défilé de Mode

l'UGAB-Paris — Ile-de-France
présente

un DEFILE DE MODE

le Vendredi 12 Avril dès 20 heures
au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

Défilé de mode, danses arméniennes,
cocktail pour présenter les jeunes
créateurs arméniens aux professionnels
de la couture et de la mode,
et favoriser ainsi les contacts
entre eux, afin d'assurer la promotion
de nos jeunes talents

Uniquement en Pré-Vente 100 F. :
les bénéfices seront au profit
de l'école française de Gumi

Renseignements et Pré-Vente :
Marketing +
Cécile et Irène : 42 38 07 71
Aïda : 40 37 43 97

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

à l'occasion de la
BENEDICTION DE L'HUILE SAINTE
A ETCHMIADZINE

célébrée
par SA SAINTE KAREKINE Ier
CATHOLICOS DE TOUS LES ARMENIENS

LE DIMANCHE 8 SEPTEMBRE 1996

**Pèlerinage
en Arménie**

DU 5 AU 12 SEPTEMBRE

(Transport aérien + Hôtel + Excursions)

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS

SABERATOOURS

31, rue d'Argenteuil
75001 PARIS
Tél. : (1) 42 61 51 13
Fax : (1) 42 61 94 53

SEVAN VOYAGES

48, cours de la Liberté
69003 LYON
Tél. : 78 60 13 66
Fax : 78 60 92 26

**Les 8e Jeux Interrégionaux
des Jeunes
de l'UGAB d'Europe**

auront lieu le week-end de la Pentecôte
les 24, 25 et 26 Mai à NICE

avec la participation des sections Pays-Bas, Belgique, Suisse,
Angleterre, Italie et France.

Le programme complet sera communiqué prochainement.

Pour tous renseignements, contacter :

le (16) 75. 56. 33. 74

Ի ՑԻՑԱՆԿ

Սիփան - Կոմիտաս երգչախոռություն 300
Փրանք կը նուիրէ «Յառաջ» ի՞ն նախկին
անդամներէն՝ Կարպիս և Մարի Յակոբ-
եանի եղեղական մահերուն առթիւ:
Նաեւ 500 ֆր. Յարութիւն Գիղիլեանի
մահուան առթիւ:

ՎԱԼԱՆՍ - Ս. ԱՎԱԿ

Կիրակի, Ապրիլ 14, նոր Կիրակի, Ժա-
մերութիւն եւ պատարագ ժամը 9.30-ին:

«ՅԱՐԱՋ» ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՒ

Տիկին Անահիտ Մավոյեանին մէկ տա-
րեկան «Յառաջ» կը նուիրէ ի՞ր քոյրը՝
Աստղիկ:

A Y P . F. M. — 99.5

ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՎԵԱՆ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 11 ժամը 12.15-ին
Վահան Նաւասարդեան ի՞ր յայտագիրը
կը նուիրէ գրագէտ՝ Վահրամ Մավեանի:

Dans le cadre
du 65ème Anniversaire
de la Cathédrale Arménienne
SERPOTZ - TARKMANTCHATZ

**CHANTS SACRÉS
CONCERT**

**CHORALE
SAHAK - MESROP**

Direction :
KHATCHIG YILMAZIAN

à l'orgue :
JULIETTE YILMAZIAN

le Vendredi 19 Avril à 20 h 30
en la Cathédrale Arménienne
du Prado
339, ave du Prado, Marseille 8^e

Au programme :

K o m i t a s — F a u r é -
E k m a l i a n - S c h u b e r t
— S a r x i a n

• Réservations : 91. 77. 84. 70
• P.A.F. : 60 Francs

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . .

CONCERT

l'UGAB-Paris - IDF

présente

la Chorale K O G H T A N

dirigée

par Haig SARKISSIAN

le Dimanche 14 Avril à 16 heures

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

P. A. F. : 30 F. (-18 ans)

P. A. F. : 50 F.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . .

UGAB - Marseille

COLONIE

L'Union Générale Arménienne
de Bienfaisance de Marseille a le plaisir
de vous informer que, pour la 13e fois elle organise sa Colonie de Vacances pour les enfants de 7 à 14 ans

Elle aura lieu à VARS (Hautes-Alpes)
du 6 au 28 Juillet.

Pour tous renseignements veuillez appeler :

UGAB: 91.22.10.45 (heures bureau)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապոյս Խաչի Շրջ. Վարչութեանը ըստ
Նորհակալութեամբ ստացած է Տիկին Եւա
Փիքրի (ծնեալ՝ Մատոյեան) մահուան
առթիւ. - Տիկ և Տիկին Ժերար Պապիկ-
եան 150 ֆր., Կուէի դպրոցի նախկին ա-
շակերտուն 225 ֆր., Տիկ և Տիկին Կի-
Փերինեոն 150 ֆր., Տիկ և Տիկին Ժ. Գ.
Ֆլէ 250 ֆր., Տիկին Էպիֆիլ, Տիկ և
Տիկին Ժան Միշան 100-ական ֆր., Տիկ
և Տիկին Փիքր Թութձեան 500 ֆր., Տի-
կին Էմիլիէն Անպարէք, Տիկ և Տիկին
Ժ. Լըկալ 100-ական ֆր., Տիկ և Տի-
կին Ժողէք Տէրտէրեան 500 ֆր., Տիկ և
Տիկին Միքան Տէրտէրեան 600 ֆր.,
Տիկին Զ. Քիրէմիթձեան 500 ֆր.:

* * *

Նաեւ 150 ֆր. Պր. Ժան - Կի Ժերլայէ:

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE D'ALFORTVILLE

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

LA MUNICIPALITE D'ALFORTVILLE

en collaboration avec la M. C. A.

organise

UN CONCERT EXCEPTIONNEL

du célèbre chœur mixte arménien de Paris

SIPAN KOMITAS

sous la direction de GARBIS APRIKIAN

Au programme : Des œuvres de Komitas — P. Ganantchian — G. Aprikian

MARDI 16 AVRIL à 20 heures 30

EGLISE NOTRE-DAME D'ALFORTVILLE — rue Jules Cuillerier

Renseignements et réservations :

Prix des places : 70 F.

Mairie, Bureau des Actions Culturelles: 43. 75. 29. 00 - M.C.A.: 43. 76. 55. 89.

M.C.A. — 9, rue de Madrid, 94140 ALFORTVILLE

Tél. : (1) 43.76.55.89 — Fax : (1) 43.78.66.64.

(Suite de la 1ère page)

de la Communauté arménienne de la région parisienne et, dans une grande mesure, celle de France, confirme les propos de son président, Jean Guréghian, le 23 mars 1996, se félicitant de l'inauguration de la Place du 24 Avril 1915 et de la plaque à la mémoire de Missak Manouchian et de ses compagnons. Cette initiative, associant si justement la date symbole du génocide des Arméniens et la mémoire des Résistants immigrés morts pour la France, témoigne de votre approche humaniste, soucieuse des droits de l'Homme, de la prévention des crimes contre l'humanité et de l'amitié séculaire entre les peuples français et arménien.

C'est pourquoi nous tenons aujourd'hui à vous faire part de notre total soutien à la suite des pressions et de la manifestation négationniste du 30 mars dernier orchestrée par la représentation turque dans la région.

L'expression d'opinion par manifestation est une tradition démocratique de la France à laquelle nous sommes très attachés. Cependant, force est de constater que cette « protestation » de nationalistes turcs relève d'un révisionnisme qui nie en bloc l'histoire et la vérité mille fois attestée et incontournable. C'est, hélas! parce que depuis 80 ans le peuple turc est maintenu dans l'ignorance des événements de 1915 à 1921 par une réécriture plus flatteuse de sa propre histoire que de telles manifestations sont encore possibles aujourd'hui. Cette volonté de gommer sa propre histoire au lieu de l'assumer amène l'Etat turc et ses gouvernements successifs à se rendre complices des dirigeants de 1915, à leur éléver des mausolées, à poursuivre une politique identique envers le peuple kurde... et à entrer dans l'Union douanière européenne !

Conscients de la gravité de cette contestation éhontée, nous vous assurons de notre totale solidarité et sommes, le cas échéant, prêts à coordonner avec votre municipalité et tous les humanistes de France, une riposte juste et appropriée.

**COMITE
POUR LA COMMEMORATION
DU 24 AVRIL 1915**

Paris, le 5 Avril

ՏԱԿԱՅԱՅԻՔԻՆ

Մարտի 24-ին Հայ Մահմութի Տան վարչութեանը կը խորին ցաւակցութիւնները կը յայնէ Յոզիսանի և զաւելեռն, Արտաշէս Պօղոյեանի, Տիգրան Բարիկ Արմաղանեանի և զաւակներուն ու ընտանեկան պարագաներուն իրենց կնոջ, մօր, հարսին և աղդականին՝ Սիրակ Պօղոյեանի մահուան առիթով։

ՄԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԱՍ

ՀԱՅՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Միփան - Կոմիտաս երգչախումբի վարչութեանը կը խնդրէ նկատի առնել իր յառաջիկայ Համերգը որ տեղի պիտի ունենայ Շարաթ, Նոյեմբեր 30-ին, Փարիզ, Օպéra Comique — Salle Favart-ի մէջ։ Ցայտագիրը յատկացուած է Կանաչանի և Ափրիկանի գործերուն։ Նաեւ պատրաստ են եւ համաշխարհային վաճառքան յանձնուած Կարպիս Ափրիկանի «Սասունցի Դաւիթի ծնունդ»ի արձանագրութիւնները compact disque-ի և cassette-ի վրայ։ Դիմել երգչախումբի վարչութեան։

S I P A N - K O M I T A S
17, rue Bleue, 75009 PARIS.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

A l'occasion de la

benédiction de l'huile sainte

PELERINAGE A ANTELIAS

Du 22 au 30 Mai 1996

(Avion + Hôtel + Excursions + Bénédiction de l'Huile Sainte)

En option : Extension de deux jours à Petra (JORDANIE)

Renseignements et inscriptions

SABERATOOURS : 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS
Tél. : 42 96 10 10 Fax : 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES : 48, Cours de la Liberté, 69003 LYON
Tél. : 78 80 13 66 Fax : 78 80 92 26.

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915 PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris

PROGRAMME DES MANIFESTATIONS

organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO

20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e - Métro Sécur ou Cambronne

• Les génocides d'hier et d'aujourd'hui

Projection d'un montage audiovisuel

• Les génocides, les droits de l'Homme et la communauté internationale

Témoignages sur les génocides juif et rwandais

Point de vue d'un intellectuel turc

• La prévention des génocides

Le négationnisme et le Parlement français

Interventions de représentants des groupes parlementaires (RPR, UDF, PCF, PS)

• Culture arménienne, culture vivante

Spectacle « Couleur de grenade » par la Cie Richard Mouradian

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem

15h30

Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire
11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie

à Charenton-Le-Pont

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e :
Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

20h45 Eglise Saint-Eustache :
Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale
Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

Commémoration du 24 Avril 1915

par les élèves de l'Ecole Croix Bleue

— Section de Paris —

le Samedi 13 Avril à 16 heures 30

Salle Demirian de la M.C.A.

17, rue Bleue, Paris 9e — M^o CADÈRE

— Entrée libre —

Parents et amis sont cordialement invités

Venez nombreux les encourager...

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . .

CONCERT

I'UGAB-Paris - IDF

présente

la Chorale KOGHTAN

dirigée

par Haïg SARKISSIAN

le Dimanche 14 Avril à 16 heures

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

P. A. F. : 30 F. (-18 ans)

P. A. F. : 50 F.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . .

l'Association

MACHTOTZ

Pour la Défense de la Langue
Arménienne
organise

un CONCOURS

DE REDACTION

ouvert aux élèves de 14 - 18 ans

le Dimanche 14 Avril à 15 heures

à l'Ecole St-Mesrob : 4, Komitas,

94140 Alfortville

Le sujet sera communiqué sur place par le Jury.

Récompenses : 400 F. - 250 F. - 150 F.

et

un CONCOURS

DE RECITATION

ouvert aux élèves de 10 - 18 ans

le Dimanche 5 Mai à 15 heures

Salle N. Fringian : 15, rue Jean-Goujon,

75008 Paris

Epreuves : Morceau imposé : un poème

de Vahan TEKEYAN. - Le choix du deuxième morceau est libre.

Récompenses : 300 F. - 150 F. - 100 F.

Le lauréat qui se distinguera dans les deux concours gagnera en plus un billet d'avion PARIS/VENISE/PARIS.

Renseignements et inscriptions :

Tél. : 47. 50. 97. 51.

LA SECTION DES JEUNES
de la Cathédrale Apostolique

Arménienne de Marseille

présente sa pièce de théâtre

« A tchke Louys

Méliné »

COMEDIE SATIRIQUE

le Dimanche 14 Avril à 15h précises

au Théâtre de l'Odéon

162, La Canebière — Marseille 1^e

— P. A. F. - 40 Frs. —

Renseignements & Réervations

91. 34. 77. 44 (le soir)

Ազքի ԼոՅ

Մելինե

ՈՒՐԲԱՅ
ԱՄՓԻԼ 12
VENDREDI
12 AVRIL
1996

LE NUMERO : 5,00 F

ՀԱՐԱՃ

ԹՐԱՎԵՐ

ՀԽՄԱԴԻՐ՝ ԸՆԻՄՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ (1925-1957)

71րդ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 18.831

Fondateur SCHAVARICH MISSAKIAN

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE-FONDE EN 1925

DIRECTRICE: ARPIK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS

TEL. : 47. 70. 86. 60 — TELEX : HARATCH 280 368 F

— FAX : 48. 00. 06. 70 —

C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԲԱԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրամսութեան Տար. 1.100 Ֆ. — Վեցամսեայ : 560 Ֆ.

Արտասահման : Տար. 1.400 Ֆ. (ամենօրեայ առավում)

1.250 Ֆ. (շաբաթական առավում) — Համբ : 5,00 Ֆ.

71^e ANNEE — N° 18.831

«ԴՐՈ» ԿԱՌՈՅՅԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԱՏԱԽԱԶԸ ԶՈՐՍ ՄԱՀԱՊԱՏԻԺ ՊԱՀԱՆՁԵՑ
ԱՐՄԵՆ ԱՐԾՐՈՒՆԻՒ, ԱՐՄԵՆԱԿ ԶՈՔԱՐԵԱՆԻ,
ԱՐՄԵՆԱԿ ՄՆՁՈՅԵԱՆԻ ԵՒ ԱՐՄԵՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ
ԴԵՄ

Եթ 8էն 15 ՏԱՐԻ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՄԻՒՄ ԱՄԲԱՍԱՆԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Երեքշաբթի, Ապրիլ 9-ին, «ԴՐՈ» կամ պատավագրութիւնը հասած էր լուսաբարեան, այսինքն դատավագրութիւնը կամ շատանութեամբ կամ շատերու կեանքի համար վատանաւոր եղանակով, 8-րդ սպանութիւն առանձնապիս վատանաւոր ուղարկութիւնը կողմէն, կամ անցեալին դիտաւորեան կերպով սպանութիւն կատարած անձի կողմէն:

Այս մահապատիժները կը վերաբերին:

1.- Արմեն Արայի Արծրունի (Լիրանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը, յօդուած 15-99-ի 2, 4, 6, 8 կէտեր (յօդուած 15, պատասխանատութիւնը յանցագործութիւն նախապատրաստելու համար), յօդուած 232-ի առաջին մաս (ապօրինի կերպով դէնք կամ պայմանագրութիւնը նախապատրաստելու համար), յօդուած 213-ի երրորդ մաս (կեղծ փաստաթուղթեր կրելն ու օդուագործելը):

2.- Արմենակ Զաքարի Զաքարեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

3.- Արմենակ Զաքարի Զաքարեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

4.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

5.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

6.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

7.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

8.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

9.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

10.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

11.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

12.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

13.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

14.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

15.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

16.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

17.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

18.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

19.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

20.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

21.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

22.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

23.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

24.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

25.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

26.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

27.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

28.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

29.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

30.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

31.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

32.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

33.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

34.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

35.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

36.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

37.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

38.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

39.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

40.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

41.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

42.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

43.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

44.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

45.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

46.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

47.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

48.- Արմեն Եալշիբեկի Գրիգորեանի (Հայաստանի քաղաքացի), յօդուած 72, յօդուած 99-ի 4 և 8 կէտերը:

REUNION

Ի ՑԻՇԱԿԱԿ
Տէսին. - Տիկին Մարիամ Հարելեան
200 Ֆր. կը նույիրէ «Յառաջ»ին իր մասուս-
նոյն՝ Յովիանին Հարելեանի մահուսան
6-րդ տարելիցին առթիւ:

**EN SOUVENIR DE SARKIS
ET DE SES COMPAGNONS
QUI REMONTERENT A PIED
DE MARSEILLE A VALENCE EN 1923**

MARCHE «LA ROUTE DE SARKIS»

MARSEILLE - VALENCE

240 Kms

Départ: MARSEILLE Place de la Joliette

le Samedi 20 Avril 1996 à 9 heures

— Première étape : le 20 Avril

Marseille — Salon de Provence 56 Kms

— Deuxième étape : le 21 Avril

Salon de Provence — Sorgues 62 Kms

— Troisième étape : le 22 Avril

Sorgues — Pierrelatte 51 Kms

— Quatrième étape : le 23 Avril

Pierrelatte — Saulce 39 Kms

— Cinquième étape : le 24 Avril

Saulce — Valence 32 Kms

Arrivée: VALENCE Place Manouchian,

le Mercredi 24 Avril vers 17 heures.

«La Route de Sarkis»

Tél. : 75 42 25 67 — Fax : 75 60 82 23

Dans le cadre
du 65ème Anniversaire
de la Cathédrale Arménienne
SERPOTZ - TARKMANTCHATZ

**CHANTS SACRÉS
CONCERT
CHORALE
SAHAK - MESROP**

Direction :
KHATCHIG YILMAZIAN

à l'orgue :
JULIETTE YILMAZIAN

le Vendredi 19 Avril à 20 h 30
en la Cathédrale Arménienne
du Prado
339, ave du Prado, Marseille 8^e

Au programme :
Komitas — Faure —
Ekmalian — Schubert
— Sarxian

• Réservations : 91. 77. 84. 70
• P.A.F. : 60 Francs

ՀԱՄԱԶԿԱԻՆԵ
ՓԱՐԻԶ
ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԵՒ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԽՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍԱԿԱՐԱՎՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

«ԽԱՌՆ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ»

մեղք կ'ունենայ Զորեքշաբթի, Ապրիլ
17, ժամը 20:30-ին, Հայ Մշակոյթի
Տան «Տէմիլեան» սրահ՝

17, rue Bleue, Paris 9^e

Մուտքը ազատ է:

HAMAZKAÏNE

Paris

Association Educative et Culturelle
Arménienne

CONCERT

ANNIE JODY, violon

HASMIG SURMELIAN, piano

JEAN BARTHE, violoncelle

SALLE CORTOT

78, rue Cardinet, Paris 17^e

Lundi 6 Mai à 20 heures 30

Haydn, Debussy, Hovhaness,
Ginastera, Babadjanian.

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE D'ALFORTVILLE

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

LA MUNICIPALITE D'ALFORTVILLE

en collaboration avec la M.C.A.

organise

UN CONCERT EXCEPTIONNEL

du célèbre chœur mixte arménien de Paris

SIPAN KOMITAS

sous la direction de **GARBIS APRIKIAN**

Au programme : Des œuvres de Komitas — P. Ganantchian — G. Aprikian

MARDI 16 AVRIL à 20 heures 30

EGLISE NOTRE-DAME D'ALFORTVILLE — rue Jules Cuillerier

Renseignements et réservations :

Prix des places : 70 F.

Mairie, Bureau des Actions Culturelles: 43. 75. 29. 00 - M.C.A.: 43. 76. 55. 89.

M.C.A. — 9, rue de Madrid, 94140 ALFORTVILLE

Tél. : (1) 43.76.55.89 — Fax : (1) 43.78.66.64.

**Les 8e Jeux Interrégionaux
des Jeunes
de l'UGAB d'Europe**

auront lieu le week-end de la Pentecôte

les 24, 25 et 26 Mai à NICE

avec la participation des sections Pays-Bas, Belgique, Suisse,
Angleterre, Italie et France.

Le programme complet sera communiqué prochainement.

Pour tous renseignements, contacter :

le (16) 75. 56. 33. 74

Meubles Ghazarian

Z.I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“Բացառիկ գեղչ «Յառաջ»ի բաժանուրներում”

A l'occasion de la présence pour stage en France de professeurs de la faculté de langues romanes de l'Université d'Erevan, une réunion est organisée par la Section d'arménien de l'INALCO sur le thème :

**METHODES D'ENSEIGNEMENT
DE L'ARMENIEN EN FRANCE,
METHODES D'ENSEIGNEMENT
DU FRANCAIS EN ARMENIE**

le Mercredi 17 Avril de 14h à 16h dans les salons de l'INALCO, 2, rue de Lille, 75007 PARIS

— Présentation de l'enseignement «Didactique de l'arménien» de l'INALCO en application depuis octobre 1995, plan provisoire et perspectives. (A. Nabérian et A. Garmiryan).

— Présentation du Pré-PEC TEMPUS d'échange avec la Faculté de langues romanes de l'Université d'Erevan (Université de Bourgogne, Université Paul Valéry de Montpellier, INALCO) (coordinateur G. Goshgarian).

— Table ronde et échange de voeux sur la question des méthodes d'enseignement.

**Collectif
Arménie - PACA .
Marseille**

Le Collectif Arménie — PACA (Provence-Alpes-Côte d'Azur), regroupant les associations arménienes non arménienes de la région PACA travaillant en direction de l'Arménie créée à la fin de l'année 1994, à l'initiative de Jean-Claude Gaudin, Ministre Président du Conseil Régional PACA Maire de Marseille et présidé par Francis Giolitti, Conseiller Régional, l'honneur et la joie d'accueillir dorénavant en son sein la Ville de Marseille et depuis l'Assemblée Générale extraordinaire du 6 Avril 1996 de s'appeler désormais **Collectif Arménie — PACA Marseille**.

A l'initiative de ce Collectif, le 1er Septembre 1996 sera signé un protocole de jumelage entre la Région PACA et la Région de Lori en Arménie, tandis que la Ville de Marseille aura un jumelage avec la Ville de Vanadzor. Une soirée exceptionnelle sera organisée à l'Opéra de Marseille à cette occasion. D'autre part, le Samedi 8 Juillet aura lieu à l'Hippodrome du Parc Borély à Marseille une course hippique «Grand Prix de l'Indépendance de l'Arménie» suivi le soir à 20h30 d'une conférence sur l'Arménie avec Charles Mouradian à la Salle Artsakh de Maison des Associations — 93, La Fabriquerie, 13001 Marseille.

(A partir de 1997 le Grand Prix aura lieu chaque année le 21 Septembre, mais des travaux l'empêchent d'avoir cette année à la date du 21/09).

Autre initiative de ce Collectif, création d'un monument à la mémoire du génocide de 1915 sur une place publique de Marseille pour Avril 1997.

En ce qui concerne l'aide et la coopération à l'Arménie, le Collectif travaille sur plusieurs projets avec le Fonds Arménien de France et toutes les associations de la Région. (Budget dépassant 1,5 millions de francs).

Pour toutes informations précises et interviews avec les responsables du Collectif, contactez le Dr A. Agopian à 91. 88. 14. 33 — Fax : 91. 88. 17. 42

Un bulletin d'information régulier sera envoyé à la presse tous les deux mois ou à l'occasion d'événements exceptionnels.

le 7 Avril

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. PARIS
Commission paritaire: N° 55935

ՀԼԳԵՑԱԿԻՒԹՅՈՒՆ

Մարտի 11-ի Հայ Մշակոյթի Տան 20-ամ-
եակի առթիւ, վարչութիւնը հողեհան-
գուստեան արարողութիւն կատարել կու-
տայ Կիրակի, Ապրիլ 21-ին, Սէն - Լու
Ս. Քէորդ Եկեղեցին, անհետացած հիմ-
նադիր անդամներու Հ. Շալմեան, Զ.
Միլոսեան, Տ. Թաղոյեան, Գ. Փիլիկ-
եան, Կ. Ճամփիկեան, Վ. Տէր - Վարդան-
եան, Յ. Էսկիմեան, Վ. Մեսիմեան, Պ.
Արքումանեան եւ բարեբարներու յիշա-
տակին:

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշա-
տակ եւ վաստակը յարգողներուն:

OFFRE D'EMPLOI

URGENT

L'AFDI (Agriculteurs Français et Développement International) recherche pour un important programme agricole en Arménie :

UN(E) JEUNE FRANCAIS(E)
D'ORIGINE ARMENIENNE

de formation agri-/agro, désireux d'apporter une aide concrète à l'agriculture arménienne.

Période de séjour en Arménie :
d'Août 1996 à Décembre 1997

La pratique de l'arménien est indispensable.

S'adresser à : AFDI — M. Fostier
456, Vieille Route,
59440 St-Hilaire-sur-Helpe

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՏԱՐՔ

կազմակերպութեամբ՝

ՀԱՅԱՀԱՅԱՅԻՆ
«ԴԻՄԱԿ» ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻ

և

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐՈՒԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
շեկավար՝
ԱՐԲԻ ՅՈՎՀԱՅԱՆԻՍԵԱՆ

ՆԵԱՆ ՏԵՍԵԿԻԼԻ «ԵԿՈՆՈՐՆԵՐ»
Կիրակի, Ապրիլ 28, ժամը 16-ին՝
Հայ Ուսանողական Ռուսան
57, Bd Jourdan, Paris 14^e

M° Porte d'Orléans ou Cité Universitaire

ԿՈՍՏԱՆ ԶԱՐԵԱՆԻ «ՏԵԽՈՒՐ»
Կիրակի, Մայիս 12, ժամը 16-ին՝
Ալեք Մանուկեան Մշակութային Կեդրոն
118, rue de Courcelles, Paris 17^e
M° Courcelles

ՅԱԿՈԲ ՕՇԱԿԱՆԻ «ԿԱԲՈՒԱՅՐ»
Կիրակի, Յունիս 2, ժամը 16-ին՝
Հայ Մշակոյթի Տուն
17, rue Bleue, Paris 9^e
M° Cadet

ԶՐՈՅՑ ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾ
ԽՈՂԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ
Կիրակի Յունիս 9, ժամը 16-ին՝
Ս. Մարտիրոս Մշակոյթային Կեդրոն
10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
M° Cardinal Lemoine ou Monge

Մուլտֆ 30 ֆրանք:

Զրոյցի մուլտֆ ազատ է:

Հեռախայն. —

43 - 70 - 62 - 95

ՀԱՅՈՒԱԿԱՆԻ

Կապոյս Խաչի Շրջ. Վարչութեանը ըլ-
նորհակալութեամբ ստացած է 400 ֆրանք
Տէր եւ Տիկին Կրէկուար Մարդիկեանէ:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

PARIS

MESSÉ

DIVINE LITURGIE EN RITE ARMENIEN
en la Cathédrale NOTRE-DAME
de Paris

le Dimanche 21 Avril à 15 h 30
par Mgr G. GHABROYAN
Eparque des Arméniens catholiques
de France

pour la commémoration du 81ème
anniversaire du martyre
d'un million et demi d'Arméniens
tués en Turquie

L'homélie sera prononcée
par S. E. Mgr ANDRE COLLINI
Archevêque de Toulouse

**

LYON

Messe de Requiem

le Dimanche 21 Avril à 11 h
Célébrée en la Basilique de Fourvière
par le Père CLÉMENT MALDJIAN

— 20ème anniversaire —

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE

12-14, rue St-Bazile — Marseille 1^e
Tél. : 91. 50. 15. 09

CONCERT

La Chorale des jeunes

« KAROUN »

Fondatrice : Juliette YILMAZIAN

Direction : Khatchig YILMAZIAN

le Dimanche 28 Avril à 16 heures

— P.A.F. : 50 F. —

ԿԱՍԻ ՈՒԽԵՆԱԼ

Միքան - Կոմիտաս երգչախումբի վար-
չութեանը կը խնդրէ նկատի առնելի յր յա-
սաթիկայ համերգը որ տեղի պիտի պնե-
նայ Շարաթ, նոյեմբեր 30-ին, Փարիզ,
Opéra Comique — Salle Favart-ի մէջ:
Յայսագիրը յատկացուած է Կանաչեա-
նի եւ Ափրիկեանի գործերուն:

L'ASSOCIATION MACHTOTZ
Pour la Défense de la Langue Arménienne
organiseun SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN
à Varna/Bulgarie, du 3 au 24 Juillet 1996

POUR LES JEUNES DE 8 A 16 ANS

- sous le patronage et avec le soutien du Rév. Père S. ATAMIAN
- Les participants seront hébergés individuellement par des familles sélectionnées, dont ils partageront la vie et avec lesquelles ils communiqueront en langue arménienne.
- Des cours d'arménien seront organisés à raison de 20 heures par semaine pour les débutants francophones par Mme Hilda Kalfayan-Panosian, avec sa méthode audiovisuelle et pour les autres niveaux, par des professeurs expérimentés.
- L'encadrement et l'assistance aux jeunes participants seront assurés par le Conseil d'Administration de l'Eglise et par les responsables de l'Association Machtotz.
- Plusieurs excursions sont prévues comme Albena, Baltchik, etc... ainsi que des baignades à la mer et du sport.

FRAIS DE PARTICIPATION : 5500 Frs. par personne comprenant le transport aérien, l'hébergement en pension complète, les cours et les excursions.

Renseignements et inscriptions (Avant le 1er Mai)

ASSOCIATION MACHTOTZ

8, rue Lamennais, 92370 CHAVILLE — Tel. : (1) 47. 50. 97. 51.

81ème ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915
PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC
PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris
PROGRAMME DES MANIFESTATIONS

organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO

20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e. Métro Sécur ou Cambronne

• Les génocides d'hier et d'aujourd'hui

Projection d'un montage audiovisuel

• Les génocides, les droits de l'Homme et la communauté internationale

Témoignages sur les génocides juif et rwandais

Point de vue d'un intellectuel turc

• La prévention des génocides

Le négationnisme et le Parlement français

Interventions de représentants des groupes parlementaires (RPR, UDF, PCF, PS)

• Culture arménienne, culture vivante

Spectacle « Couleur de grenade » par la Cie Richard Mouradian

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem

15h30 Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire
11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie
à Charenton-Le-Pont

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e:
Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe
Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

Eglise Saint-Eustache :

Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale
Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

COMITE POUR LA COMMEMORATION DU 24 AVRIL 1915

Siège: Eglise Apostolique Arménienne — 15, rue Jean Goujon - 75008 Paris

Soutiens financiers à adresser à l'ordre du Comité du 24 Avril 1915.

Le 24 Avril est une journée chômée légale pour tous les salariés d'origine
arménienne. Absence légale pour tous les enseignants, élèves et étudiants.

OFFRE D'EMPLOI

ECOLE BILINGUE
FRANCO-ARMENIENNE

maternelle - primaire

recherche

pour Septembre 1996

(Temps plein ou temps partiel)

un(e) DIRECTEUR(TRICE)

PEDAGOGIQUE ADJOINT(E)

Diplômé(e) de l'Education Nationale

Prière d'envoyer demande et C.V. à:

l'Association de l'Ecole St-Mesrop

4, rue Komitas, 94140 ALFORTVILLE

Dans le cadre
du 65ème Anniversaire
de la Cathédrale Arménienne
SERPOTZ - TARKMANTCHATZ

CHANTS SACRÉS

CONCERT

CHORALE
SAHAK - MESROP

Direction :

KHATCHIG YILMAZIAN

à l'orgue :

JULIETTE YILMAZIAN

le Vendredi 19 Avril à 20 h 30

en la Cathédrale Arménienne
du Prado

339, ave du Prado, Marseille 8^e

Au programme :

Komitas — Faure —
Emilia — Schubert
— Sarxian

• Réservations : 91. 77. 84. 70

• P.A.F. : 60 Francs

UGAB - Marseille

COLONIE

L'Union Générale Arménienne de
Bienfaisance de Marseille a le plaisir
de vous informer que, pour la 13ème
fois elle organise sa Colonie de Va-
cances pour les enfants de 7 à 14 ans.

Elle aura lieu à VARS (Hautes-Alpes)
du 6 au 28 Juillet.

Pour tous renseignements veuillez ap-
peler :

UGAB: 91.22.10.45 (heures bureaux).

ՄԱՐՄԱՐ

ՑՈՒՑԱՏԵՏՐ

«ՊՐՈ»Ն ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՏԵՍԱԿԻՒՆԵՆ

ՕՐՈՒՅՆ
ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ
ԺԱՄԵՐՆ ՈՒ
ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ
ԳՈՅՆԵՐԸ

۹۰

Աւարտեցաւ Հ.Յ.Դ. Կուսակցութեան
վրադրուած «Դրօ» կառոյցին դատավա-
րութեան Հիմնական մասը։ Դատախազը
չորս մահապատիժ պահանջած է։ Ապրիլ
23-էն պաշտպան փաստաբանները վերջին
պաշտպանողականներ պիտի ներկայացը-
նեն դատարանին, որմէ ետք պիտի ար-
ձակուի վճիռը։

Այսքանը ընթացակարգն է բնական պայմաններու մէջ զարդացող ամէն դատի. ինչ կը վերաբերի «Դրօ»ի պարագա-

կը թուի թէ զիշերուան ժամերը գոյնե-
ուն ալ հանգիստի ժամերն են։ Աշխարհի
ոլոր գոյները, որոնք ամբողջ օր մը եր-
ինքն տեղացող լոյսին տակ ճառադայ-
ժած են իրենց բովանդակ գեղեցկու-
թեամբ, կը պատրաստուին քունի մէջ
տանելու, հանդչելու, կազդուրուելու,
աշորդ առաւօտ վերստին սկսելու համար
առաջայթումի մը որ պիտի չէնցնէ աշ-
արհը։

Եթէ բանաստեղծ ըլլայի, պիտի ըսէլ
ր երկրագունակին դոյները, գիշերը, կը
անեն իրենց զգեստները, զանոնք կը
ուան, կը չորցնեն, կ'արդուկեն, որպէս-
ի առառուան առաջին լոյսին հետ վերըս-
ին հագնին զանոնք անոնց ամենաթարմ
ւ խնամքալ վիճակին մէջ : Գիշերը դոյ-
յերը պէտք չունին իրենց այդ հագուստ-
երուն : Գոյներն ալ աշխարհի բոլոր կեն-
անիներուն ու անկենդաններուն նման
էտք է հանդէին, գաղար առնեն :

Այս կէտին մասին շատ շահեկան էջ մը
ունի «Ազգ»ը (Մարտ 28) ուր տեղ տըր-
ւած է հայատանեան լրասվիլուներու
շրջանակէն ութ անուններու կարծիքին։
Այդ անունները այն խմբագիրնեցն ու
թղթակիցներն են որոնք դատավարու-
թեան ընթացքին հետեւեցան, տեղեկա-
ցուցին այդ մասին, տեղ առուին իրենց
էջերուն մէջ, կամ լուսաբանեցին զա-
նազան հանգրուանները։

Այդ ուժը անձերը՝ Աննա Խորայէլեան
(«Ազատութիւն» ռատիօկայան), Ինդա
Զարաֆեան («Նոյեան Տապան»), Արմէն
Խանրաբեան («Տիեսպութիւն Արմենիա»
օրաթէրթ), Արամ Աբրահամեան («Առա-
ւոտ» օրաթէրթ), Վիկէն Սարգսեան
(«Այժմ» շարաթաթէրթ), Արծրուն Պե-
տրանեան («Հայք» օրաթէրթ), Հայկաղն
Ղահրիեան («Լրագիր Օր» օրաթէրթ) եւ
Յակոբ Աւետիքեան («Ազգ»), Հետեւելէ
ետք դատավարութեան ընթացքին, կու-
տան իրենց տպաւորութիւնները;

Կարդալէ ետք էջը, կը պարզուի ուշա-
գրաւ առաջին կէտ մը. ութ հողիէն հին-
ուը կ'ըսեն թէ իրենց համար համովիչ
կերպով փաստուած չէ «Դրօ» - Հ.Յ.Դ.
կապ մը: Մնացեալ երեքին համար ալ
կարելի չէ ըսել որ կան այդ փաստերը.
պարզապէս անոնք - Ա. Խանբարեան, Ա.
Պետանեան, Հ. Ղաջրիեան - չէ զորք մնա-
լու պատճառաբանութեամբ, չեն արտա-
յատուած այս մասին: Հետաքրքրական
երկրորդ կէտը այն է որ մամուլի այս
անուններէն երկուքը կ'ըսեն թէ սկիզբի
շրջանին ունեցած են այն համովումը թէ
դատը քաղաքական պատուէր է, «սար-
քուած» իշխանութեան կողմէ եւ նպատակ
կը հետապնդէ Հ.Յ.Դ.-ն չէզոքացնելու:
Գրեթէ ընդհանուր է խնդրին քրէական
բնոյթը իսոստովանելու երեւոյթը: Այդ
մասին կասկած չկայ: Եղած են մարդա-
պանութիւններ, յանցագործութիւններ.
կան դիսաւոր պատասխանատուներ եւ
ուրիշներ որոնք «ներդրաւուած» են:

Այս գլխաւոր գիծերէն ետք կան հետար-
բըրքըսական այլ տուեալներ ալ. օրինակ
ինդա Զարաֆեան իր արտայայտութեան
մէջ տեղ կուտայ կարդ մը Հարցականնե-
րու. կ'ըսէ թէ «Դրօ» կառոյցը Արուէն.
Արծրունիի զործը կը նկատուի, ան վրի
առած է, եւայլն: Սակայն իրեն համար
յստակ չէ թէ ո'վ է Ա. Արծրունին, ո'վ
արդպիսի իշխանութիւն տուած է որ մար-
դիկ կ'ենթարկուին իրեն: Կ'ըսէ տակաւին
թէ ան «անտեսական մեծ եերուժով» դա-
ցած է Հայաստան, զործ ունեցած է տրն-
տեսական յայտնի թէմքերու հետ որոնց
շարքին է միլիոն տոլարներով «անհետա-
ցած» նախկին նախարար Եսայի Ստե-

100 - 1000

գիշերուահ մեր քունին մէջ մէկը անժամ
մանակ կերպով արթնցնէ մեզ:

Ես կը խորհիմ թէ գոյները թշնամի չեն
սեւին, կամ սեւը թշնամի չէ աշխարհի
ամենագեղցիկ գոյներուն։ Սեւը երբեմն
ա՛լ աւելի կը շփացնէ անոնց գեղեցկու-
թիւնը, ա՛լ աւելի կը փայլեցնէ ու կը
շեշտէ անոնց գեղեցկութիւնը, երբեմն ալ
կուզայ հրեշտակի մը նման իջնել անոնց
քնաթաթախ կոպերուն վրայ, որպէսպի
հանդչին ու կազդուրուին։ Սեւը հակա-
պատկերը չէ բոլոր գոյներուն, այլ բոլոր
գոյներուն բարեկամն է, ո՞չ միայն զի-
շերուան ժամերու բարեկամը, այլ նաև
օրուան ժամերուն բարեկամը, երբ ան
կը սպլիդի գոյներու հազարումէկ դրացու-
թիւնէն ներս և զանոնք իրարմէ կը զատէ
սահմանադժի մը նման, իւղանկարը շըր-
ջապատող շրջանակի մը նման, որպէսպի
ա՛լ աւելի շեշտուի մէկ գոյնին կամ միւ-
սին գեղեցկութիւնը։ Սեւ գոյնը այն
օրհնեալ շուքն է, որ այնքան կը գեղեց-
կացնէ ու կը շփացնէ գոյները, մտնելով

ՄԱՐՄԵԼԱԴ . - («Յառաջ») . -

ՏԱՐԺԱՆԿԱՐԻ ԵՐԵՒԱՅԹ

ԵՐԵՎԱՆԾ

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԻ

ԵՐԵՒԱՅԹ

— 2 —

Užbikai . - («Запад») . -

Մարսէյլի Հայ Մշակոյթի Տունը ի
Հիմնադրութեան 20-ամեակի տարուա
նուիրուած յատուկ ձեռնարկները սկսա
հայ շարժանկարի ամիսով մը, հովանու
ւորութեամբ Մարսէյլի Փիլմադրախի
(սինեմաքեֆ) :

Մարտ Յ-էն Ապրիլ Յ յաջորդաբար Ա
կայացուեցան հինգ ժամաւէն : Նախ,
Փարաճանովի ծանօթ «Սայաք Խովան
յետոյ Վ. Շալտըեանի «Մարտիրոս»ը
աւելի նոր արտադրութիւն մըն է : Եր
ժապաւէններ ուր շարժանկարի արուես
արտայայտուած է խորհրդանիներ
բանաստեղծական պատկերներով, ճարա
րաբուեստական կառոյցով, բեմադր
թեամբ եւ քնարերդական ու երաժշտ
կան յօրինուածքով : Երկրորդը ամե
արդիական ոճ մը ունի եւ կը կրտ առա
ջինին ազգեցութիւնը : Ապա, ներկայաց
ւեցաւ Ա. Եղոյեանի «Գալէնուար» ժա
պաւէնը : Ժամաւէն մը որ կը մէկնին նոր
նանման ըմբռնողութենէ մը, յդացք է
սակայն պատկերները իրական են, և
նիւթը հասարակաց մտահոգութիւնը
է՝ ինքնութեան որոնումը :

Ֆ. Տովմաթեան որ հայ ժամանակին
շարժանկարի յայտնի դէմքերէն է գտն.
աւելի լայն ընդունելութիւն իր «Մին-
ւոր ընկուզենին» գործով որ աւելի մաս
չէլլ է հասարակութեան : Հաւատարձու-
թիւն արմատներուն, յարում ծննդալից
րին, աւանդապաշտութիւն, հողին սէր-
վերադարձ դէպի ակերը եւ տեսակ ։
դիմադրութիւն մոռացութեան դէմ, Ֆ
Տովմաթեան տարբեր ուղիներով, ուժի-
պատկերներով եւ տպաւորիչ դէմքերուն
հայրենաբաղձութեան նիւթն է որ կըն-
լայնէ :

Հինգերորդ ժամալէնը անտիպ իրազը ծույթ մըն է որուն հեղինակը շարժանիքը արհեստագիտական աշխարհին չի պահանիքը : Ճարտարապետ Եղուարդ Սար գրսեան, ծնած Պրիւէլ եւ 1948-էն ի վեց մարտյլաբնակ, ներկայացուց քառասու վայրկեաննոց «Փիքսին» մը «Les habitants du Palais Royal»: Հայկական ընդիւռքի ինքնութեան, ճակատապետի հարցն է որ կը դրուի: Հեռու պատկենական հոգերէն, մեր ինքնութիւնն ու մայութը անողոք կը բարձրաց կը կորսնցնեն բենց յատկանից հարստութիւնները ու ձուլուին օտար քաղաքակը թիւններու մէջ: Ի՞նչպէս զես կընաք Հայ մասի ու ուանց լեզուն խօսելու: Եղուարդ Սար գրսեանի համար Սփիւռքի Հայը դամապարտուած է անհետանալու որոշվածութիւններու մշակոյթ կը սպառէ առանց նորը երեւակայելու եւ ստեղծելու: Խորհրդանինքն ըսով եւ այլաքանութիւններով Սփիւռքի Հայուն լինելու կամ չլինելու հարցն է իրապաշտութիւն թէ պարտուողականութիւն, իրապաշտութիւն թէ հրաժարութիւն կամ իրապաշտութիւն եւ իրատեսութիւն: Ահաւասիկ բանավէճի նիւթ մը, Առաջապատէնի լուսարձակումին Հայ Մակովի Տաճ Վասպուրական սրահը լեցուն է սակայն ներկաները հեռու մնացին նիւթին էութենէն: Գործը դիտեցին աւելի որպէս արուեստի արտայայտութիւն քանի խորհրդածութեան նիւթ: Առաջին մը էր, հաւանաբար անոր համար տեկի չունեցաւ սպառուած ուանամիւճը:

Ծարժանկարի այս ամիսը առանց խան
դավառելու հասարակութիւնը հետաքրքր
քըսութիւն ստեղծեց շարժանկար պիոնու

ԿԱՐՈ ՅՈՎՈՒԹՓԵԼՆ

ԿՈՒԶՈՒԻ
Միջնա տարիքի հայ կին մը կը փե՞ն
ոլութիւն խնամք սանելու համար 84
տարեկան այր մարդու մը: Անուշից
եւ բնակութիւն ապահովուած:
Հեռաձայնել

47 40 19 79

Dans le cadre
du 65ème Anniversaire
de la Cathédrale Arménienne
SERPOTZ - TARKMANTCHATZ

CHANTS SACRÉS CONCERT CHORALE SAHAK - MESROP

Direction :
KHATCHIG YILMAZIAN

à l'orgue :
JULIETTE YILMAZIAN

le Vendredi 19 Avril à 20 h 30
en la Cathédrale Arménienne
du Prado
339, ave du Prado, Marseille 8^e

Au programme :
Komitas — Faure —
Ekmalian — Schubert —
Sarxian

• Réservations : 91. 77. 84. 70
• P.A.F. : 60 Francs

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

PARIS

MESSÉ

DIVINE LITURGIE EN RITE ARMENIEN
en la Cathédrale NOTRE-DAME
de Paris

le Dimanche 21 Avril à 15 h 30
par Mgr G. GHABROYAN
Eparque des Arméniens catholiques
de France

pour la commémoration du 81ème
anniversaire du martyre
d'un million et demi d'Arméniens
tués en Turquie

L'homélie sera prononcée
par S. E. Mgr JACQUES PERRIER
Evêque de Chartres

**

LYON

Messe de Requiem

le Dimanche 21 Avril à 11 h
Célébrée en la Basilique de Fourvière
par le Père CLEMENT MALDJIAN

OFFRE D'EMPLOI

L'École TEBROTZASSÈRE

RECHERCHE

un DIRECTEUR

ou une DIRECTRICE

BAC + 4

Sérieuses références exigées.

Envoyer lettre de motivation et
C.V. avec photo au journal qui trans-
mettra.

A l'occasion de la
bénédiction de l'huile sainte

PELERINAGE A ANTELIAS

Du 22 au 30 Mai 1996

(Avion + Hôtel + Excursions + Bénédiction de l'Huile Sainte)

En option : Extension de deux jours à Petra (JORDANIE)

Renseignements et inscriptions

SABERATOURS : 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS
Tél. : 42 96 10 10 Fax : 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES : 48, Cours de la Liberté, 69003 LYON
Tél. : 78 80 13 66 Fax : 78 60 92 26.

Les 8e Jeux Interrégionaux des Jeunes de l'UGAB d'Europe

auront lieu le week-end de la Pentecôte
les 24, 25 et 26 Mai à NICE

avec la participation des sections Pays-Bas, Belgique, Suisse,
Angleterre, Italie et France.

Le programme complet sera communiqué prochainement.

Pour tous renseignements, contacter :

le (16) 75. 56. 33. 74

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915 PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC

PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris
PROGRAMME DES MANIFESTATIONS

organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO

20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e - Métro Sécur ou Cambronne

• Les génocides d'hier et d'aujourd'hui

Projection d'un montage audiovisuel

• Les génocides, les droits de l'Homme et la communauté internationale

Témoignages sur les génocides juif et rwandais

Point de vue d'un intellectuel turc

• La prévention des génocides

Le négationnisme et le Parlement français

Interventions de représentants des groupes parlementaires (RPR, UDF, PCF, PS)

• Culture arménienne, culture vivante

Spectacle « Couleur de grenade » par la Cie Richard Mouradian

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem

15h30

Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire
11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie

à Charenton-Le-Pont

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e :
Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

20h45 Eglise Saint-Eustache :
Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale
Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

— COMITE POUR LA COMMEMORATION DU 24 AVRIL 1915 —

Siège: Eglise Apostolique Arménienne — 15, rue Jean Goujon - 75008 Paris

Soutiens financiers à adresser à l'ordre du Comité du 24 Avril 1915.

Le 24 Avril est une journée chômée légale pour tous les salariés d'origine
arménienne. Absence légale pour tous les enseignants, élèves et étudiants.

LYON

Sous le parrainage de Monsieur RAYMOND BARRE,

Ancien Premier Ministre, Député Maire de Lyon

et de Monsieur GILBERT CHABROUX, Sénateur Maire de Villeurbanne

le MERCREDI 24 AVRIL

• 14h — OFFICE DE REQUIEM, célébré en l'Eglise Apostolique Arménienne St-Jacques, 295, rue André Philip, Lyon 3^e

• 15h30 — REUNION PUBLIQUE, Salle Albert Thomas, à la Bourse du Travail, 205, place Guichard, Lyon 3^e

Allocutions: M. François ROCHEBLOINE, Député et Président du groupe d'amitié parlementaire France-Arménie, M. Yeznig PALAYAN, Ecrivain (San-Francisco - U.S.A.), M. Michaël CAZARIAN (au nom de la communauté arménienne).

• Chants par Mme Herminé Yeritsian;

• Poèmes par M. Ardachès Voskanian.

• 17h30 — DEFILE EN DIRECTION DU CONSULAT DE TURQUIE.

Coordination des Organisations Politiques Arméniennes

Comité de Commémoration du Génocide Arménien

CDCA: Comité de Défense de la Cause Arménienne.

VAULX-EN-VELIN — Mercredi 24 Avril

12h — Dépôt de gerbe au monument des victimes du Nazisme et des Génocides.

SAINT-CHAMOND — Mercredi 24 Avril

10h — Messe de Requiem à l'Eglise Notre-Dame;

11h — Défilé vers le square du 24 Avril 1915,

Dépôt de gerbes et allocutions;

11h30 — Vin d'honneur à la Salle Condorcet.

GRENOBLE — Lundi 22 Avril

Conférence - Débat sur « Le Génocide et le Contexte International »
Université II de Grenoble — Amphi 4 —

avec Jean-Paul Burdy, Pierre Marion, Georges Képénékian.

Mardi 23 Avril

Veillée commémorative à la Maison de la Culture Arménienne de
Grenoble et du Dauphiné

avec Anahid Toptchian et l'ensemble instrumental Spitak.

Mercredi 24 Avril

9h30 — Messe à Notre-Dame de la Délivrande

11h45 — Rassemblement Place du 24 Avril 1915 à ST-MARTIN D'HERES

12h — Défilé vers le monument aux Morts, Bd Clémenceau

12h30 — Dépôt de gerbes et allocutions.

DECINES — Dimanche 28 Avril

9h30 — Messe de Requiem en l'Eglise Sourp Asdvadzadzine

11h45 — Marche en direction de la Place de la Libération

Dépôt de gerbes et allocutions

devant le monument du Génocide Arménien.

VIENNE — Dimanche 28 Avril

10h — Messe de Requiem à la Chapelle St-Théodore

12h30 — Rassemblement devant la stèle du Génocide Arménien

Dépôt de gerbes et allocutions

13h15 — Repas familial à la M.C.A. de Vienne organisé par le Nor Seround

ՄԱՐՄԱՐ

ՅՈՒԴԱՏԵՏՐ

ՏԵՇԻԹԱԼ

ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՍԻՆ

८.

Հայաստանի Ներքին նախարար Վահո
Սիրաղեղեան զեկավարներու այն խում-
բին կը պատկանի որ միշտ իր վրայ կեղ-
րոնացած կը պահէ հանրութեան ուշադ-
րութիւնը։ Առոր գլխաւոր պատճառը ա-
նոր դիւրին չենթարկուող, բաւական ինք-
նատիպ անձնաւորութիւնն է, յետոյ բնա-
կանարար Հայաստանի նման նորովի կազ-
մաւորման հանգրուանը ապրող երկրի մը
մէջ իր գլխաւորած նախարարութեան
կարեւորութիւնը։ Եթէ ոչ վերջնական
լուծումի, գոնէ աւելի ընդունելի կարգա-
ւորումներու անհրաժեշտութեան տէր
բազմաթիւ հարցեր կային անկախացած
երկրին մէջ, երբ Ներքին նախարար նշա-
նակուեցաւ ան։ Արձակ պատճուածքներու
երկու հատորի տէր, գրական մարզին
բաւական ծանօթ «նոր» երէն էր Վ. Սիրա-
ղեղեան։ 88-ի շարժումին յորձանքով
դարձած էր երկիրը նոր ուղղութեամբ
տանելու յանձնառութեամբ ասպարէզ ի-
շած «Հարաբաղ կոմիտէ»ին 11-էն մէկը,
այսինքն՝ քաղաքական դէմք։

Նախարարութեան աթոռը գրաւելէ ետք
մամուլի էջերուն մէջ անոր մշտական
ներկայութիւնը արդիւնք եղաւ քաղաքա-
կան խմորումներու, նախարարի գործու-
նէութեան որոց փուլերուն ու նաեւ եր-
բեմն բոլորովին անձնական բնոյթով անց-
քերու: Ան առաջին շրջանին ընդհանուր
առմամբ նկատուեցաւ շատ մօտիկ համա-
խոչը նախագահ Լեւոն Տէր - Պետրոսեա-
նի, որպէս այդ բաժին ստանալով քննա-
դատական, կամ ընդդիմադիր կեցուածք-
ներէ, Յետոյ մամուլը տեղ տուաւ նոյն
շրջանակէն հակամարտութիւններու ար-
ձականմին որոնք կը հակադրէին Ներքին
ու Պաշտպանութեան նախարարները. իսկ
նորագոյն վէճ մը որուն տուն տուաւ. Հա-
յաստանի վարչատարածքային նոր բա-
ժանումը, Վ. Սիրադեղեանը գետեկց
լարչափեաւ Հ. Բաղրամեանի դէմ: Այս-
անէն սիսաւ պիտի ըլլար հետեւցնել թէ
Երքերու, իշխանութեան գօտիներու բա-
նումին մարդն է Վ. Սիրադեղեան: Ա-
ռունցմէ առաջ, ան այսօր երկրին ներքին
կացութեան եթէ ոչ ամբողջական լայց
դոնէ հիմնական կարգ մը հարցերը բա-
կան կարգաւորած իշխանաւորն է:
Խան անշուշտ չարաշահումները, անար-
դարութիւնները, չուկային անընդունելի
թենաշնորհները, տիրապետողները, եւ-
ոյն, բայց այսօր շատ ու շատ ընդդի-
մադիրներ իսկ չեն կրնար մերժել թէ
ամեմատարար կարծ ժամանակի մէջ ան-
լրցաւ որոց ապահովութիւն մը բերել
երքին կեանքին: Ներքին նախարարու-
թիւնը ունի այսօր լաւ կազմակերպուած
որ ուժերը որոնք դիմաւոր երաշխիքն են
այդ ապահովութեան:

Հայաստանի ոռուսկրէն «Գլուու Արմենիի» թէրթին (*) գլխաւոր խմբագիրը Ֆլորա սնիշքարենանին տրուած։ Հարցադրոյցով ըստ Վ. Սիրագեղեան կը բացատրէ այն ակադրումները որոնց ենթակայ եղաւ անձը, նախարարութեան շրջանին։

Առաջին նիւթը մարզերու կազմաւորութէն ծագած բանավէճն է. տարածքային առաջանութիւնը ամէն տեղ ամէնէն ողբեցիկ կառոյցն էր որ մարզպետական ամակարգով պիտի կորսացնէր իր դիրը երբ իշխանութիւնը անցնէր «մարզպան» ուստիկանութիւններ»ու։ Այսօր բարիկէցը մարած է չնորհիւ այն կարգադրութեան որ ներքին նախարարին յանձնուած է ոստիկանութեան մարզպան արքութիւններու պետերը ներկայացըլու դորձը։ Անոնք կը ներկայացուին ախարարին կողմէ, վարչապետը կը շանակէ ու նախապահը կը հասաստէ։ անո Սիրադեղեանի ներկայացուցած։ 11

Դրոյցին վերջին մասին մէջ կը յայտ-

Պատասխանելով իր ու Պաշտպանութեան նախարար Վագդէն Սարգսեանի պկամարտութեան առընչուած հարցուին, Ներքին նախարարը կ'ընդունի որ ային խօսակցութիւններ որոնք պատ-

ւորումի կ'ենթարկէին նախարարները, ինչ որ յիմարութիւն էր: Կար չյայտարարուած պատերազ մը որ երկրին երկրորդ մարդը կը դարձնէր Պաշտպանութեան նախարարը, Նախագահէն ետք: Սակայն անմիջապէս կ'առելցնէ թէ իսպազ շրջաններուն այդ աստիճանակարգը կը փոխուի եւ «պետութեան իկիմնակարգը լուծվան ժամանակ ոչ մի «ուժակին» նախարար գերակայութիւն ստանալի կարող»:

Հայաստանի ոստիկանութիւնը բանուու-
ագիւղացիական կառոյց է, կ'ըսէ նախա-
տրը: Հինգ հարիւր աշխատատեղի պա-
տապ է, հակառակ որ դիւրութեամբ դործ
լինայ գտնել միջնակարգ կրթութեան
ոչը մէկը: 15 հազար է ոստիկաններու
թիւը, անոնցմէ 6 հազարը կը ծառայէ
րպէս պահակ: Ստեղծուած է ոստիկա-
ութեան բարձրագոյն վարժարան, պէտք
այ նաեւ քննչական, հրշէջ ծառայու-
թեան Փաքիւթէներու: Պէտք կայ դասա-
սուներու:

Ղանո Սիրապեղեան կը խօսի նաեւ քա-
տքական սպանութիւններու մասին . ա-
աջին յիշուածը Համբարձում Գալլսոտ-
անն է : «Համբօն չկայ...» կ'ըսէ «Ղա-
րապ Կոմիտէ»ի ընկերը , յետոյ կը բա-
տարէ թէ ընտանիքը մերժած է Ներքին
ախարարութեան հետ գործակցիլ , ուս-
ուի սպանութիւնը կը քննէ միայն դատա-
ազութիւնը : Ինք կ'ափսոսայ որ չէ մի-
ամբած : Համոզուած է որ սպանութիւնը
ը բացայայտուի : Նոյն վճռակամու-
թիւնը չունի երբ նիւթ կ'ըլլան մութ մը-
ացած միւս սպանութիւնները որոնք
պատաւիրաւած» կը նկատուին : Նախա-
արը իր գլխաւորած մարզին առաջին
եղքը կը տեսնէ անոնց կանխարդիւուած
ոլլալուն մէջ , Անոնք եւս կը հետախուզ-
ին դատախարդութեան կողմէ : Մինչեւ
յաօր հինգ - վեց սպանութիւններու շար-
ին լուսաբանուած չըլլալը կը բացատրէ
որենց ու դատախարդութեան ջանքերան
լատ համակարգում»ով :

Հայաստանի Ներքին նախարարութիւնը դժուարութեան կը բախի Ռուսաստանի մէջ բռնուած մեղադրեալներ Հաստան փոխադրելու ընթացքին, քանի որ գատախազութիւններու զործակցութիւնը կանոնակարգուած չէ: Ասոր փոխանէն երկկողմանի պայմանագիրներ կը նուած են արդէն Վրաստանի, Ռուսաստանի, Ռւկրանիոյ, Ռւզբեկստանի, Ղալակստանի հետ: Էնթէրփոլիտ հետ ալ շխատանք կը տարուի տեղեկատուական ակարգակով:

ԵՐԵ զրուցավարը կը խնդրէ որ Վանօ
իսպաներեանք ճաշուեհակո մո նեռիա առ

ինծի համար անմոռանալի կը մնայ այն
օրը երբ կեանքիս մէջ առաջին անգամ
ըլլալով նստայ հայերէն գրամեքենայի
մը առջեւ եւ սկսայ կոխել այն ստեղնե-
րուն, այն կոճակներուն վրայ, որոնցմէ
ամէն մէկը Հայոց տարբեր մէկ գիրը
կը գրոշմէք սպիտակ թուղթին վրայ,
ի՞նչ մէծ հաճոյք էր ատիկա ինծի հա-
մար, ի՞նչ յառաջլիմութիւն, ժամանա-
կակից բարքերու միանալու ինչպիսի խո-
րանք: Ճիշդ էր որ առաջին վայրկեանին
կը գժուարանայի ստեղներուն ճշգրիտ
տեղերը սորպելու, գիրերուն տեղերը
փնտուելու, եւ ճիշդ էր որ այդ փնտըր-
ոուքը առաջին օրերուն յողնեցուցիչ կը
լառնար ու զիս ժամավաճառ կ'ընէր,
ուայց զիտէի որ չուտով պիտի տիրապե-
տէի այդ կոճակներուն ու այնուեւետեւ
լայծակնային արագութեամբ պիտի գրէի
այն ի՞նչ որ գրել պիտի ուղէի:

ակի մէջ այնքան վարժուեցայ գրամե-
ռենայով գրելու, որ այլեւս ծանօթներէս

շանդակապործներու ցոյց տրուած օգնութիւնը, մանկական երկաթուղին, մարդադաշտը վերականգնելու ջանքերի, եւսակն: Այդ բոլորը ի՞նչ գումարներով՝ լ'ըլլան, հարց կուտայ լրագրողուհին:

Վասնո Սիրաբեղեան ըսելէ ետք թէ կա-
ռարուածը մէկ հազարերորդն է քսան հա-
յարնոց կառոյցի մը կարելիութիւննե-
տերուն, կը բացատրէ . Ներքին նախա-
արութիւնը իր սեփական տնտեսութիւ-
նը ունի . կովեր, խողեր, գոմէշներ կը
զահէ ; Կան արգելափակուածներու ար-
ուադրութիւններուն հասոյթը : Եւ քանի
որ տակաւին պետական ընկերային ծրա-
դիրներ չեն հաստատուած, «հնարաւորու-
թիւններ են քամում հասարակական
ինքանիքի որեւէ ստեղծարար, կառուցողա-
լան հատուածի համար» :

լը կը խուսափի խօսելէ, ոչ այն պատճառով որ Փինանսական կանոններ կը խախոչ երբեմն, այլ որովհետեւ կատարուած կը կրնայ բոլորին կողմէ նոյն ձեւով ընկալուիլ. «Հե՞ որ կան քաղցոզ լինակի թերեւ, մարդիկ, որոնց համար մ'կ ֆիզիկամ միս առնելի անլուծելի խնդիր է»:

Դրական երեւոյթ են նման համապար-
եակ հարցադրոյցներ, իշխանութեան
արձրաստիճան դէմքերուն հետ երբ
ատկապէս այս վերջնները մղուած չեն
Ալար միայն դրական բաներ, կամ ամէն
ան դրական ցոյց տալու ջանքէն : Այս
արդգի զրոյցներ կ'օգնեն նաեւ սրբազ-
ելու յաճախ ոչ այնքան կարեւոր ման-
ամասնութիւններու վրայ հիմնուած
խալ տպաւորութիւններ . այդպէս էր
բինակ, երբ Վանօ Սիրադեղեանի անու-
ին շուրջ բաւական աղմուկ - աղաղակ
արձրացաւ, հեռատեսիլի աժաննոց շար-
ի մը մէքսիքացի ասալը Երեւան հրա-
իրելուն եւ զայն պետական ղեկավարի
ը արժանի պատիւներով մեծարելուն առ-
իլու : Կամ երբ Ներքին նախարարութեան
ւեերուն համար գնուեցան ճափուա-
տն ինքնաշարժմներ, ատոր մէջ տեսնուե-
ան ոստիկանական պետութեան մը հիմ-
աքարերը . . . :

Հետաքրքրական նիւթ մը որ գուրս
հացած է զբոյցէն, արձակագիր վանօ^ւ
լիրադեղեանի համակեցութիւնն է Ներ-
ին նախարար Վ. Սիրադեղեանի հետ,
ամ աւելի ճիշտը՝ առաջնին զոհաբերու-
թ երկրորդին: Բայց թերեւս այս մէկն
լ զատ զբոյցի մը նախանիւթ դառնայ:

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՅԵԱՆ

(*) հայերէց թարգմանութիւնը լոյս տեսաւ Ներքին նախարարութեան «02» շաբարք-ներքին Մարտ 23-ի թիվին մէջ :

ո՞չ մէկը կրնար ինծի հետ մըցի
ձեռադրով, եւ թէ զրամէքենայով կ
ժամանակի մէջ այնքան շատ բան գիտել
որքան ես զրամէքենայով կը գրէի; Ա
ներս ստեղնաշարին վրայ կը պտղուի
փետուրի մը թեթեւութեամբ ու զրա
քենան կը հնազանդէր մատներու
մտքիս բոլոր հրահանգներուն: Այ
կարճ ժամանակի ընթացքին սողու
րաբու տակ կը չարուէին, էջերու կը
բածուէին: Մատներուն ծայրերը ը
կոտտար այլեւս, մանաւանդ միշտ
չէր ցաւեր այնպէս ինչպէս ատենօք
մատներս կը կոտտային երբ մատ
կը սեղմէի անոնց վրայ սա կամ նա
րութիւնը գրելու համար:

Այդ զրջանին լսած էի որ բաղմացի ամերիկացի զրափէն և բանաստեղծներ իրենց ստեղծագործիւնները այլեւս գրի կ'առնէին ուղղ գրամքեքնային վրայ : Նախ չէի կը երեւակայել թէ զրագէտ մը կրնա ստեղծագործութիւնները դրամք վրայ գրել : Գրամքեքնան չէ՞ր իսրեր անոր ներշնչումները, յեսու ի՞նչպէս կ'ընէր սրբագրութիւնները րամքենայի մը վրայ դիւրի՞ն էր գրութիւններ ընել : Բայց շուտով որ այս հարցումները անտեղի էին, որ գրամքեքնայով գրելու վարժուածուք կը բերէր, այլեւս գրիչը ու տի կարիքը չէր զգար ու կրնար իր մեքենային վրայ աշխատելով թոյանձնել մինչեւ իսկ ամենաբարդ ծագործութիւնները :

Այդ օրերուն վրայէն աւելի քան գոտին տարիներ անցած էն եւ ես ոգիտեմ որ իմ ցարդ զրածներուն տասներորդն իսկ թերեւս չէի պարագ ըլլալ, եթէ զրամեքնային զրած ըլլալ, եթէ զրամեքնային զրելու գլուրութիւնը, հանդատութիւնը արագութիւնը ձեռք բերած չըլլալի

Մօտաւորապէս տասը տարիէ ի
դրամեքնան ալ ժամանակալրէպ
ձած է եւ անոր տեղը դրաւած է հ
կարգիչը։ Այսօր այլեւս աշխարհի
կողմը անհամար Հայեր համակար
վրայ մեծ դիւրութեամբ հայերէն
դրեն, պարզապէս ստեղներու վրա
խելով։ Համակարգիչն գիւտէն և
չեմ դիմեր թէ Հայոց աշխարհին
քանի՞ հայ դրագէտներ ինծի նման
լերէն դրամեքնայ մը կ'օպտափոր
իրենց զրութիւնները թուլթին լա
ռու համար, բայց այսօր այլեւս
կասկած չունիմ որ մեր կարծածի
աւելի բարձր թիւով մարդկի ամե
լիւրութեամբ համակարգիչ կը գո
տեն ու այլեւս մէկդի ըրած են մատ
րչտահոս զրիչը, մէկանը։

Անոսադիրը անհետանալու վրայ է
ազգունացին վրայէն : Քանի մը տար-
ուած երը Երեւանի գրականութեան
գարանի տնօքէնին հետ Հանդիպու-
ունեցած էի եւ անոր խնդրանքին և
աշելով մէր քանի մը մեծանուն ող-
եալ գրադէտներէն ինծի մնացած
լաղին ձեռադիրներ յանձնած էի,
ժամանակ մտածած էի որ մօտիկ ս-
րայի մէջ թանգարանները այլեւս ձ-
գիբներ պիտի չկարենային գտնել ։
Խառը գրադէտներէ, որովհետեւ

ու մակար վրայ կոփելով, այլ ոչ թէ
ապրով; Այս գրականութիւնը չեղիք
ին ուղեղէն թուղթին կը փոխանց
արձեալ հեղինակին մատնելուն թիջն
ութեամբ, բայց այդ մատնելը է
ըեր, այլ կը կոփեն; Այդ մատնելը պէտ
ունին գիտնալու թէ սա կամ նա պէտ
նչպէս կը գրուի; Կը բաւէ որ ճանին
այդ գերը եւ գիտնան թէ ո՞ր կոճակ
լրայ պիտի կոփեն այդ գիրը թիջն

11

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915 PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris
PROGRAMME DES MANIFESTATIONS

organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO
20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e - Métro Sécur ou Cambronne

Introduction: par Jean Guréghian, Président du Comité de Commémoration du 24 avril 1915 — Allocution du représentant de l'UNESCO.

LES GENOCIDES D'HIER ET D'AUJOURD'HUI — Projection d'un montage audiovisuel sur les génocides arménien, juif, cambodgien et rwandais.

GENOCIDES, DROITS DE L'HOMME ET COMMUNAUTE INTERNATIONALE

Témoignages de : M. le Président du CRIF ou son représentant — M. Zarakolu, Fondateur de la Fondation Turque des Droits de l'Homme — M. François-Kavier Nsanzuwera, Membre de la Fédération Rwandaise des Droits de l'Homme.

PREVENTION DES GENOCIDES, LUTTE CONTRE LE NEGATIONNISME

Débat avec les représentants des quatre groupes parlementaires à l'Assemblée Nationale : M. Pierre LELLOUCHE, pour le RPR — M. Michel BERSON, pour le PS — Mme Janine JAMBU, pour le PCF — Un représentant du groupe UDF — M. Ara KRIKORIAN, Comité de Commémoration du 24 avril 1915 — Me Daniel JACOBY, Avocat, Président d'Honneur de la Fédération Internationale des Droits de l'Homme.

Animateur : M. Pierre-Yves LE PRIOL, chef de service adjoint au journal « La Croix ».

CULTURE ARMENIENNE, CULTURE VIVANTE

Spectacle « Couleur de Grenade » par la Compagnie Richard Mouradian.

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem

15h30

Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire

11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie

à Charenton-Le-Pont

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e : Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

20h45 Eglise Saint-Eustache : Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

COMITE POUR LA COMMEMORATION DU 24 AVRIL 1915

Siège: Eglise Apostolique Arménienne — 15, rue Jean Goujon - 75008 Paris

Soutiens financiers à adresser à l'ordre du Comité du 24 Avril 1915.

Le 24 Avril est une journée chômée légale pour tous les salariés d'origine arménienne. Absence légale pour tous les enseignants, élèves et étudiants.

LYON

Sous le parrainage de Monsieur RAYMOND BARRE,

Ancien Premier Ministre, Député Maire de Lyon et de Monsieur GILBERT CHABROUX, Sénateur Maire de Villeurbanne

le **MERCREDI 24 AVRIL**

• 14h — OFFICE DE REQUIEM, célébré en l'Eglise Apostolique Arménienne St-Jacques, 295, rue André Philip, Lyon 3^e

• 15h30 — REUNION PUBLIQUE, Salle Albert Thomas, à la Bourse du Travail, 205, place Guichard, Lyon 3^e

Allocutions: M. François ROCHEBLOINE, Député et Président du groupe d'amitié parlementaire France-Arménie, M. Yeznig PALAYAN, Ecrivain (San-Francisco - U.S.A.), M. Michaël CAZARIAN (au nom de la communauté arménienne).

• Chants par Mme Herminé Yeritsian;

• Poèmes par M. Ardachès Voskanian.

• 17h30 — DEFILE EN DIRECTION DU CONSULAT DE TURQUIE.

Coordination des Organisations Politiques Arméniennes

Comité de Commémoration du Génocide Arménien

CDCA: Comité de Défense de la Cause Arménienne.

VAULX-EN-VELIN — Mercredi 24 Avril

12h — Dépôt de gerbe au monument des victimes du Nazisme et des Génocides.

SAINT-CHAMOND — Mercredi 24 Avril

10h — Messe de Requiem à l'Eglise Notre-Dame;

11h — Défilé vers le square du 24 Avril 1915,

Dépôt de gerbes et allocutions;

11h30 — Vin d'honneur à la Salle Condorcet.

GRENOBLE — Lundi 22 Avril

Conférence - Débat sur « Le Génocide et le Contexte International »

Université II de Grenoble — Amphi 4 —

avec Jean-Paul Burdy, Pierre Marion, Georges Képénékian.

Mardi 23 Avril

Veillée commémorative à la Maison de la Culture Arménienne de Grenoble et du Dauphiné

avec Anahid Toptchian et l'ensemble instrumental Spitak.

Mercredi 24 Avril

9h30 — Messe à Notre-Dame de la Délivrande

11h45 — Rassemblement Place du 24 Avril 1915 à ST-MARTIN D'HERES

12h — Défilé vers le monument aux Morts, Bd Clémenceau

12h30 — Dépôt de gerbes et allocutions.

DECINES — Dimanche 28 Avril

9h30 — Messe de Requiem en l'Eglise Sourp Asdvadzadzine

VILLE DE CHARENTON-LE-PONT

Alain GRIOTTERAY

Comandeur de la Légion d'Honneur
Député, Maire de Charenton-le-Pont

LA MUNICIPALITE
ET LE CONSEIL MUNICIPAL

vous invitent

à l'inauguration d'une stèle
à la mémoire du

Génocide arménien de 1915

par son Excellence **Viguen TCHITETCHIAN**,
Ambassadeur d'Arménie en France

et Monseigneur **Kude NACACHIAN**,

Délégué pour l'Europe du Catholicossat de tous les Arméniens,
Prélat des Arméniens de Paris

le Mercredi 24 Avril à 11 heures 15

Square de la Cerisaie, rue Paul Eluard

Stèle offerte par la communauté arménienne

MARSEILLE

Ի ՑՈՒՑԱԿ

SEMAINE ARMENIENNE

DU 22 AU 27 AVRIL

dans le cadre de la

COMMEMORATION

du

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE

DES ARMENIENS DE 1915

organisée par la Mairie du 5e Secteur

(9e et 10e arrds) de Marseille

M. Guy Teissier - Maire, M. Daniel Hermann - Conseiller Municipal Chargé de la Culture, M. Jean-Pierre Berberian - Conseiller Municipal Chargé des Relations avec la Communauté Arménienne.

— MAISON BLANCHE —

150, Bd Paul Claudel — Marseille 9^e

EXPOSITION DE PEINTURE

du 22 au 27 Avril

par Eva Ars — Aline Etmekdjian — Irène Ohanian — Juillien — Janine Mesdjian

et peintres d'Arménie de l'Exposition « Arménie - Mon Paradis » de l'UGAB.

Vernissage le Lundi 22 Avril à 18h30

avec animation musicale et cocktail.

(Animation par troupe « Sassoun » de la JAF.

PROJECTION - CONFERENCE - DEBAT

le Jeudi 25 Avril à 20h30

« Le Génocide renié » de Planète Cable

Kéram Kévonian, Président du Forum

des Associations Arméniennes de

France, sur le thème « Actualité du Gé-

nocide des Arméniens ».

CONCERT

le Vendredi 26 Avril à 20h30

par le Quatuor Opus 16.

Avec le concours des associations arméniennes : Altitude 5165, Azadakrouitoun, Eglise Apostolique Arménienne de Saint-Loup, Eglise Evangélique Arménienne de Saint-Loup, JAF, UGAB.

OFFRE D'EMPLOI

URGENT

L'AFDI (Agriculteurs Français et Développement International) recherche pour un important programme agricole en Arménie :

**UN(E) JEUNE FRANCAIS(E)
D'ORIGINE ARMENIENNE**

de formation agri/agro, désireux d'apporter une aide concrète à l'agriculture arménienne.

Période de séjour en Arménie : d'Août 1996 à Décembre 1997

La pratique de l'arménien est indispensable.

S'adresser à : AFDI — M. Foster
46, Vieille Route,
59440 St-Hilaire-sur-Helpe

ՑՈՐՑԱԿԱՆԻՔ

Կապոյտ կաչի ծրջ՝ վարչութիւնը
լորին ցաւակութիւնները կը լար
Տիկին վահէ Սրապեանի եւ ըստանի
վահէ Սրապեանի մահուան առթի
չնորհակալութիւն կը յայսնէ այս առթի
եղած հետեւեալ նուբներու համար
Տիկին Ա. զուհածեան, Տիկին Թիւ
Ալման, Տէր եւ Տիկին Ն. Պալուղի
Տէր եւ Տիկին Արամ Աւետիսեան, Տէր Ա
Տիկին Ալեքս Աւելեան, Տէր Ա
Տիկին Նուլապ Սերոբեան 300 Ֆր., Տ
Տիկին Նուլապ Սերոբեան 300 Ֆր.

11h45 — Marche en direction de la Place de la Libération
Dépôt de gerbes et allocutions devant le monument du Génocide Arménien.

VIENNE — Dimanche 28 Avril

10h — Messe de Requiem à la Chapelle St-Théodore

12h30 — Rassemblement devant la stèle du Génocide Arménien

Dépôt de gerbes et allocutions

13h15 — Repas familial à la M.C.A. de Vienne organisé par le Nor Seround

ՈՒՐԱՄ
ԱՊՐԻԼ 19
VENDREDI
19 AVRIL
1996

LE NUMERO : 5.00 F

ՅԱՐԱՎ

ՏՐԱՋԵՐԻ

ՀԱՄԱԴԻՐ ՇԱԽՄԱՏ ՄԻԱՎԵԱՆ (1925-1957)

71^{րդ} ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 18.836

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

ՆԱԽԱԳՈՀ ՇԻՐԱԲԻ
ԽՈՐՃՐԴԱԿԱՆ
ՓԻԵՌ ԼԵԼՈՒՆ՝

ԹՈՒՐԺԻԱ անմիջապէս
պէտք է անդամ լլլայ
երոպական Միութեան»

Ֆիլիլիք»ի ֆրանսայի թղթակիցը
թուրքով երոպական միութեան անդա-
մագութեան, չայաստանի, Յունաստա-
նի հետ յարաբերութիւններուն մասին
հայցագոյց մը ըրած է նախագահ Շիրա-
բի անձնական խորհրդական Փ. Լըռուշ

Ան առաջին խօսքերով կը չեշտէ թէ որ-
պէս էի-Փէ-էմ, իրենք մեծ կարեւուրու-
թին կ'ընծայեն երոպական Միութեան
արաւալին թեւին ու անոր կարեւուրա-
խոն երկրին թուրքիոյ, Կ'ըսէ թէ զի՞նք
մեծափէն կը վրդովէ թուրքիոյ գէմ ցոյց
որուած մերժումը որ խորքին մէջ ցեղա-
պատական կեցուածք է, բայց ոչ ոք կը
համարձակի այդ որակուուր ընել բայց է
իրաց: Երբ երոպայի բոլոր երկիրները
կ'ընդունուին ու միայն թուրքիոյ գէմ
կ'ընդունումը, ատոր պատճառը թուր-
քիոյ իսլամական երկրը մը ըլլալու պա-
րագան է, բայց ոչ ոք կը խոստուիանի
այդ կ'ընդունուին նախագահ Շիրաբի խորհրդա-
կանին կարծիքով:

Այս տեսակէտը ան վերջին ծայրը վտան-
գաւոր կը նկատէ, քանի որ թուրքիա 60
տիվին բնակչութեամբ ցըջնի ամէնչն
կատահ եւ ուժական երկրին է: Աթաթիւր-
քին ի վեր վաստը տուած է իր արեւմըս-
եան պատկանելիութեան ու լափութեան:
Եթէ երոպայի կազմաւումը առանց
որ միակ իսլամական երկրին կատար-
ի, այդ մեծ ուժը բնական է որ պիտի
դանայ գէպի Միջն: Արեւելք: Սինչ
ուն, երոպայի հարաւային թեւին կայու-
թեան միակ երաշխիքը թուրքիոյ է:
«Կայունութիւն» ըսելով Փ. Լըռուշ կ'ըսէ
թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ
յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: «որովհետեւ չայաստան ին-
ծի համար յատուկ արժէք կը ներկայա-
ցնի»:

Պատասխանելով հարցումին թէ չայաս-
տանի նկատմամբ իր այս արժեւորումը
ուրիշ ծագում կ'առնէ, Փ. Լըռուշ կը
բացատրէ: «Հայերու ենու ազգականական
մէկ կապ ունիւ: Բազմաքի, ամեզան
ու այցելեցի չայաստան: Անտարբեր չեմ
որ բոլոր ցաերուն որոնք պատմութեան
թիւցիքը բաժին է եղանակ այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի անդորրութեան,
ակնելով: Ես այս այս այս այս այս այ-

շնուրութեան մասին, Փ. Լըռուշ կ'ըսէ

թէ կ'ակնարկէ կիպրոսի, եղէքականի եւ

յատկապէս չայաստանի ա

ՀԱՐՑԱԽՈՅՑ

ՄԱՐՄԱՐ

BETHUSBS

ՏԵՇԻԹԱԼ ԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԱՑԻՆԵՐԸ

ԵՒ

ՀԱՅՈՑ

ՑԵՂԱՄՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

69%- ԾԱՆՈԹ Է ՀԱՐՑԻՆ

ՄԵԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՄ ԵՐԲ ԿԸ ԴԻՄԵՆՔ ԻԻՆԵՍՎՈ-ԻՆ

Երեւան քաղաքին պատմութեան թան-
գարանին հարցը կը շարունակէ զբաղեցը-
նել հայստանեան մամուլը ու անով՝
հանրային կարծիքը, ինչպէս յայտնի
կ'ըլլայ Ապրելի առաջին շարժուան թեր-
թերէն : Խնդիրը կը վերաբերի թանգա-
րանին չէնքին (ընդուրկուած՝ պատմական
յուշարձաններու ցուցակին մէջ . «Այժմ»
թիւ 10-) 1 միլիոն տոլարի փոխարէն անդ-
լիական դրամատան մը վաճառուելուն ու
թանգարանային հարստութեան վտարան-
դիի կարգավիճակին (տե՛ս՝ «Յառաջ»,
Ապրիլ 10) : Այս գործառնութեան ա-
ռանցքն ալ դրամատան հայստանեան
ապագայ մասնաճիւղին տնօրէն անդիմա-
հայ Վաչէ Մանուկեանն է. ան Գարեգին
Ա. կաթողիկոս դառնալու վազորդայ-
նին մէկ միլիոն տոլարի նորէրով մը ար-
ժանացած է «ազգային բարերար» տիտ-
ղոսին . Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ալ
անոր չնորհած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի
շքանշանը :

Հակազգեցութիւններու ալիքը կը դըր-
խաւորէ թանգարանին անձնակազմը. Կան
այլ մարզերէ անոնց նեցուկ կանգողներ :
Այդ բոլորը ներկայ դանուած են Մարտ
28-ի հանդիպումին որ կոչուած է ստեղծը-
ւած անելին ելք մը ճարելու բայց ինչպէս
կը յայտնէ «Ազգ» (Մարտ 29) Լիլիթ Պօ-
ղոսեանի մանրամասն թղթակցութեան խո-
րագիրով իսկ, «Լուրերը Երեւանի պատ-
մուքեան քանարանի խնդրի լուծման
մասին չափազանցուած են»: Այդ հան-
դիպումին կրկնուած են եղածին անըն-
դունելի կողմերը, քննադատուած է Մշա-
կոյթի նախարարը. «որին չի յուզում ե-
րեխազարամեայ քաղաքի պատմութեան
քանարանի նակատագիրը»: Իսկ երես-
փոխան (Ա.ԺՄ) Արշակ Սաղոյեան «մեկ
միլիոնանց անօրինականութիւն» կոչած
է վաճառքը :

Երեխին զարգացումին սէջ մըծ բացա-
կան է պատասխանատուներու խօսքը (*).
այդ ճակատէն ոչ ոք զիջանած, կամ հար-
կաւոր նկատած է բացատրութիւնն մը տա-
լու արդքան անընդունելիներու մէկտե-
ղումին մասին: Ու այս պարագան մտա-
ծել կուտայ յատկապէս Մշակոյթի նա-
խարարին կեցուածքին մասին. իսկապէ՞ս
զինքը չի յուզեր պատահածը: Դժուար
է հաւատալ նման վարկածի, յատկապէս
կարդացած ըլլալով նախարար նշանակ-
ւելու վաղորդայնին իրեն հետ կատար-
ւած հարցազրոյցի մը առիթով անոր
ըստածները («Հայաստանի Հանրապետու-
թիւն», 1992, Փետրուար 29): Յ. Մով-
սէս հոռ պատասխանելով Լիզա Ճաղար-
եանի մէկ հարցումին, կ'ըսէր. «Այսօր
հասարակութեան միջ եւ յատկապէս

"գործարար շրջաններում" մշակութային խանի հանդկա ակնածանքը գրեթէ վերացած է: Այս հոգեբանութեամբ վախենում եմ որ մենք անվերադարձ կորցրենք հոգեւոր կողմնորոշումներ: Մեզ համար սովորական դառնայ որ արուեստի տաճարում, օրինակ՝ քատրոնի շենքում, կարող է պառ կամ կոմիսիոն խանութինել, իսկ այդ պառերի կամ կոմիսիոնների տերերին քուայ թէ կարող են, ուրիշն, գմել մեր քատրոնն կամ մշակոյթի պալատը, մեզ էլ հետեւերը...»: Քիչ անդին ալ կը շարունակէր. «Հայոց պետութիւնը հայկական մշակոյթի մարմնաւորումն է լինելու, ո'չ աւել, ո'չ պակաս: ... Այսօր, կորցնելով մշակոյթը, մենք կը կորցնենք մեր աստիճանը, մեր տեսակը: Մենք կը դառնանք արեւելեան գիրգու հեղգ մի ժաղավորդ, որը սիրում է հեշտանենք ու կրթեր: Ահա թէ իմշութ

յատկապէս այսօր մշակոյթից պետական եւ հասարակական արտակարգ ուշադրութիւն է հարկաւոր։ Ահա թէ ինչու յատկապէս այսօր մշակոյթը մեզ համար ուղղմավարական նշանակութիւն ունի...»։ Այսօր, ի՞նչչպէս պէտք է մեկնաբանել «ուազմավարական» արդ նոյն դիրքերուն լքումը, նոյնինքն անոնց տէր կանոներու կոչուած պատասխանատուին կողմէ։ Թանգարանի մը վաճառքին պատճառուածակած վրդովումներուն մէջ երբ Հակագողները իրենք կ'ըսեն, իրենք կը լսեն, արդարացած չէ՞ նախարարին Հեռատեսութիւնը թէ թատրոնի շնորհին մէջ պառ կամ խանութ բացողները կը հաւատան թէ կրնան «մեզ կը ենթները գնել»։

Ի վերջոյ, թատրոնի շնչնք եւ թանգտբան
այնքան ալ հեռաւոր բաներ չեն, ինչպէս՝
խանութ եւ դրամատուն . . . :

Հարցին հոս երկրորդ անդամ անդրած
դառնալու առիթ տուաւ դիմում մը որ
հարցին գոնէ հակազդեցութիւններու,
ընդգույսի բաժնինը կը հանէ հայաստան-
եան շքանակէն դուրս : Թանգարանին
տնօրէնը, գիտակազմին ղեկավարը եւ
քաղաքապետարանին մշակութային դոր-
ծերու բաժնին թանգարաններու պատաս-
խանատուհ - Ա. Անդրեան, Ա. Սարգս-
եան, Ս. Մելիքեան - նամակով մը հար-
ցը ներկայացուցած են իինչի՞ թիմի են-
թամարմիններուն . Թանգարաններու մի-
ջազգային յանձնաժողովին եւ նոյն յանձ-
նաժողովին ցուցանմոյշներու պահպա-
նութեան բաժնին : Նամակին մէջ կ'ըսուի
թէ Երեւանի երեքհազարամեակի շեմին,
քաղաքապետարանը լոիկ - մնջիկ վաճա-
ռած է մայրաքաղաքին պատմութեան
թանգարանի շնչքը որ ԺԹ. դարու պատ-

մաճարուարապետական յուշարձան մընէ : Ատոր հետեւանքով չուրջ 85 հազար ցուցանմոյշ պէտք է ուրիշ տեղ փոխադրուին . իրենք վճռած են դիմաղբել ու տեղի չտալ ներկայացուած պահանջին : Նամակին հեղինակները կը խնդրեն իին-ի ԱՐԹՈՒՐ-էն եւ ազգային ժառանգութիւն-ներու պահպանութեան կոչուած անոր յանձնած ողովներէն որ բարոյական զօրակցութիւն տան իրենց , ազգային ժառանգութիւն մը պահպանելու համար իշխանութեան դէմ ձեռնարկուած իրենց պայքարին մէջ :

Համար այլը որ հսկուեածք է գուրսից շա-
հախնդիր ախորժակներուն եւ ներսի ան-
տէր մարզկերուն խաչաձեւումին, հար-
ցումներու շարք մը կը թելադրէ. անգ-
լիական դրամատուն մը որուն «ապդային
բարերար» հռչակուած հայ ներկայա-
ուուսիւն են եղած ի ու ուենամասու ի ոռո-

ցուցը շահագույն կը զբավակրուի գործառնութենք, չի՞ կրնար դրամատանչ էնք մը կառուցանել Երեւանի մէջ, փոխանակ փողոց զնելու թանգարան մը: Այդքան արագ ու կարեւոր չահ կ'ակնհալուի հայաստանեան զործունէութենէն որ ամէն միջոց յարգելի կը նկատուի ինայելու համար շինութեան ժամանակ: Ցեալոյ, սեփականաշնորհումներուներկայի փուլին, չկա՞ զ դոնէ ընդհանուր դիմերու մէջ կատարուած սահմանագիծը, հանրապատկան ու պետական ստացածք նկատուած կալուածներու համար: Ո՞լ կ'որոշէ եւ ի՞նչ հիմով, թէ կալուած մը վաճառելի է կամ ոչ: Կարելի՞ է նիւթական աղբիւրներու կամ տնտեսական միջոցներու հասկնալի պահանջման արդարացնել ամէն առ ու վաճառք:

Թանդարանի պարագան նախընթաց մը
չէ այս մարզին մէջ. անկախութեան ա-
ռաջին տարիներուն ալ Երեւանի Համա-
գումարներու փառաւոր պալատը տրուե-
ցաւ ամերիկեան համալսարանին: Օր մը
եթէ բաւարար նկատուելիք գումարը
տուող ըլլայ, արդեօք այլ թանգարանի մը
չէնքին մէջ ալ պիտի չգտնե՞նք, օրինակ,
բազմազդ ընկերակցութեան մը կովկաս-
եան մասնաճիւղը, կամ Պարաճանովի
տուն - թանգարանին մէջ հոք - տոկի
ճաշարան մը...: Ու այդ առիթներով երր
ուրիշ ցուցանմոյշներու կամ Պարաճա-
նովի ձեռակերտներուն պահպանութեան
մարմինները նոր դիմումներ յդեն իինէՍ-
ՔՕ-ին, կամ միջազգային այլ կազմակեր-
պութիւններու, ամօթի մը զգացումը
մէր հասարակաց «շահարաժին»ը պիտի
չըլլայ, այդ «առեւտուր»էն:

կը դիմէինք նեցուկ ու միջամտութիւն
խնդրելով Արեւմտահայաստան ձգուած
մէր ազգային ժառանգութեան Թուրքիոյ
զլացած խնամքին ու քանդումի գործու-
նէութեան դէմ ,

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՅՑԵԱՆ .

Ամէն լեզուի մէջ, գիրերը ասէ
առաջ մէկ մէկ պատկերներ, գծ
ներ են: Հայոց լեզուին մէջ առա
այլպէս է: Մեսրոպեան օքերու
գիտէ նկարչական ինչպիսի տար
եւ արուեստով ստեղծուեր են այդ
րուն գծանկարային համադրուե
րը: Եւ ամէն հայ մանուկ, հայ ե
նախակըթարանի մը կամ դպրոցի
ուաշին դասարանին նստարաններու
մատիտը որքան ամուր կը սեղմէ

«Նավել ա՛Առմենի Մակազին» ամսաթերթը Ապրիլի իր թիւին մէջ հրատարակված է Հարցախոյզ մը զոր կատարած է Լուի Հարիս ծանօթ Հիմնարկը բոքանին բուլ մէթոսով 1002 հոգիի հետ, որոնք ներկայացուցչական բնոյթ ունին: Այս հարցախոյզէն կը պարզուի որ Ֆրանսիային երու 69%-ը ծանօթ է Հայոց ցեղախառնութեան, 75%-ը կողմնակից է որ Ֆրանսան պաշտօնապէս ճանչնայ այս ոճիրը եւ 79%-ն ալ կ'ուզէ որ դատապարտուին ուրացողները:

Օ ասքան ասուութ ըւսուբը ցոյց տուծ
են որ 18-էն 25 տարեկան երիխասարդները,
ըս, մեծամասնութեամբ երբեք չեն լսած
ցեղասպանութեան մասին, ըստհակառափ
35 տարեկան եւ անկէ վեր անձերու մոն
հարցը աւելի ծանօթ է :

ԱՏԱՑԱՆ

ՃՈՂԱԿԱՐ
1-0-0-5

199

Եկեղեցական, մշակութային,
բանասիրական հանդէս

«Գիտե՞ս, այսօք այք, բեն եւ գիտե՞ս
սորվեցայ: Կ'ուզե՞ս, քեզի ալ ցո՞ր
տամ՞»:

Այն օրը երբ գրամեքենան ստեղծուեցաւ, գիրքը ու ձեռագիր գեղեցկութեան վրայ դարերէ ի վեր Հիւսուած առասպետն առաջ տակ կարծես ուժանակ գրուեցաւ Առասպելը մէկ հարուածով կը կորնցնէի իր ամբողջ ուժն ու ներգործութիւնը Մարդիկ պատմութեան կը յանձնէին այս յուղումը զոր երախան կը զգար գիրքը սորվելով կամ այն յուղումը, զոր Ոսկեդարեան շրջանի մեր գեղագրովները, «Քրիչ» կոչուած մէր ձեռագրի վարպետները կը զգային երր մագաղաթներու վրայ այնքան վարպետորէն գրի կ'առնչի Աստուածաշունչը կամ հայ գարութեան որեւէ մէկ գանձը: Ահաւասիկ հիմա ըստեքենայ մը կար մարդուն առնեն եթէ անոր մէկ ստեղին վրայ կոխիր մէքենան արդէն «ա» մը կը գրէր թուրթին մաս... Քեզէ իւ քնառ ապօպակէ

թըս վրայ : Քեզի կը մասր պալբաւու
կոխել կոճակի մը վրայ : Դուն չէիր ալ
եւս որ «այր»ը կը գրէիր : Մեքենան էր
որ կը գրէր քու հրահանգով : Դուն ալ
եւս պէտք չունէիր դիտնալու թէ «այր»
ի՞նչպէս կը գրուի, մեքենան գիտէր ար
դէն : Դուն այլեւս պէտք չունէիր զրագի-
լու «այր»ին գծանկարային մանրանա-
նութիւններով ու դեղեց կութեսմբ անոր
կլորներուն համաշափութեամբ, գիծէրու
ճշգրտութեամբ : Մեքենան գիտէր իրա-
կանացնէլ այդ բոլորը : Եւ ինչ որ ամէ-
նէն յատկանշականն էր, այն էր որ դուն
միշտ նոյն միօրինակ գործողութիւնը
պիտի ընէիր Հայոց այրութենին անխափի
բոլոր գիրերուն եւ նշաններուն համար :
Միայն կոճակի մը վրալ կոխել : Քիզի
համար այդ հիանալի գիրերուն իւրայս-
տուկ ու մէկզիզմէկէ այնքան տարրեր պէ-
ղեց կութիւնները եկած ու հաւաքուած
էին միակ ու կոպիտ գործողութեան մը
մէջ . կոճակի մը վրայ կոխել :

VILLE DE CHARENTON-LE-PONT

Alain GRIOTTERAY

Comandeur de la Légion d'Honneur
Député, Maire de Charenton-le-Pont

LA MUNICIPALITE
ET LE CONSEIL MUNICIPAL

vous invitent

*à l'inauguration d'une stèle
à la mémoire du*

Génocide arménien de 1915

par son Excellence **Viguen TCHITETCHIAN**,
Ambassadeur d'Arménie en France

et Monseigneur **Kude NACACHIAN**,

Délégué pour l'Europe du Catholicosat de tous les Arméniens,
Prélat des Arméniens de Paris

le Mercredi 24 Avril à 11 heures 15

Square de la Cerisaie, rue Paul Eluard

Stèle offerte par la communauté arménienne

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915 PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC PARIS

Sous le parrainage de Monsieur JEAN TIBERI, Maire de Paris

PROGRAMME DES MANIFESTATIONS

organisées par le Comité pour la Commémoration du 24 Avril 1915

Samedi 20 Avril : REUNION PUBLIQUE — Grande Salle de l'UNESCO

20h 125, avenue de Suffren, Paris 7e - Métro Sécur ou Cambronne

Introduction: par Jean Guréghian, Président du Comité de Commémoration du 24 avril 1915 — Allocution du représentant de l'UNESCO.

LES GENOCIDES D'HIER ET D'AUJOURD'HUI — Projection d'un montage audiovisuel sur les génocides arménien, juif, cambodgien et rwandais.

GENOCIDES, DROITS DE L'HOMME ET COMMUNAUTE INTERNATIONALE

Témoignages de : M. le Président du CRIF ou son représentant — M. Zarakolu, Fondateur de la Fondation Turque des Droits de l'Homme — M. François-Kavier Nsanzuwera, Membre de la Fédération Rwandaise des Droits de l'Homme.

PREVENTION DES GENOCIDES, LUTTE CONTRE LE NEGATIONNISME

Débat avec les représentants des quatre groupes parlementaires à l'Assemblée Nationale : M. Pierre LELLOUCHE, pour le RPR — M. Michel BERSON, pour le PS — Mme Janine JAMBU, pour le PCF — M. André SANTINI, pour l'UDF — M. Ara KRIKORIAN, Comité de Commémoration du 24 avril 1915 — Me Daniel JACOBY, Avocat, Président d'Honneur de la Fédération Internationale des Droits de l'Homme.

Animateur : M. Pierre-Yves LE PRIOL, chef de service adjoint au journal « La Croix ».

CULTURE ARMENIENNE, CULTURE VIVANTE

Spectacle « Couleur de Grenade » par la Compagnie Richard Mouradian.

Dimanche 21 Avril : Cathédrale Notre-Dame-de-Paris : Messe de requiem

15h30

Mercredi 24 Avril : A l'initiative de M. Alain Griotteray, Député-Maire

11h15 Inauguration d'un Khatchkar, Square de la Cerisaie

à Charenton-Le-Pont

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e : Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

20h45 Eglise Saint-Eustache : Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

GRENOBLE — Lundi 22 Avril

Conférence - Débat sur « Le Génocide et le Contexte International »

Université II de Grenoble — Amphi 4 —

avec Jean-Paul Burdy, Pierre Marion, Georges Képénékian.

Mardi 23 Avril

Veillée commémorative à la Maison de la Culture Arménienne de

Grenoble et du Dauphiné

avec Anahid Toptchian et l'ensemble instrumental Spitak.

Mercredi 24 Avril

9h30 — Messe à Notre-Dame de la Délivrande

PARIS

MESSE

DIVINE LITURGIE EN RITE ARMENIEN
en la Cathédrale NOTRE-DAME
de Paris

le Dimanche 21 Avril à 15 h 30

par Mgr G. GHABROYAN
Eparque des Arméniens catholiques
de France

pour la commémoration du 81ème
anniversaire du martyre
d'un million et demi d'Arméniens
tués en Turquie

L'homélie sera prononcée
par S. E. Mgr JACQUES PERRIER
Evêque de Chartres

**

LYON

Messe de Requiem

le Dimanche 21 Avril à 11 h

Célébrée en la Basilique
Notre-Dame de Fourvière

par le Père CLEMENT MALDJIAN

L'homélie sera prononcée
par S. E. Mgr JEAN BALLAND
Archevêque de Lyon

Dans le cadre
du 65ème Anniversaire
de la Cathédrale Arménienne
SERPOTZ - TARKMANTCHATZ

CHANTS SACRÉS

CONCERT

CHORALE SAHAK - MESROP

Direction :
KHATCHIG YILMAZIAN

à l'orgue :
JULIETTE YILMAZIAN

le Vendredi 19 Avril à 20 h 30
en la Cathédrale Arménienne
du Prado
339, ave du Prado, Marseille 8^e

Au programme :

K o m i t a s — F a u r é —
E k m a l i a n — S c h u b e r t
— S a r x i a n

• Réervations : 91. 77. 84. 70
• P.A.F. : 60 Francs

SAMY'S SNACK

TRAITEUR

Spécialités
Franco-Libanaises

SUR PLACE
ET A EMPORTER

- PIZZA
- MENU EXPRESS
- SANDWICHES VARIÉS

ET TOUS LES PLATS LIBANAIS
A EMPORTER

Samuel MOURADIAN

48. 92. 24. 24

70, avenue d'Alfortville
94600 CHOISY-LE-ROI

NOUVEAU... NOUVEAU... NOUVEAU...

7 jours sur 7
de 10h. à 22h.

Imprimé sur les Presses
du Journal « HARATCH »

83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

PARIS - EREVAN - PARIS

VOLS HEBDOMADAIRE

- ASSISTANCE A L'AÉROPORT
- ORGANISATION D'ACCUEIL ET DE TRANSFERT
- RÉSERVATION D'HÔTEL
- LOCATION DE VOITURE AVEC CHAUFFEUR
- EXCURSIONS GUIDÉES
- VOYAGES ORGANISÉS EN GROUPE

PARIS - EREVAN

VOL CARGO MENSUEL

PRIX
PARIS-EREVAN-PARIS
3600 F
RENSEIGNEMENTS
ET RÉSERVATIONS
SUR SIMPLE APPEL

SABERATOIRS

31, RUE D'ARGENTEUIL - 75001 PARIS
TEL 42 61 51 13 - FAX 42 61 94 53

SEVAN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ - 69003 LYON
TEL 78 60 13 66 - FAX 78 60 92 26

EREVAN

37, RUE HANRABEDOUTIAN - EREVAN 10
TEL 52 54 48 - 52 85 48 -
FAX 52 54 48

EN COLLABORATION AVEC

ARMENIAN AIRLINES

11h45 — Rassemblement Place du 24 Avril 1915 à ST-MARTIN D'HERES

12h — Défilé vers le monument aux Morts, Bd Clémenceau

12h30 — Dépôt de gerbes et allocutions.

MARSEILLE

• Mardi 23 Avril

20h30: Veillée de prières en la Cathédrale Apostolique Arménienne du Prado.

21h30: Soirée organisée par les associations de jeunes Arméniens de Marseille, au Centre Culturel Sahak Mesrop. Exposition de photos — Projections de films — Prises de parole — Dépôt de gerbes devant le monument.

• Mercredi 24 Avril

9h30: Dépôt de gerbes devant la stèle commémorative de Beaumont, avenue du 24 avril 1915 (Angle Kaddouz);

10h : Messe de requiem en la Cathédrale Apostolique Arménienne du Prado;

11h30: Dépôt de gerbes devant le monument;

15h30: Messe de requiem en l'église des Réformés;

17h30: Manifestation (Départ: Métro Perrier vers le Consulat de Turquie);

21h : Meeting à l'Odéon: « Le Génocide Arménien et le Négationnisme ». Témoignages: M. Zarakolu (Fondateur de la Fondation des Droits de l'Homme en Turquie) — M. Ara Krikorian (Président du C.D.C.A.) — Me Michel Tubiana (Avocat de la F.I.D.H.).

ՅԱՌԱՋԻ ԲՈՐԳԱԿԱՑՄԱՆ

ՀԱՄԱՐ

ԵՆՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱՆ:

ՓԱՐԻԶ. - Տէր եւ Տէկին Մկրտչէ Սա-
րոյիս 1000 ֆր. :

ՎԱԼԱՆ. - Յակոբ Կոշկակարեան 200
Քրանք:

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՃԱՐՔ

Ղաղմակերպութեամբ՝

ՀԱՄԱԳԱՅԻՆԻ

«ԴԻՄԱԿ» ԹԱՏԵՐԱՄՈՒՄԲԻ

Եւ

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐՈՒԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Ղեկավար՝

ԱՐԲԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

▶ ՆՃԱՆ ՏԵՍՏԵԿՈՒԼԻ «ԵԿՈՒՐԱՆԵՐԸ»

Կիրակի, Ապրիլ 28, ժամը 16.ին՝

Հայ Ուսանողական Ուսուն

57, Bd Jourdan, Paris 14^e

M° Porte d'Orléans ou Cité Universitaire

Մուտք՝ 30 Քրանք:

Հեռախոս. - 43 - 70 - 62 - 95

ՓԱՄԻՉԻ

ԷՍԱԿԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԱ Կաղմակերպէ

ՄԵՐԱԿՈՒԹԱՅՑԻՆ
ՅԵՐԵԿՈՅՑ ՄԵ

Յայտագիր՝

ԱՆԻ ԿԱՍԵՐ (Դաշնակ)

ՄՐԹԻՒՐ ԱՀԱՄՊՆԵԱՆ (Դաշնակ)

Ա-ԶՄԻՒՐ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ (Դաշնակ)

(արտասահութիւն)

ՏԻՒՕ ՁԵՓԻՒՐ

(հայկական մեղեդիներ)

ՊԱՐԵՏ ՄԱՆՈՒ

(գրական երկեր)

Նաեւ մանուկներու մասնակցու-

թեամբ՝ նուագ, թատերախազ, ար-

տասանութիւն եւ երգ:

Կիրակի, Մայիս 5, ժամը 16.45-ին

Հ.Ք.Լ.Մ.-ի Ալեք Մանուկեան սրահը

118, rue de Courcelles, Paris 17^e

Ալրով կը հրաւիրուի գեղարուես-

տասէր հասարակութիւնը:

Մուտքը ապատ է:

à l'occasion de la
BENEDICTION DE L'HUILE SAINTE
A ETCHMIADZINE

célébrée

par SA SAINTETE KAREKINE Ier
CATHOLICOS DE TOUS LES ARMENIENS

LE DIMANCHE 8 SEPTEMBRE 1996

Pèlerinage
en Arménie

DU 5 AU 12 SEPTEMBRE

(Transport aérien + Hôtel + Excursions)

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS

SABERATOURS

SEVAN VOYAGES

31, rue d'Argenteuil

75001 PARIS

Tél. : (1) 42 61 51 13

Fax : (1) 42 61 94 53

48, cours de la Liberté

69003 LYON

Tél. : 78 60 13 66

Fax : 78 60 92 26

81ème ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915
PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC
PARIS

• Mercredi 24 Avril

16h Eglise Apostolique Arménienne, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8e:
Messe de requiem

17h45 Rassemblement angle des Champs-Elysées - ave de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

18h30 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

20h45 Eglise Saint-Eustache :

Concert commémoratif organisé par l'Action Musicale
Internationale — Orchestre Jean-François Paillard.

LYON

Sous le parrainage de Monsieur RAYMOND BARRE,

Ancien Premier Ministre, Député Maire de Lyon

et de Monsieur GILBERT CHABROUX, Sénateur Maire de Villeurbanne

le MERREDI 24 AVRIL

• 14h — OFFICE DE REQUIEM, célébré en l'Eglise Apostolique Arménienne St-Jacques, 295, rue André Philip, Lyon 3^e

• 15h30 — REUNION PUBLIQUE, Salle Albert Thomas, à la Bourse du Travail, 205, place Guichard, Lyon 3^e

Allocutions: M. François ROCHEBLOINE, Député et Président du groupe d'amitié parlementaire France-Arménie, M. Yeznig PALAYAN, Ecrivain (San-Francisco - U.S.A.), M. Michaël CAZARIAN (au nom de la communauté arménienne).

• Chants par Mme Herminé Yeritsian;

• Poèmes par M. Ardachès Voskanian.

• 17h30 — DEFILE EN DIRECTION DU CONSULAT DE TURQUIE.

Coordination des Organisations Politiques Arménienes

Comité de Commémoration du Génocide Arménien

CDCA: Comité de Défense de la Cause Arménienne.

VILLE DE CHARENTON-LE-PONT

Alain GRIOTTERAY

Comandeur de la Légion d'Honneur

Député, Maire de Charenton-le-Pont

LA MUNICIPALITE

ET LE CONSEIL MUNICIPAL

vous invitent

à l'inauguration d'une stèle
à la mémoire du

Génocide arménien de 1915

par son Excellence Viguen TCHITETCHIAN,
Ambassadeur d'Arménie en France

et Monseigneur Kude NACACHIAN,

Délégué pour l'Europe du Catholicossat de tous les Arméniens,
Prélat des Arméniens de Paris

le Mercredi 24 Avril à 11 heures 15

Square de la Cerisaie, rue Paul Eluard

Stèle offerte par la communauté arménienne

TELEVISION
M 6

Jeudi 25 Avril à 20h35, «Ecolo - 6»
sera consacré à

MEDZAMOR

FRANCE - CULTURE

F M 93.5

Հինգարթի, Ապրիլ 25, ժամը 12.45-ին
13.30 յայտագիր՝ Հայաստանի և Թուրքիայի մասին:

Կը մասնակցի ԱՆՀՀ ՏԵՐՄԻՒԱՆԵԱՆ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

La CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS

DE FRANCE

RECHERCHE

pour les mois de juillet et août pour
son centre de vacances de Bellefontaine (JURA) :

— Moniteurs (titulaires du BAFA) —
date limite de dépôt de candidature : 26 AVRIL

— Assistants sanitaires (AFPS obligatoire)

— Cuisiniers

— Economies

— Coursiers

Adresser lettre et C.V. à :

C. B. A. F.

17, rue Bleue, 75009 PARIS.

VAULX-EN-VELIN — Mercredi 24 Avril

12h — Dépôt de gerbe au monument des victimes du Nazisme et des Génocides.

SAINT-CHAMOND — Mercredi 24 Avril

10h — Messe de Requiem à l'Eglise Notre-Dame;

11h — Défilé vers le square du 24 Avril 1915,

Dépôt de gerbes et allocutions;

11h30 — Vin d'honneur à la Salle Condorcet.

DECINES — Dimanche 28 Avril

9h30 — Messe de Requiem en l'Eglise Sourp Asdvadzadzine

11h45 — Marche en direction de la Place de la Libération

Dépôt de gerbes et allocutions

devant le monument du Génocide Arménien.

VIENNE — Dimanche 28 Avril

10h — Messe de Requiem à la Chapelle St-Théodore

12h30 — Rassemblement devant la stèle du Génocide Arménien

Dépôt de gerbes et allocutions

13h15 — Repas familial à la M.C.A. de Vienne organisé par le Nor Seround

MARSEILLE

• Mardi 23 Avril

20h30: Veillée de prières en la Cathédrale Apostolique Arménienne du Prado.

21h30: Soirée organisée par les associations de jeunes Arméniens de Marseille, au Centre Culturel Sahak Mesrop. Exposition de photos — Projections de films — Prises de parole — Dépôt de gerbes devant le monument.

• Mercredi 24 Avril

9h30: Dépôt de gerbes devant la stèle commémorative de Beaumont, avenue du 24 avril 1915 (Angle Kaddouz);

10h : Messe de requiem en la Cathédrale Apostolique Arménienne du Prado;

11h30: Dépôt de gerbes devant le monument;

15h30: Messe de requiem en l'église des Réformés;

17h30: Manifestation (Départ: Métro Perrier vers le Consulat de Turquie);

21h : Meeting à l'Odéon: «Le Génocide Arménien et le Négationnisme»;

Témoignages: M. Zarakolu (Fondateur de la Fondation des Droits de l'Homme en Turquie) — M. Ara Krikorian (Président du C.D.C.A.) —

Me Michel Tubiana (Avocat de la F.I.D.H.).

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ

Յարեք Յարութիւնակի մահուան տարելիցին ի յիշատակ, «Յառաջ»ի բարգաւաճան կը նուիրեն. —

Տիկին Թագուհի Յարութիւնակ 1000 ֆրանք իր ամուսոյն յիշատակին, Տէր և Տիկին Տիգրան Տէվճճան 1000 ֆր. իրենց սիրելի քեռայրին:

La CROIX BLEUE DES ARMENIENS DE FRANCE RECHERCHE

pour les mois de juillet et août pour son centre de vacances de Bellefontaine (JURA) :

— DIRECTEURS (Titulaires du BAFD)

**

— Moniteurs (titulaires du BAFA) — date limite de dépôt de candidature : 26 AVRIL

— Assistants sanitaires (AFPS obligatoire)

— Cuisiniers

— Economes

— Courriers

Adresser lettre et C.V. à :

C. B. A. F.

17, rue Bleue, 75009 PARIS.

TEMOIGNAGES DE JOURNALISTES SUR L'ARMENIE

Présidence du Pasteur SAMUEL SAHAGIAN
(Solidarité Protestante France-Arménie)

TABLE RONDE

animée par CHRISTIAN MAKARIAN (Le Point)

Participation de l'Ambassadeur d'Arménie M. VIGUEN TCHITETCHIAN

avec Séverine BOUDIER (Réformé) Marianne DUBERTRET (La Vie)

Noël COPIN (La Croix) Jean-Pierre PERONCEL-HUGOZ (Le Monde)

Mark PRIESTMAN (les Dernières Nouvelles d'Alsace)

journalistes de retour d'un voyage en Arménie, organisé

par Solidarité Protestante France-Arménie du 18 au 25 Avril 1996

le DIMANCHE 5 MAI 17 H 30

Eglise Réformée de Paris-Luxembourg - 58, rue Madame, Paris 6^e

Tél. : 45 48 13 50

— Entrée libre — Collecte au profit des écoles maternelles d'Arménie.

(Դար. Ա. Էլեն)

Սուսանի բաժնեթուղթերուն 42%-ը ունի: Զինք չսիրողները շատ են, բայց, կարելի է ուրանալ թէ Ռուսէ Հերոսն ախրական դէմքն էր ֆրանսական մամուլին, դիմէր ի՞նչ է մամուլ ու լրագրութիւն:

Եօթլ ՄԵԾԱՀԱՐՈՒՍ երկիրներու զնկալաները Մոսկուա ժամանակուած էին Ապրիլ 20-ին ուր Ելզինի հետ միացեալ յայտարարութեամբ մը որոշեցին բայարձակ նախապատութիւն տալ հերէկան ուժի գործածութեան ապահովութեան, յանձնառու եղան որ Զերնուի փակուի մինչեւ 2000 թուականը: Տրամադրի են նաեւ հերէկան փորձերու ամբողջական արդիւման համաձայնպիր մը ստորագրութեւու 1996 Սեպտեմբեր 30-էն առաջ: Այս հանդիպումը, առաւելաբար, ծառայեց արեւմտեաներու, ի մասնաւորի Շիրաքի գորակցութիւնը ցուցաբերելու Ելզինի նկատմամբ:

Ի ՏԱԼԻՈՅ խորհրդարանական ընտրութիւններու (Ազգ. Ժողով և Մերակոյութիւն) վերջնական արդիւնքը ծանօթ էր Ապրիլ 22-ի առաջան, բայց կը թուէր որ Կերպոն-ձախը յաղթած է: Ժողովը ունի 630 երեսփոխան, Մերակոյութիւն՝ 315 անդամ որոնց 11-ը հանհակուած են ցմահ:

ԱԲԲՈՅ Փիէր, որ ամէնէն սիրուած եւ ժողովական դէմքն է ֆրանսակի խիստ քննադասութեան թիրախի է, որովհետեւ համարակած է զօրավիր կանոնի իր բարեկամ Ռ. Կարօտիի այս գիրքին ուր Հեղինակը խնդրոյ առարկայ կ'ընէր հրեայ դուերու թիւը եւ այլ վերապահումներ կը յայտնէ որպէս արդիւնք իր խոր վերլուծութիւններուն եւ քննութիւններուն:

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915 PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT TURC

Décines

Dimanche 28 Avril

9h30 — Messe de Requiem en l'Eglise Sourp Asdvadzadzine

11h45 — Marche en direction de la Place de la Libération — Dépôt de gerbes et allocutions devant le monument du Génocide Arménien.

Vienne

Dimanche 28 Avril

10h — Messe de Requiem à la Chappelle St-Théodore

12h30 — Rassemblement devant la stèle du Génocide Arménien — Dépôt de gerbes et allocutions

13h15 — Repas familial à la M.C.A. de Vienne organisé par le Nor Seround.

ԱՊՐԻԼ 24-Ի

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԸ

Ի ՍԻ

Կիրակի, Ապրիլ 28, ժամը 10-ին պատրագ, ժամը 11-30-ին Հոգեհանգստեան մասնաւոր արարողութիւն, ժամը 11-45-ին Հաւաք Հայ Առաքելական Եկեղեցի առջեւ, ժամը 12-ին շքերթ եւ կանգառ Հայ Առաքելական Եկեղեցի առջեւ, ժամը 12-30-ին ծաղկեպահներու զետեղում, ժամը 12-45-ին ճառեր: Հայր Միռոն, Վերպ. Ժ. Լեռնեան, Պր. Ա. Սանթինի, ժամը 13-30-ին շքերթ դէպի Գրամափ Ապրիլեան յուշարձանը, ժամը 13-45-ին ծաղկեպահի զետեղում եւ ճառեր: Պր. Ժ. Ֆ. Ֆլուշը եւ Պր. Յ. Արթինեան 17, rue Bleue, Paris 9^e

ԿԱՊՈՅՑ ԽՍ. Փարիզի Ա. Թաղին հան մասնաձիւղը ընդհանուր անդամական զովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները Շարաթ, Ապրիլ 27, ժամը 10-ին Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տունը

VILLE DE CHARENTON-LE-PONT

Alain GRIOTTERAY

Comandeur de la Légion d'Honneur
Député, Maire de Charenton-le-Pont

LA MUNICIPALITE
ET LE CONSEIL MUNICIPAL

vous invitent

à l'inauguration d'une stèle
à la mémoire du

Génocide arménien de 1915

par son Excellence Viguen TCHITETCHIAN,
Ambassadeur d'Arménie en France

et Monseigneur Kude NACACHIAN,

Délégué pour l'Europe du Catholicosat de tous les Arméniens,
Prélat des Arméniens de Paris

le Mercredi 24 Avril à 11 heures 15

Square de la Cerisaie, rue Paul Eluard

Stèle offerte par la communauté arménienne

LE FORUM DES ASSOCIATIONS ARMÉNIENNES DE FRANCE

organise

un PROGRAMME DE RENCONTRES

avec le Prof. VAHAKN DADRIAN

pour la sortie de l'édition française de son livre

« HISTOIRE DU GENOCIDE ARMENIEN »

Traduction Marc Nichanian, Préface Alfred Grosser, chez Stock

PARIS : 30 Avril, 20h30 — Eglise Apostolique, Salle N. Fringhan, 15, rue Jean-Goujon, Paris 8^e

GRENOBLE : 2 Mai, 20h — M.C.A. de Grenoble et du Dauphiné, 15, cours de la Libération

MARSEILLE : 3 Mai, 20h. — Eglise - Cathédrale du Prado, 339, avenue du Prado, Marseille 8^e

NICE : 4 Mai, 20h — Complexe Barsamian, 281, Bd de la Madeleine

LYON : 6 Mai, 20h — Eglise Apostolique, Espace Garbis Manoukian 40, rue d'Arménie, Lyon 3^e

Le Prof. DADRIAN présentera à la communauté arménienne un travail d'érudition impressionnant, fruit de 20 ans de recherches minutieuses dans les archives américaines, anglaises, françaises, autrichiennes, allemandes et même turques. Avec cette œuvre magistrale, V. DADRIAN apporte les témoignages historiques irréfutables de l'assassinat délibéré du peuple arménien par la Turquie, à la faveur de la première guerre mondiale. Il révèle aussi, pour la première fois, les preuves précises de la complicité de l'Allemagne dans la conception et l'accomplissement du plan d'extermination turc.

Avec ce livre, le Prof. DADRIAN contrecarrera la volonté de la Turquie de faire disparaître les archives du génocide; il est l'ouvrage attendu par tous ceux qui se battent contre le négationnisme.

Renseignements: Tél. : 42. 21. 36. 06 ou 46. 49. 33. 13.

ՆԿԱՏԻ ՈՒԽԵՆԱԼ

Պ.Հ.Մ.Մ. — ՄԱՐՍԻ

Մայիսի 19

ՄԻՋԱՐԺՄԱՐՄԱՅԻՆ ԱՐՏԱՍՅԱՆՆ ՄՐՅԱԿՈՒՄ

TELEVISION

M 6

Jeudi 25 Avril à 20h35, «Ecolo - 6» sera consacré à

MEDZAMOR

« Թիվանո » իսկ, Շարաթօր, Ապրիլ 20-ին, առաջին էլք հրատարակած էր վարդապետին Հակայ նկարը, խորագրուած՝ «Արայ Փիէր մԵղքը»: Բազմաթիւ բողոքներ կը բարձրանան, մինչ Արայ Փիէր կը պահանջի վրայ:

ՆՈՐ - Տէղական մէկ պանուկին մէջ ուղարկած մը Ապրիլ 20-ին, որու հետեւանքով 17 մեռեալ (երկուք՝ Քրանսացի) կայ: Ունակուրձին տէր եղաւ դաշմիքան անջատողական կազմակերպութիւն մը:

ՓՈՒԹՊՈՂ

Բ. գասակարգի մրցումներուն, Վայան իր գաշտին վրայ 2-0 յաղթեց Լորիանի: Այժմ 15-րդ է, 43 կտորվ: Գլուխն է միշտ Մարտէլ (69 կտ) ու վերջին տեղին հաւատարդիմ կը մնայ Ալէս (19):

Imprimé sur les presses du Journal «HARATCH» 83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Commission Paritaire : N° 55935
SIRET : 51027317 A R.C. Paris

Տիկին Արդի Շահնեան,
Տէր եւ Տիկին Արա Պապիկեան եւ գա-
ւակը՝ Տիրան,
Տէր եւ Տիկին Հրայր Պապիկեան եւ
զաւակը՝ Լէս,
Տիկին Անահիտ Պաղտասարեան եւ գա-
ւակը՝ Վաղէն,
Տէր եւ Տիկին Լեռն Պաղտասարեան եւ
զաւակները,
Տէր եւ Տիկին Վարան Պաղտասարեան եւ գա-
ւակները,
Տիկին Անդինէ Յովնանեան եւ աղջիկը՝
Մելքա,
Տոքթ. Վարուժան Սահակեան եւ գա-
ւակները,
Տէր եւ Տիկին Յուլակ Թիւթելեան եւ
զաւակները,
Տէր եւ Տիկին Սեպուհ Յովնանեան եւ
զաւակները,
Տէր եւ Տիկին Մունիք Շուէրի եւ զա-
ւակը,
Տիկին Ալիս Շահնեան եւ գաւակները,
ինչպէս նաեւ համայն աղջականներ՝
Շահնեան, Պապիկեան եւ Գույումնեան
ընտանիքները
խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ա-
մուսնոյն, եղոր, մօրեղոր եւ հարազա-
տին՝

ՆԵՐՍԻՆ ՇԱՀԻՆԵԱՆԻ

անակնկալ մահը, որ պատուհեցաւ Կի-
րակի, Ապրիլ 21-ին, իր բնակարանին
մէջ, ֆարիզ:

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի
Հինգշաբթի, Ապրիլ 25, ժամը 11-ին,
Փարիզ Ս. Յովհաննէս - Մկրտչ Մայր
Եկեղեցին՝

15, rue Jean-Goujon; Paris 8^e

ուրիշ մարմինը կը փոխադրուի Կիմելի Բազեան-
Բանք-Փարիզ, ամփոփուելու համար
ընտանեկան դամբարանը:

Կը ինդուրու փոխան ծաղկեպասկի նը-
ւիրատուութիւններ կատարել բարեսի-
րական եւ մարդական միութիւններու:

«ՅԱԽԱԶ».- Մեր ցաւակցութիւնները
Տիկին Շահնեանին, Տէր եւ Տիկին Պա-
պիկեանին եւ Պաղտասարեան ընտանիք-
ներուն:

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ

Ալֆորդի, Այրի Տիկին նուարդ Գու-
յումնեան, գաւակներն ու թոռները իրենց
ամուսնոյն, հօր եւ մեծ - հօր՝ Յակոբ
Գույումնեանի մահուան 17-րդ տարելիցին
է յիշատակ 500 ֆր. կը նուիրեն «Յանաչ»ի
բարգավաճման:

ՆՈՒԷՐ

Տիկին Աղամառէկ Մատչոյեան վիրա-
րուժական իր գործողութենէ տուն վերա-
դարձին առթիւ 1000 ֆր. կը նուիրէ «Յա-
նաչ»ի բարգավաճման:

**ECOLE
FRANCO-ARMENIENNE
TEBROTZASSERE**
(Mixte et bilingue)

CYCLE COMPLET DE LA MATERNELLE A LA 3EME INCLUSE

- Primaire entièrement sous contrat d'association avec l'Education Nationale;
- Anglais, chants et danses dès la Maternelle;
- Théâtre, informatique;
- Laboratoire Physique, Chimie, Sciences Naturelles;
- Transport assuré par autocar.

INSCRIPTIONS SUR RENDEZ-VOUS EN
TELEPHONANT AU 43. 81. 01. 72.

ECOLE TEBROTZASSERE
1, Bd du Nord, 93340 LE RAINCY

ՑԱԽԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Սարգիսեան
եւ գաւակները, Տէր եւ Տիկին Յովհան-
նէս Մուլթաֆեան եւ գաւակները, Այրի
Տիկին Սիրարդի Զատուրեան եւ գաւակ-
ները, Այրի Տիկին Ալիս Պուլիարդ Աէն-
Ֆօրին եւ գաւակները, սորտ խոր ցաւով
կ'ողբան իրենց սիրեցեալ եղօր, տարրով,
քեռին՝ Սիամ Սարգիսեանի մահը եւ
այս տիսուր առիթով 300 ֆր. կը նուիրեն
«Յանաչ» թերթին:

**

Մարսէլի Տարօն Տուրութեանի Հայր.
Միութիւն վարչութիւնը, իր խորին ցա-
ւակցութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին
Անդրանիկ Սարգիսեանի եւ գաւակներուն,
Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Մուլթաֆեանի
եւ գաւակներուն, Այրի Տիկին Սիրարդի
Զատուրեանի եւ գաւակներուն, Այրի Տի-
կին Ալիս Պուլիարդ Աէն - Ֆօրինին եւ
գաւակներուն, իրենց եղօր, տարրով,
քեռին՝ Սիամ Սարգիսեանի մահուան
առիթ (Ապրիլ 10) եւ այս տիսուր առի-
թով «Յանաչ»ին կը նուիրեն 200 ֆր.:

**

Տարօնի վարչութիւնը նաեւ իր խորին
ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Այրի Տի-
կին Արուեսէ Մանուկի (ծնեալ՝ Միլի-
թարեան) իր ամուսնոյն՝ Միշել Մանուկի
եւ եղօր, Ժիլ Միլիարեանի մահերուն
առիթ, նաեւ գաւակներուն եւ աղջական-
ներուն, եւ այս առիթ «Յանաչ»ին կը
նուիրէ 200 ֆր.:

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

UGAB- Jeunes IDF

vous convie

à sa - S O I R E E

«Le Printemps de l'UGAB»

le Samedi 4 Mai

à partir de 22 h 30

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

P.A.F. : 90 F. avec une consommation.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՇԱՐՔ Կաղմակերպութեամբ

ՀԱՄԱԳՈՅՆԻ

«ԴԻՄՈՒԱԿ» ԹԱՏԵՐԱԿԱՆԻ ՄԱՐԴ

ՀԱՄԱԳՈՅՆԻ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆԻ ՄԱՐԴ

ՀԱՄԱԳՈՅՆԻ

d'Arméniens ne relèvent pas juridiquement de cette convention. Quand à la loi Gayssot, elle ne s'applique qu'aux crimes commis durant la Seconde Guerre mondiale. C'est à la Turquie de mener une réflexion sur son propre passé.

Կու տայ նաեւ Արդարադատութեան նախարարին պատասխանը տիկին ժամանելու հարցումը. -

«la question des génocides exigerait, non pas une extension de la loi Gayssot, mais une modification de notre législation». «Cette modification pourrait s'inscrire dans le cadre d'une loi d'ensemble sur la propagande xénophobe et raciste, mais les nombreuses propositions faites en ce sens n'ont pas abouti car elles se heurtaient au principe de la liberté d'opinion.

C. D. C. A.

COMMUNIQUE La rencontre du CDCA avec Gilles de Robien, Président du groupe U.D.F.

Le Président du groupe parlementaire U.D.F. à l'Assemblée nationale, Gilles de Robien, accompagné de François Rochebloine, député de la Loire et Président du groupe d'Amitié France-Arménie, a reçu le 16 avril 1996 une délégation du Comité de Défense de la Cause Arménienne composée de Ara Krikorian, Maral Assadourian et de Haïg Toufani.

Au cours de cet entretien, le C.D.C.A. a présenté son action auprès de tous les groupes parlementaires et rappelé les diverses propositions de loi déposées à ce jour par les groupes parlementaires socialiste et communiste, par Patrick Devedjian, député R.P.R. des Hauts de Seine, et François Rochebloine dont la proposition de loi étant à ce jour cosignée par un certain nombre de députés R.P.R., U.D.F., et N.I. du groupe d'Amitié France-Arménie, afin que l'Assemblée nationale adopte une loi de portée universelle permettant la répression de la négation de tous les génocides.

Les deux parties ont examiné les moyens de son adoption par l'Assemblée nationale et les possibilités offertes au groupe pour engager un débat parlementaire. Le Président Gilles de Robien a marqué sa préférence pour une démarche consensuelle intergroupe sur un thème où les clivages politiques devraient normalement s'effacer, et a notamment émis l'idée d'associer tous les présidents de groupes à la signature d'une proposition de loi commune.

Le Président Gilles de Robien a assuré la délégation du Comité de Défense de la Cause Arménienne du rôle actif du groupe U.D.F.

COMITE DE DEFENSE
DE LA CAUSE ARMENIENNE
Paris, le 17 avril

ՑԱՆԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Են կազմակերպութիւնը Հայաստան եւ Յաննա իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայսնէ Տիկին Ս. Շահներանի, Պապիկն եւ Պաղմասարեան ընտանիքներուն ներսէ Շահներանի անակնկալ մահուան առթիւ:

ՓԱՄԻՉԻ
ԽԱՆԱՆ ՍԱՆՈՒՅ ՄԻՌՈՒԹԻՒՆ
Կը կազմակերպէ:

**ՄԱԿԱՐԺՈՎԱՅԻՆ
ՅԵՐԵԿՈՅՑԹ ԱԸ**

Յայսագլուր՝
ԱՆԻ ԿԱՍԻՔ (դաշնակ)
ԱՐԹԻՒՐ ԱՀԱՐՈՒԵԱՆ (դաշնակ)
ՌԱԶՄԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
(արտասանութիւն)

ՏԻՒՈ ԶԵՓԻՒՈ
(հայկական մեղեդիներ)

ՊԱՐԵՏ ՄԱՆՈՒՔ
(գրական երկեր)

Նաեւ երիտասարդներու մասնակցութեամբ՝ նուագ, թատերախաղ, արտասանութիւն եւ երգ:
Կիրակի, Մայիս 5, ժամը՝ 16.45-ին
Հ.Բ.Լ.Մ.-ի Ալեք Մանուկիան սրահը
118, rue de Courcelles, Paris 17^e
Այսով կը հրաւիրուի գեղարվեստական համարակալութիւնը:
Մուտքը ազատ է:

Hamazkaïne

Association culturelle et éducative arménienne

Cher universitaire

Le 2ème Forum des Universitaires Arméniens organisé par la Hamazkaïne aura lieu entre les 13-29 juillet 1996 à Beyrouth.

Le 1er Forum avait connu un franc succès, attesté par les avis écrits des participants et l'enthousiasme créé dans divers pays de la Diaspora.

Nous tâcherons, cette année-ci, de rendre le 2ème Forum encore plus utile et plus agréable que le 1er.

Sont prévus au programme :

- 8 conférences suivies de débats;
- 6 excursions touristiques;
- 8 après-midis culturels et sportifs consacrés simultanément à des séances de :
- Danses folkloriques arméniennes,
- Répétitions théâtrales,
- Lectures littéraires,
- Jeux sportifs,
- Débats sur des problèmes actuels.

Nous espérons que vous voudrez bien participer à ce 2ème Forum et vivre 17 jours inoubliables en compagnie de jeunes universitaires arméniens venus des quatre coins du monde.

Le Hamazkaïne vous attend.

Pour tous renseignements contacter le : 45. 23. 27. 56.

HAMAZKAÏNE

LE FORUM DES ASSOCIATIONS ARMÉNIENNES DE FRANCE

organise

un PROGRAMME DE RENCONTRES

avec le Prof. VAHAKN DADRIAN
pour la sortie de l'édition française de son livre

«HISTOIRE DU GENOCIDE ARMENIEN»

Traduction Marc Nichanian, Préface Alfred Grosser, chez Stock
PARIS : 30 Avril, 20h30 — Eglise Apostolique, Salle N. Fringhian,
15, rue Jean-Goujon, Paris 8^e

GRENOBLE : 2 Mai, 20h — M.C.A. de Grenoble et du Dauphiné,
15, cours de la Libération

MARSEILLE : 3 Mai, 20h. — Eglise - Cathédrale du Prado,
339, avenue du Prado, Marseille 8^e

NICE : 4 Mai, 20h — Complexe Barsamian, 281, Bd de la Madeleine

LYON : 6 Mai, 20h — Eglise Apostolique, Espace Garbis Manoukian
40, rue d'Arménie, Lyon 3^e

Le Prof. DADRIAN présentera à la communauté arménienne un travail d'érudition impressionnant, fruit de 20 ans de recherches minutieuses dans les archives américaines, anglaises, françaises, autrichiennes, allemandes et même turques. Avec cette œuvre magistrale, V. DADRIAN apporte les témoignages historiques irréfutables de l'assassinat délibéré du peuple arménien par la Turquie, à la faveur de la première guerre mondiale. Il révèle aussi, pour la première fois, les preuves précises de la complicité de l'Allemagne dans la conception et l'accomplissement du plan d'extermination turc.

Avec ce livre, le Prof. DADRIAN contrecarrera la volonté de la Turquie de faire disparaître les archives du génocide; il est l'ouvrage attendu par tous ceux qui se battent contre le négationnisme.

Renseignements: Tél. : 42. 21. 36. 06 ou 46. 49. 33. 13.

CONGREGATION MEKHITARISTE
DE ST-LAZARE
COLLEGE ARMENIEN
MOORAT-RAPHAEL

Cours d'été de langue arménienne

7 JUILLET — 28 JUILLET 1996

Encouragé par les résultats que nous avions prévus, pour la treizième année, le cours d'été de langue arménienne aura lieu sous le patronage de la Congrégation Mekhitariste de St-Lazare et sous la direction du Collège Arménien Moorat-Raphaël. Le but est de réunir les Arméniens de tous les coins du monde et de les rapprocher à la culture arménienne.

Le Cours d'été de langue arménien est principalement concentré sur la langue «Arménien moderne» à travers la lecture, l'écriture et la conversation.

Pour les étudiants de niveau avancé, on a prévu un séminaire de langue «Arménien classique», de littérature et d'histoire arménienne.

Les étudiants seront divisés en groupes selon leur niveau linguistique.

La préinscription devra nous parvenir avant le 31 Mai 1996, âge minimum 16 ans.

A ceux qui seront intéressés par ces cours, la direction enverra un questionnaire pour vérifier le niveau de l'étudiant.

Le prix du cours est de 1200 \$ y compris les repas et le logement.

Au programme, seront organisées également des tables rondes entre étudiants et des visites dans les localités historiques de Venise et de ses environs.

Pour des informations ultérieures, nous vous prions d'écrire, de téléphoner ou d'envoyer un fax à l'adresse suivante:

Corsi Estivi di Lingua Armena
Collegio Armeno Moorat-Raphaël
Ai Carmini, Dorsoduro 2596
30123 VENEZIA (ITALIA)
Tel: (41) 5228770
Fax: (41) 5203434.

l'Association MACHTOTZ Pour la Défense de la Langue Arménienne organise

un CONCOURS DE RECITATION

ouvert aux élèves de 10 - 18 ans
le Dimanche 5 Mai à 14 heures 30

Salle N. Fringhian : 15, rue Jean-Goujon,
75008 Paris

Récompenses : 300 F. - 150 F. - 100 F.

PARTIE ARTISTIQUE
DUO ZEPUR et CECILE NAZARIAN
présentent des mélodies arméniennes

— guitares, flûte et chant —

JEAN-MARC PHILIPS VARJABEDIAN
interprète Khatchatrian au violon

Le public est invité à venir nombreux pour encourager les concurrents.

ECOLE FRANCO-ARMENIENNE TEBROTZASSERE

(Mixte et bilingue)

CYCLE COMPLET DE LA MATERNELLE A LA 3EME INCLUSE

— Primaire entièrement sous contrat d'association avec l'Education Nationale;

— Anglais, chants et danses dès la Maternelle;

— Théâtre, informatique;

— Laboratoire Physique, Chimie, Sciences Naturelles;

— Transport assuré par autocar.

INSCRIPTIONS SUR RENDEZ-VOUS EN
TELEPHONANT AU 43. 81. 01. 72.

ECOLE TEBROTZASSERE
1, Bd du Nord, 93340 LE RAINCY

81ème ANNIVERSAIRE DU GENOCIDE ARMENIEN DE 1915

PERPETRE PAR LE GOUVERNEMENT
TURC

Décines

Dimanche 28 Avril

9h30 — Messe de Requiem en l'Eglise Sourp Asdvadzadzine

11h45 — Marche en direction de la Place de la Libération — Dépot de gerbes et allocutions devant le monument du Génocide Arménien.

Vienne

Dimanche 28 Avril

10h — Messe de Requiem à la Chapelle St-Théodore

12h30 — Rassemblement devant la stèle du Génocide Arménien — Dépot de gerbes et allocutions

13h15 — Repas familial à la M.C.A. de Vienne organisé par le Nor Seround.

UNE SERIE DE LECTURES PUBLIQUES D'ŒUVRES DE DRAMATURGE ARMENIENS

organisé par

la Troupe «TIMAG» de Hamazkaïne et

l'Association de Théâtre Arménien

Direction: ARBY OVANNISSIAN

► LES IMMIGRANTS
de Nechan Desdégul

Dimanche 28 Avril à 16 h

Maison des Etudiants Arméniens, Cité Universitaire,

57, Bd Jourdan, Paris 14^e

M° Pte d'Orléans ou Cité Universitaire

► VISION de Kostan Zarian

Dimanche 12 Mai à 16 h

Centre Alex Manoogian de l'UGAB, 118, rue de Courcelles, Paris 17^e

M° Cardinal Lemoine ou Monge.

— Entrée : 30 Frs.

Entrée libre pour la Rencontre.

Contact : (1) 43. 70. 62. 95

— 20ème anniversaire —

MAISON ARMENIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE MARSEILLE

12-14, rue St-Bazile — Marseille 1^e

Tél. : 91. 50. 15. 09

CONCERT

La Chorale des jeunes

«KAROUN»

Fondatrice : Juliette YILMAZIAN

Direction : Khatchig YILMAZIAN

le Dimanche 28 Avril à 16 heures

— P.A.F. : 50 F. —

ONTOUS

ԿԱՊՈՅԱ ԽՈԶԻ Փարփակ Ս. Թարգման մասնակիցները կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամանունը

**ԱՊՐԻԼ 24-Ի
ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԸ**
Ի Ս Ի

Կիրակի, Ապրիլ 28, ժամը 10-ին պատարագ, ժամը 11.30-ին Հոգեհանգստեան մասնաւոր արարողութիւն, ժամը 11.45-ին հաւաք Հայ Առաքելական Եկեղեցի առջեւ, ժամը 12-ին շքերթ եւ կանգառ Հայ Առաքելական Եկեղեցի առջեւ, ժամը 12.30-ին ծաղկեպսակներու զետեղում, ժամը 12.45-ին ճառեր, Հայր Միւռն, վեպա. Ժ. Լեռնեան, Պր. Ա. Սանթինի, ժամը 13.30-ին շքերթ դէպի Գլամարի Ապրիլեան յոշարձանը, ժամը 13.45-ին ծաղկեպսակի զետեղում եւ ճառեր. Պր. Ժ. Փ. ՑՈՒՇԵԼ եւ Պր. Յ. ԱՄԹԻՆԵԱՆ:

(Տար. Ա. Էջեն)

Ապրիլ 23-ին ունեցած իր ելոյթին, ԼՂՀ-ի Խորհրդարանի նախագահ Արթիւր Թոումանեան ըսած է՝ «Ղարաբաղը երրիք չելի Աղբյա՞ղանի կազմում»: Ան աւելցուցած է նաև թիվ 20-րդ գարու վերջառութիւնը պիտի յատկանչուի Հայկական անկախ զոյտ Պետութիւններու դոյլթեամբ:

**ECOLE
FRANCO-ARMENIENNE
TEBROTZASSERE**
(Mixte et bilingue)

**CYCLE COMPLET
DE LA
MATERNELLE
A LA 3EME INCLUSE**

- Primaire entièrement sous contrat d'association avec l'Education Nationale;
- Anglais, chants et danses dès la Maternelle;
- Théâtre, informatique;
- Laboratoire Physique, Chimie, Sciences Naturelles;
- Transport assuré par autocar.

INSCRIPTIONS SUR RENDEZ-VOUS EN
TELEPHONANT AU 43. 81. 01. 72.

ECOLE TEBROTZASSERE
1, Bd du Nord, 93340 LE RAINCY

**SAMY'S
SNACK**

TRAITEUR

Spécialités
Franco-Libanaise

SUR PLACE
ET A EMPORTER

- PIZZA
- MENU EXPRESS
- SANDWICHES VARIES

ET TOUS LES PLATS LIBANAIS
A EMPORTER

Samuel MOURADIAN

48. 92. 24. 24

70, avenue d'Alfortville
94600 CHOisy-le-Roi

NOUVEAU... NOUVEAU... NOUVEAU...

7 jours sur 7
de 10h. à 22h.

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՃՈՂԱՄ ԴՈՒԴՈՅՑԵՐԻ մահը վերջնապէս հաստատուեցաւ, ինչպէս զրած էինք մեր նախորդ թիւով: Ծնած էր 1944, տարի մը ետք իր ժողովուրդին հետ նուսառան կ'աքսորուի, Ստալինի հրահանդով: Զէջնները կրցան վերադառնալ միայն 1957-ին, նրուշովի օրով: Դուդայեւ, որու համար, ոռուսական իշխանութիւնները լրսէին թէ պէտք է ձերակալուէր եւ գնդակահարուէր, զոհ դաշտ է ոռուսական ոռումբերու, որովէտեւ իր տեղը կարելի եղած է յայտնաբերել արքանեակային իր հեռածայնին պատճառով: Անկախապաշտներուն համար՝ «Դուդայեւ զոհ զանց մահափորձի մը դուծուած ոռու զալսնին սպասարկութեանց կողմէ մասնակցութեամբ արեւմտեան կարդ մը երկիրներու դիտելու արքանեակային միջոցներուն», նոր նախագահն է Զելիմիսար Իսանդարբայեւ, որու համար կ'ըսուի թէ զինուորական որեւէ փորձառութիւն չունի: 44 տարեկան է եւ միշտ ծայրայեղ աղջայնական մը նկատուած է: Յայտարարած էր, անցեալ Մարտին, որ բանակցութեամբ լուծում մը անկարեւի կը նկատէ: Դուդայեւի թաղումը կատարուած է Ապրիլ 24-ին, ծննդավայրին՝ Շալաժի մէջ:

ՊԱՂԵՍԻՆԵԱՆ Ապատագրման Կազմակերպութիւնը (ՊԱԿ), Ապրիլ 24-ին, վերջ դրաւ 32 տարեկերու զինեալ պայքարի մը, իր ուխտէն ջնջելով բոլոր այն յօդուածները որոնք նարայէի քանդումը կը նախանձեսէին: Աղջ. Խորհուրդը արտակարդ նիստի հրամայրուած էր Գաղա այդ փոփոխութիւնը կատարելու համար, «ջնջելով բոլոր յօդուածները որոնք դէմ են փոխադարձ ճանաչման»:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ Աղջ. Ժողովը 179-ի դէմ 232 ճայնով որոշեց խորհրդարանական քննութիւն մը բանալ Թանուու Զիւէրի դէմ կաշառակերութեան համար: Բանաձեւը ներկայացուցած էր իրամասկան Ռեֆահ կուսակցութիւնը: Գիւսաւոր մեղադրանքը կը վերաբերի ծանրակշիռ անկանոնութիւններու զոր թ. Զիւէրի դորձած կ'ըլլայ անցեալ տարի Թուրքիոյ եւեկտուականութեան բաշխումի ընկերութեան սեփականաւորման ատեն: Եթէ Խորհրդարանը ընդունի թ. Զիւէրը ամսաստանող տեղեկագիրը կրնայ Սահմանադրական Ատենին առջեւ քաշուիլ: Այլ հարց մը ալ կայ աւելի ծանրակշիռ Թոփաշ կառքերու սեփականաւորհումն է: Այս պարագային կասկած կայ որ միջամտած է Պետութեան պատկանող բաժնեթուղթերու մէջ: Կառավարական համամբումն ալ վասնդուած է:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ Միացեալ - Նահանդներու դեսպանը ներկայացուցական ժողովին 435 անդամներու իւրաքանչիւրին նամակ մը զրկած է, զուուցացնելու համար Հայերու ցեղասպանութեան նման «պատմական սինալ» մը վաւերացնելու արարքին դէմ: Դեսպան Քանտէմիր կ'ըսէ թէ դեսպան կերպով փաստուած չէ այդ իւրաքանչիւրին եւ թէ ինդրոյ առարկայ ցրջանին չուրջ երկու միլիոն թուրքի եւ ոչ քրիստոնեաներ ալ մահացած են, եւ այլն:

**TEMOIGNAGES
DE JOURNALISTES
SUR L'ARMENIE**

Présidence du Pasteur SAMUEL SAHAGIAN
(Solidarté Protestante France-Arménie)

TABLE RONDE

animée par CHRISTIAN MAKARIAN (Le Point)

Participation de l'Ambassadeur d'Arménie M. VIGUEN TCHITETCHIAN

avec Séverine BOUDIER (Réformé) Marianne DUBERTRET (La Vie)
Noël COPIN (La Croix) Jean-Pierre PERONCEL-HUGOZ (Le Monde)
Mark PRIESTMAN (les Dernières Nouvelles d'Alsace)
journalistes de retour d'un voyage en Arménie, organisé
par Solidarité Protestante France-Arménie du 18 au 25 Avril 1996

le DIMANCHE 5 MAI 17 H 30

Eglise Réformée de Paris-Luxembourg - 58, rue Madame, Paris 6^e

Tél. : 45 48 13 50

— Entrée libre — Collecte au profit des écoles maternelles d'Arménie.

ԱՐԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ

ԴԱՍԱՐԱՐԱՐԱՅԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԵԼԻ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ

— 7 — 28 ԶՈՒԼԻՄ 1996 —

Կ'ընդունուին տասնեւլց տարեկան սկսեալ երիտասարդ՝ երիտասարդուհիներ: Պատի զասաւանդուին հայերէն լեզու, պատմութիւն եւ զարգացման մասնակցութեան մասնակցութեան:

Մասնակցութեան սակա 1.200 ԱՐՄԱՆԱՐԱՐ: Այս գումարը կ'ընդունուի եւ պահպանուի առաջարկութեան մասնակտութեան:

Արձանագրութեան և մանրամասնական թիւներու համաձայն:

Կորս Էստի դի Լինգա Արմենա Կոլեգի Արմեն Մօրաթ-Ռափաէլ Այ Կարմին, Դօրսու 30123 ՎԵՆԵԶԻԱ (Ի ՏԱԼԻԱ) Tel: (41) 5228770 Fax: (41) 5203434.

ՑՈՒՑԱՑԵՐ

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱԶԻ Փարիզի Ա. Թաղական մասնակտութեան անդամական գովարդէ կը հարաբէր իր բոլոր անդամները Շաբաթ, Ապրիլ 27, ժամը 10.00 Փարիզի Հայ Մահակոյթի Տունը 17, rue Bleue, Paris 9^e

**UNE SERIE
DE LECTURES PUBLIQUES
D'OEUVRES DE DRAMATURGES
ARMENIENS**

organisé par
la Troupe «TIMAG» de Hamazkain
et
l'Association de Théâtre Arménien
Direction: ARBY OVANNISSIAN

► LES IMMIGRANTS
de Nechan Desdégul
Dimanche 28 Avril à 16 h
Maison des Etudiants Arméniens,
Cité Universitaire,
57, Bd Jourdan, Paris 14^e
M° Pte d'Orléans ou Cité Universitaire

— 20ème anniversaire —

**MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE**

12-14, rue St-Bazile — Marseille 1^e
Tél. : 91. 50. 15. 09

CONCERT

La Chorale des jeunes

KAROUN

Fondatrice : Juliette YILMAZIAN
Direction : Khatchig YILMAZIAN
le Dimanche 28 Avril à 16 heures
— P.A.F. : 50 F. —

ԵՆՈՐԴԱԿԱՆԱԿԱՆ

Ալֆորդի Ս. Պողոս - Պետրոս Եկեղեց Հոգածառնութիւնը ընդունական թեամբ ստացած է Զարուի թուրք անդամների մասնաւութեանները: Տիկին Անդրեան Եկեղեցի կը ստուգուի առաջին մասնաւութեանները:

Տիկին Անդրեան Պողոս Եկեղեց Հոգածառնութիւնը ընդունական թեամբ ստացած է Զարուի թուրք անդամների մասնաւութեանները: Տիկին Անդրեան Պողոս Եկեղեց Հոգածառնութիւնը ընդունական թեամբ ստացած է Զարուի թուրք անդամների մասնաւութեանները:

Հայոց պատմական սինալը մը վաւերացնելու առաջին մասնաւութեանները:

**VOYAGES INEDITS
EN ARMENIE**

● VAYOTZ DZOR + ZANGUEZOUR + ARTSAKH
Départs : 11 Juillet et 1er Août

● SEJOUR - DECOUVERTE AU LAC SEVAN
Départs : 18 Juillet et 8 Août

● SEJOUR AU BORD DU LAC SEVAN
Départs :

Հ Ա Խ Ե Գ Ա Ր Ի Ո Յ
Հ Ա Յ Ե Ր Ը

ԱՆԱՀԻՏ ՏԵՐ - ՄԻՒԱՍԵԱՆ

(Բ. Եւ վերջին մաս)

Տասնամեակներու անշուք դոյցւթենէ
մը ետք այսօր հոն ինչ որ տեղի կ'ունենայ, պէտք է կոչել հայկական «վերածնունդ» մը: Երկար տարիներ Պուտափէշտի Հայերուն ներքին եւ արտաքին կապը կաթողիկէ եկեղեցին էր. կապ մը զոր Վեհնայի Մխիթարեանները պահպանեցին մէծ խորհրդապահութեամբ: Առկէ զատ փրոՓ. Շեւց իօտէօն՝ հայեւքաշակ գոռականութեան հանրածանօթ մասնագէ-
կինը կարսկաստան, կատարեալ հայախոսէ: Նոյնն է պարագան Ղալրաբացի Հայուհիի մը որ քսանամեակ մը առաջամուսնացած է հունդարացիի մը հետ: Սակայն ասոնք բացառութիւններ են: Մեծամասնութիւնը անոնց որոնք կ'ըսեն թէ Հայ են - Թրանսիլվանիայէն գաղթածներ եւ ծագումով հայ Հունդարացիներ - միայն հունդարերէն գիտեն:

Պր. Աւանչսեան բացատրեց թէ իսչ օգուտաներ կրնան ունենալ Հունգարահայութեարք «ինքնամատակարարում»ի օրինավիճակէն: Օգուտը նախ հոգեբանական է, քաղաքական ըլլալէ առաջ, ան կը կայնայ ինքնաճանաչումի եւ ինքզինքը ուրիշներու ծանօթացնելու մէջ: Ան նաեւ պիտի ծառայէ կազ հաստատելու մեկուսացած անհատներու հետ, հիմնելու եւ կազմաւորելու գաղութը, անոր ուղղութիւն տալու եւ դայն զեկավարելու:

1984-ին կը ստեղծուի «Էօրմէնեա» ընկերութիւնը: Բայց ազատական ժողկի ՓԱՆԹԱԼԻ ժողովրդավայր կառավարութիւնը միայն Հայերու Հայրաստանի ժողովուրդուի օրինավեճակ կը ճանչնայ 1992 նոյեմբերին: Անոնք կ'ունենան եկեղեցական կաղմակերպութիւն մըն ալ որ կը գտնուի 1111 Պուտափէշտ Պուտափոքի իւթ, 15 հասցէին: 1993 Սեպտեմբերին գուէարկուած փոքրամասնութիւններու խորհրդաբանական 77-րդ օրէնքն ալ նոր մէկնաեւու ժողովական Հանգառին: Հա-

Ուսմիշական նպատակներ են նորեկ Հայերու ընդգրկումը, չտիահասներու ու մանուկներու համար հայերէնի ուսուցման կազմակերպումը: Երիցատան պարտէզին մէջ կառուցելի չէնք մը առիթ պիտի տայ մշակոյթի կեդրոն մը եւ միօրեայ դպրոց մը ունենալու: Յոյսերը կապուած են Հայաստան ծնած ուսուցչուհին մը, բայց պէտք կայ մանկավարժական եւ լեզուի դիրքերու:

Կառավարութեան նիւթական մէկ յատ-

կացումով Հայկական Խորհուրդը 1995 թեկտեմբերին ի վեր սկսած է երկեղութարքական մը հրատարակել: Երկշաբթեան կը կոչուի «Արարատ», կը շարուի համակարգիչով: Հոն կայ 13 փոքրամասնութիւն: Ցիկանները, Գերմանացիները, Ռէկրանացիները, եւայլն: Անոնք կ'օդտուին այդ օրինավիճակին: Իրենց թեւով որուն համար այլեւու մեծապէս նախանձախնդիր են Հունվարահայերը, անոնք կը դրաւեն ծ-րդ կարգը: Պէտք է այսուհանդերձ նշել թէ շուրջ 120 հազարնոց հրեայ համայնքը իր ուարունապետին միջնցով մէրժեց փոքրամասնութեան պղտոր

օրինավիճակը, պահանջելով պարզապէս հունգարական քաղաքացիութեան օրինավիճակ։ Հունգարիան որուն տարածքը մասնատուած է, ազգութիւններու տեսակէտէն միատարր երկիր մըն է 10 միլիոն բնակչութեամբ։ Փոքր է փոքրամասնութիւններու թիւը։ Ամոր փոխարէն չորս միլիոն Հունգարացիներ կ'ապրին ենուէն։ Պահանջեն առաջարկ կ'ապահով մըն ալ ունեցած է «Նուիրուած 1848-1849-ին զոհուած հայ հերոսներին», ինչոր նկատի ունի 1848-ի հակաւստրիական ըմբոստութիւնը։ Աւստրիացիներու կողմէ զնդակահարուած յեղափոխական 13 դեկալյաններէ, կ'ըսուի թէ երկու կամ երեքը հայեր եղած են։

թթւսսերուն արտօնութեցաւ իրենց ներկայացուցիչը ընտրել։ Առոր վրայ շրջաններու հիմով ընտրութիւններով որոշուեցան 40 հայ «մէծ ընտրող»ներ որոնք իրենց կարդին 1995 Փետրուար 19-ին ընտրեցին 17 անդամներով Հայկական Խորհուրդը եւ նախագահ մը։ Ան կը կոչուի Ալեքսան Աւանիսեան, պարտականութիւն ունի «ինքնամատակարարելու» և «Հայկական գործեր»ը։ 13 փոքրամասնութիւններ ներկայացուցիչ ունին Խորհրդարանին մէջ, յանձին՝ գերման փոքրամասնութեան նախագահ տոքթոր Մայէր Չոլթանի։ Յոյս կայոր մօտ ապագային փոքրամասնութեան նախագահները բոլորն ալ ընդունուին Խորհրդարան։

Հայկական Խորհուրդին կեղրոնատեղին
հայկական եկեղեցին է : Հոն, կրօնաւորին
բնակարանին մէջ լմպարձակ սենեակ՝ մը
որուն շուրջըոլորը գրադարաններ են,
կան պաստառներ, դաղութին բազերար-
ներուն դիմանկարներուն սեւեռուն նայ-
ւածքին տակ որոնցմէ անցեալի մեծու-
թիւն մը կ'արտարերի, Հանդիպում ունե-
ցանք Պր. Աւանչուեանի ու անոր քանի մը
պաշտօնակիցներուն հետ: Պր. Աւանչու-
եան որուն մայրը ծնած է Թուրքիա, իսկ

ՊԵՒԱՄՈՍԻ ԳԱՆՁԻՆ

ՏԵՐԵՎ

1873-ին Հայութիս Շլիման կը յայտնաբերէր Իլիականի Տրովագույի արքայ Պրիամոսի գանձը որ կը պատկանէր Ք. ա. Երրորդ հազարամետակին։ Գանձը որ Խուրդիայէն Պէրլին տարուած էր, 1945-ի սմբակոծութիւններու իրարանցումին մէջ անհետացաւ։ Կը կարծուէր որ փացացած էր։ Բայս 1993-ին անշարժնուեցաւ Մու-

ՍԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԱՅԻ ՀԱՄԵՐԳԵԼ

Ա.Փորվիլի Մշակութային Հարցեր
դրասենեակը 1996-ի իր ծրագրին մէջ նա
խատեսած էր Սիփան - Կոմիտաս երաժ
խուժքի մէկ համերգը որ տեղի ունեցա
Ապրիլ 16-ին, տեղույն նոթք . Տամ ելի
դեւոյ մէջ :

Երկայ եղաւ հոծ բազմութիւն մը
կը համախմբէլ ոչ միայն հայ գաղու
անդամներ, այլեւ՝ Ֆրանսացիներ:

Ուշնէ Մարթայեան չնորհակարութիւն յայտնելէ ետք կազմակերպիչներուն քահանային որ տրամադրած էր Եկիպիկ հակիրճ կերպով արտայայտուեցաւ իշխումքին եւ իր զեկավար՝ կարս Ամբրիկեանի կոչումին մասին:

Հասերգը սկսաւ «Օմէն Հայի սրբ
բխած» ով որ բուռն ծափահարութիւնն
բու արժանացաւ եւ յաջող նախարանի
ծառայեց շարունակութեան համար : Յ
չափում բն ու զեկավարը իրենց լաւագ
կարելիութիւնները կը վայելէին : Յ
տաղըին վրայ կային երեք յօրինողի
սոմիտաս (գանձ եւ շարական) եկեղեց
կան բաժնին համար , ապա Կանաչէն
հուսկ՝ Ավրիիկեան :

Օսրդասուր չափանշացիքն առ
եանի քիչ լսուած կտորները, զրու
չախումքը խոր աշխատանքով պատ
տած էր։ Արդարեւ «Մարօ ջան» եւ¹
բանի» գործեր են որոնք մեծ ճշգրի
թիւն կը պահանջեն ինչ որ Արքի
յաջողած էր ձեռք ձկել այդ իրիկուն

Ղեկավարին կողմէ երգչախումբին

սար պատշաճնցուած՝ ազդային երկու
(Վասպուրական, Իրբեւ արծիւ,
պէտք է կռուենք եւ Թողլ Կորնչին) տեր
էին, Ապրիլեան այս օրերուն; Ինչ
երկրորդ բաժնին ալ, դաշնակով կին
բանար Արթիւը Աշարունեան:

տանդաւոր քէմփնյին շատ լաւ հնչեց
իրիկունը եւ պատճառ եղաւ իսկավ
ծափողզոյնի մը, նոյնքան որքան Սա-
ցի Դաւիթ Օրաթորիոյի վերջին
սարանը :

նը, ստքի, երգչախումբի՞ն տարած
խատանքին բժախնդիր բնոյթը կը մն
րէր, զեկավարի՞ն ձեռք ձգած արդիւ
թէ անոր յօրինողի տաղանդը: Թէր
ամբողջութիւն մը կ'ողջունէր: Վաս
այդ երեկոյթը որ երաժշտութեան
վանիին տակ էր եւ ոչ բացառիկ, ոչ
արտակարգ լոյալու ծրադիր ունիկ:

Էւ յուղիչ հանդիպում մը եղաւ, իր
պաշտօնին հաւատաբիմ մէկնալսննի
եւ այն աստիճանի խանդավառ հասր
կութեան մը միջեւ որ կը մերժէր հե
նալ: Եւ որովհետեւ, երբ խօսքը երած
տութեան կը վերաբերի չի կրնար զար
ցընել, կրնանք խօսիլ՝ ներգաշնակութ
մասին:

կայիս Հիսարլը կը կոչուի, վրայի ինը քաղաքներու աւերակներուն ու

է . անոնց հազարյանը Տրովալա Ա . Ե .
Ք . ա . երրորդ հազարամետքին է : Ա
նէն նորը՝ Տրովալա Թ . Հռոմէան
կայրութեան ժամանակակից է : Պր
մոսի գանձը կը վերագրուի Տրովալա Ի
շրջանին որ հազարամետք մը առաջ
յութիւն ունեցած է Տրովալայի պա
րագմին ենթադրեալ թուականէն :
Իր սիսակներով , չափազանցութիւն

բով, հնագիտական վայր մը թաղաքանի համբաւով հանդերձ Շլիմանի անոնչը քակտելի կերպով կապուած է Տրոյական յի յայտնաբերումին. Եթէ նոյնիսկ առաջարկ դարձ մը ետք իսկ իր գտածներ կոռւախնձոր են չորս երկիրներու ջեւ:

ահազդու վայրի մը մէջ որ կը գտնան
Կարբաթեան լեռներու վրայ, թրամանի
վանիոյ եւ Ուկրանիոյ սահմանին:

LE FORUM DES ASSOCIATIONS ARMENIENNES DE FRANCE

organise

un PROGRAMME DE RENCONTRES

avec le Prof. VAHAKN DADRIAN

pour la sortie de l'édition française de son livre

« HISTOIRE DU GENOCIDE ARMENIEN »

Traduction Marc Nichanian, Préface Alfred Grosser, chez Stock

PARIS : 30 Avril, 20h30 — Eglise Apostolique, Salle N. Fringhan,
15, rue Jean-Goujon, Paris 8^e

GRENOBLE : 2 Mai, 20h — M.C.A. de Grenoble et du Dauphiné,
15, cours de la Libération

MARSEILLE : 3 Mai, 20h — Eglise - Cathédrale du Prado,

339, avenue du Prado, Marseille 8^e

NICE

: 4 Mai, 20h — Complexe Barsamian, 281, Bd de la Madeleine

LYON

: 6 Mai, 20h — Eglise Apostolique, Espace Garbis Manoukian

40, rue d'Arménie, Lyon 3^e

Le Prof. DADRIAN présentera à la communauté arménienne un travail d'érudition impressionnant, fruit de 20 ans de recherches minutieuses dans les archives américaines, anglaises, françaises, autrichiennes, allemandes et même turques. Avec cette œuvre magistrale, V. DADRIAN apporte les témoignages historiques irréfutables de l'assassinat délibéré du peuple arménien par la Turquie, à la faveur de la première guerre mondiale. Il révèle aussi, pour la première fois, les preuves précises de la complicité de l'Allemagne dans la conception et l'accomplissement du plan d'extermination turc.

Avec ce livre, le Prof. DADRIAN contrecarre la volonté de la Turquie de faire disparaître les archives du génocide; il est l'ouvrage attendu par tous ceux qui se battent contre le négationnisme.

Renseignements: Tél. : 42. 21. 36. 06 ou 46. 49. 33. 13.

à l'occasion de la
BENEDICTION DE L'HUILE SAINTE
A ETCHMIADZINE

célébrée

par SA SAINTETE KAREKINE Ier
CATHOLICOS DE TOUS LES ARMENIENS

LE DIMANCHE 8 SEPTEMBRE 1996

**Pèlerinage
en Arménie**

DU 5 AU 12 SEPTEMBRE

(Transport aérien + Hôtel + Excursions)

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS

SABERATOOURS SEVAN VOYAGES

31, rue d'Argenteuil

75001 PARIS

Tél. : (1) 42 61 51 13

Fax : (1) 42 61 94 53

48, cours de la Liberté

69003 LYON

Tél. : 78 60 13 66

Fax : 78 60 92 26

L'ASSOCIATION MACHTOTZ

Pour la Défense de la Langue Arménienne

organise

**un SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN
à Varna/Bulgarie, du 3 au 24 Juillet 1996**

POUR LES JEUNES DE 8 A 16 ANS

sous le patronage et avec le soutien du Rév. Père S. ATAMIAN

- Les participants seront hébergés individuellement par des familles sélectionnées, dont ils partageront la vie et avec lesquelles ils communiqueront en langue arménienne.
- Des cours d'arménien seront organisés à raison de 20 heures par semaine pour les débutants francophones par Mme Hilda Kalfayan-Panosian, avec sa méthode audiovisuelle et pour les autres niveaux, par des professeurs expérimentés.
- L'encadrement et l'assistance aux jeunes participants seront assurés par le Conseil d'Administration de l'Eglise et par les responsables de l'Association Machtotz.
- Plusieurs excursions sont prévues comme Albena, Baltchik, etc... ainsi que des baignades à la mer et du sport.

FRAIS DE PARTICIPATION : 5500 Frs. par personne comprenant le transport aérien, l'hébergement en pension complète, les cours et les excursions.

Renseignements et inscriptions (Avant le 1er Mai)

ASSOCIATION MACHTOTZ

8, rue Lamennais, 92370 CHAVILLE — Tél. : (1) 47. 50. 97. 51.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

UGAB-Jeunes IDF

vous convie

à sa SOIREE

**« Le Printemps
de l'UGAB »**

le Samedi 4 Mai
à partir de 22 h 30

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris 17^e

P.A.F. : 90 F. avec une consommation.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

ՃՈՐՃԱԿՈՒՆԻՔ

Ճաւլիկ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցու Հոգաբարձությանը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նույիառառությունները. -

Եկեղեցու պայմանութեան. -

Տիկին Մարի Գիրգիսէլեան 1000 Ֆր.,

Տիկին Այստ Գիրգիսէլեան 1000 Ֆր.,

Պր. Գրիգոր Թոնկուրեան 50 Ֆր., Տէր և

Տիկին Յովհաննէս Պէքարեան 50 Ֆր., Տի-

կին Արմենուշի Հալուանէան 100 Ֆր.,

Տիկին Ալիս Մուրաստեան 1000 Ֆր., Տէր

և Տիկին Մինաս Մելքոնէան 184 Ֆր.,

Տէր և Տիկին Վիդէն Դարբիննէան 100 ֆր.

րանք, Տէր և Տիկին Բագիկ Ալանինէան 1500 Ֆր., Տիկին Մարիամ Պէքանէան 500 Ֆրանք:

Տէր և Տիկին Գրիգոր Սեմյոն 1100 Ֆրանք, Տիկին Մարիամ Պէքանէան 500 Ֆր.: «Փերքիլ»ի Բարգաւանման. -

Պր. Արտ Գույումճեան 100 Ֆր., Պր.

Միմոն Պէքայէրեան 100 Ֆր., Տիկին Ալմա-

նի Պարունակ 50 Ֆր., Մի Ոմն 50 Ֆր.,

Փոխան Մաղկեպանի. -

Հոփիսիմի Գրլիթեանի մահուան (Լիոն)

տիուր առիթով Տէր և Տիկին Ժան Փա-

նուստեան 500 Ֆր.:

Արար Տէտէսինի մահուան տիուր առի-

թով Տէր և Տիկին Նշան Գայան 100 Ֆր.:

La CROIX BLEUE DES ARMENIENS
DE FRANCE

RECHERCHE

pour les mois de juillet et août pour
son centre de vacances de Bellefontaine (JURA) :

— DIRECTEURS (Titulaires du BAFD)

*

— Moniteurs (titulaires du BAFA) —
date limite de dépôt de candidature : 26 AVRIL

— Assistants sanitaires (AFPS obligatoire)

— Cuisiniers

— Economes

— Coursiers

Adresser lettre et C.V. à :

C. B. A. F.

17, rue Bleue, 75009 PARIS.

HAMAZKAÏNE

Paris

Association Educative et Culturelle
Arménienne

CONCERT

ANNIE JODY, violon

HASMIG SURMELIAN, piano

JEAN BARTHE, violoncelle

SALLE COROT

78, rue Cardinet, Paris 17^e

Lundi 6 Mai à 20 heures 30

Haydn, Debussy, Hovhaness,
Ginastera, Babadjanian.

ՓԱՐԻԶԻ

ԷՍՏԱԿԱ ՍԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Կը կազմակերպէ

ՄԱԿԱՒԹԱՅՆ
ՑԵՐԵԿՈՂՅԱՅՆ

Յայտադիր՝

ԱՆԻ ԿԱՍԵՐ (դաշնակ)

ԱՐԹԻՒՐ ԱՀԱՐՈՒՆԵԱՆ (դաշնակ)

Ա-ՋԱՄԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ (արտասանութիւն)

ՏԻՒԶ ԶԵՓԻՒՐ (հայկական մեղեդիմիութիւն)

ՊԱՐԵՏ ՄԱՆՈՒՐ (գրական երգի)

Նաեւ երիտասարդներու մասնակցութեամբ՝ նուազ, թատերախաղ, պատսանութիւն եւ երգ:

Կիոսկի, Մայիս 5, ժամը 16.45-ի

Հ.Բ.Լ.Մ.-ի ԱԼԵ Մանուկեան սրան

118, rue de Courcelles, Paris 17^e

Սիրով կը հասավակութիւնը:

Մուտքը ազատ է:

OFFRE D'EMPLOI

ÉCOLE BILINGUE

FRANCO-ARMENIENNE

maternelle - primaire

recherche

pour Septembre 1996

(Temps plein ou temps partiel)

un(e) DIRECTEUR(TRICE)

PEDAGOGIQUE ADJOINT(E)

Diplômé(e) de l'Education Nationale

Prière d'envoyer demande et C.V. à :

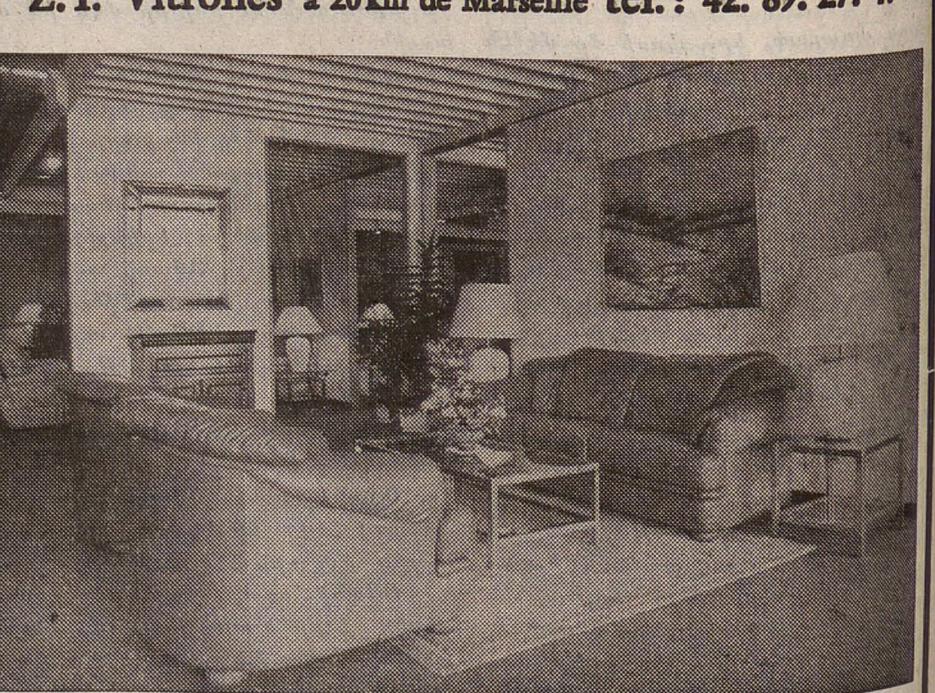
l'Association de l'Ecole St-Mesrop

4, rue Komitas, 94140 ALFORTVILLE

Meubles Ghazarian

4.000 m² de mobilier
présentés en ambiance

Z. I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“Բայց այս գիշեան ամպամանը անունը կամ անունը կամ անունը”

ՄՈՍԿՈՎԻԱՅԻ

ՀԱՅ ՅԱՆՑԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԵՆ

ՅՊԱՍԽԵՐՈՒՄԸ ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ ՄԱՐԶԻ ՄԵՋ

ԿԱՆԱՀԱՍԱ Է ՈՂԲԱԿ,

ԲԱՅՑ ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ ԱՂՃԱՍՈՒՄԸ

ՎԱՅՆԳՐ ՅԱՅՑՈՒՆ ԿԸ ԴԱՌԱՅՅ

ՄԻՆԱՍ ԹԵՇԵԼԵԿ

Մոսկովյայի մասին վերջին տարիներուն կը տիրէ այն տպաւորութիւնը թէ եօթը տասնամեակի խորհրդային խստարարու կանոններուն վրէժը կը լուծուի, յանցագործութեան անսանձ կիրքով մը: Ստիլահարարակին վրայ ամէն օր նոր մը լինատէրեր կը ստեղծէ, բնականարար մէծ ցընելով շահագործուածներու, կեղեքւածներու:

Այս վերջիններուն համար յուսաւու հասցէ մըն է Մոսկովյայի ներքին գործերու գլխաւոր զարչութեան էթնիկ յանցաւոր խումբերու բաժնին պետք՝ իրաւարան, տնտեսակչու ֆառնիկ Ոսկանեան:

Իրեն հետ Ազգի մէջ (Ապրիլ 2) Ռուբէն Հայրապետեանի կատարած զրոյցին առթիւ ան նախ կը բացարէ թէ Մոսկովյայի յանցագործ աշխարհին մէջ «յարդարժան» տեղ մը դրաւած են Կովկասիները. ատիլա համակալի է որ մէծ մասով հետեւանք է քաղաքական - տնտեսական ծանօթ պայմաններուն: Այս վերջիններուն համար Ռուսաստանի մայրաքաղաքը գրաւէ է գործելու մէծ դաշտով. բան մը որ չկայ փոքր հանրապետութիւններուն մէջ: Անոնց գոյութեան ու գործունեւան մասին առաջին տեղեկացնողները կ'ըլլան իրենց հայրենակիցները, որոնք կը դանդասին դրամաշորթեւան, գողութեան, եւայլն արարքներու հեղինակներէ: Հետաքրքական է վիճակագրութիւնը զոր կը մէջքերէ Գ. Ոսկանեան, ըսելու համար թէ «այդ տականին իրենց յանցագործութիւնների 80 տոկոսը կատարում են ինչ իրենց հայրենակիցների շրջանում», Կ'աւելցնէ տակաւին թէ այդ խմբակները սկիզբին կը գործէին առանց պատրաստութեան, կուրօրէն, բայց հիմա անոնց մօտ ամէն ինչ ծրագրուած, կազմակերպուած է: Ու տուժողներն ալ յանախ վախճառով կատարուած սպանալիքներէն, լուս կը մնան, ակամայ գործարացնելով օրինապահ իշխանութեան գործը:

Հետաքրքական է կարդալ որ կովկասեան այս խմբակները իրարու հետ գործ չեն ունենար: Բախումները կ'ըլլան մնան հանրապէս նորյան խումբին մէջ: Անոնք երբ ալ նախապէս համաձայննուով, միջադէպէր կը հայրէն համար առանց գործարացներու փոխարէն իրենց միջնորդութիւնը կ'առաջարկեն:

Գ. Ոսկանեան կ'ըսէ թէ յանախ կը մէջ զաղութիւն գողութը վրացիներն ու Հայերն են մէծ մասով: Ինք կը մէջաղութիւն որ բացարէ չեւով Հայութը ու անոնց դէմ կը գործէ, ինք այդ պիտումը կը բացարէ հետեւեալ ձեւով. Մոսկովյայի մէջ «օրէնքով գողութը» վրացիներն ու Հայերն են մէծ մասով: Ինք կը մէջաղութիւն որ բացարէ հայ չարագործներն ալ, օր մը համեմատութիւնը պիտի իրաստէ ի վնաս Հայերու: Այս կոտայ իր կեցուածքին պատճառարանութիւնը. «հինգ իմ ժողովրդի նկատմամբ»: Նաեւ անոնց պատճառով օրինապահ չատ Հայաստան-ցիներ կրնան դրկութիւն ազնիւ աշխատանքով իրենց հացը ապահովելու կարելութիւնն:

Ան կուտայ Մոսկովյայի մէջ Հայերու 1995-ին կատարած յանցագործութիւններու պատճերը. 20 տարադրամի պաօրինի գործարք, 2 սպանութիւն, 2 ծանր վիրաւորում, 43 գողութիւն, 17 կողովուտ, 25 աւազակութիւն, 14 ապօրինի զէնք պահէլու արարք, 28 թմբեցուցիչ գործ, եւ այլն: 1994 - 95-ին հայ գողերու, կազմակերպուած խումբերու ու այս մարզի գեղինակութիւններուն միջն սուր պայքար տեղի ունեցած է աղղեցութեան գոտիներու եւ անոնց զեկավարութեան համար: Այս բոլորը ըստ կուտան:

«Գուցէ մենք ամենավաստը չենք, իսկ իրեշտակ չենք: Հաստատում որ ո՞վ դիմէտիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք ալ յիշելով նման զանգուածի մը գոյութիւնը, Գ. Ոսկանեան կ'աւելցնէ. «Կովկասինեալ յանցին այս արարական վիրաւունքն ալ պատճառէ այն միաժամանակ յանցագործութիւնը ու ամէնք ամէն առիթով որ Հայը ոչ գործիւն, ոչ աւազակութիւն, ոչ պունիկութիւն, ոչ դրամաչորթիւն կ'ինալ ընել: Հաստարար ինք

Տիկին Անահիտ Սանթանա եւ զաւակները,
Անթուանէթ Մարաննեան
եւ լամանիլան բոլոր պարագաները
ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր եւ
մեծ - մօր՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՄԵԾՈՎԳԻ ՄԱՐԱՆՆԵԱՆ.Ի

(Ծնեալ Հքաչիկ Մկրտչեան)
մահը որ պատահեցաւ Ապրիլ 25-ին:
Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ
երկուշարթի, Ապրիլ 29-ին, Փարթիլ Ս.
Յուհաննս - Մկրտիչ Եկեղեցին:

Մահագդ զրկուած չըլլալով կը խնդրուի
ներկայս իրեւ այդ նկատել:

«ՅԱՌԱԶ» - Մեր ցաւակցութիւնները
ողբացեալին զաւակներուն:

**

Այս տխուր առթիւ, Տիկին Ա. Սանթանա
1000 ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին իր մօր
յիշատակին:

(Դար. Ա. Եղիկ)

յիս 1-ին Փարթիլ կը դանուի ուր պիտի
ընդունուի նախադահ Շիրաքի կողմէ:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ սպայակոյտին որոշումով,
վեց ամսուան համար քաղաքային բնակչութեան փակուած է Հայաստանի սահմանադիմուն լըշանը: Կարսի Տեկոր եւ
Կաղզուան գաւառակները եւ Արաքոր հիւսիսակողմը հռչակուած է զինուորական
զօտի: Տրուած բացարութեան համաձյն այս որոշումը արդիւնքն է ՔԲՔ-ի
դժբագրուած զինուորական դործողութիւններու եւ ուազմափորձերու:

ՆԱԽԱԳԱԶ ԵԼՑԻՆ Զինաստան այցելութիւնն վերաբարձին շաբաթակերջին զրոնուած է Ղազախստան ուր նախադահ նազարբայջեւի հետ չարք մը համաձայն նադրեր ստորագրած է: անոնց ամէնէն կարեւորը կը վերաբերի կասպից ծովութարկին արեւմուտք փոխադրութեան, Ղազախստանէն անցնելիք քարիւզատառով մը որ պիտի հասնի Սեւ ծով:

ԳՈՒԹԱԳՈՅՆ

Բ. դասակարգի 38-րդ շաբթուան խաղերուն շարքին, Ապրիլ 27-ին, Վալանսի Հայ Մարգարականի եւ Փուամթէի միջն խաղը վերջ գտած է 1 - 1 արդիւնքով: Ներկայիս Վարան 15-րդ է 44 կետով, դասաւորումը կը գլաւարէ Մարտիլ 73 կետով, իսկ 22-րդ եւ վերջինն է Ալէս որ 22 կետ անի եւ արդէն դատապարտուած է իշնելու տակի դասակարգը:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire: N° 55935

ԿՈՒԶՈՒԻ

Միջին տարիքի հայ կին մը կը փընտըուի խնամք տանելու համար 84 տարեկան այլ մարդու մը: Սուսնդ եւ բնակութիւն ապահովուած:

Հեռաձայնել՝

47 40 19 79

կամ

45 89 66 76

ECOLE FRANCO-ARMENIENNE TEBROTZASSERE (Mixte et bilingue)

CYCLE COMPLET DE LA MATERNELLE A LA 3EME INCLUSE

- Primaire entièrement sous contrat d'association avec l'Education Nationale;
- Anglais, chants et danses dès la Maternelle;
- Théâtre, informatique;
- Laboratoire Physique, Chimie, Sciences Naturelles;
- Transport assuré par autocar.

INSCRIPTIONS SUR RENDEZ-VOUS EN
TELEPHONANT AU 43. 81. 01. 72.

ECOLE TEBROTZASSERE
1, Bd du Nord, 93340 LE RAINCY

VIENT DE PARAÎTRE

Naissance de David de Sassoun

Oratorio composé et dirigé
par Garbis APRIKIAN

Fresque musicale pour soli, chœurs et
orchestre. Texte tiré du prologue de la
pièce d'Hagop Oshagan (1941).

Fabienne Chanoyan (soprano) : l'Ange
Anna Karakaya (mezzo-soprano) :

La reine Taline

Armand Arapian (bariton) :

Le roi Mehèr / Le prêtre

Chorale Sipan-Komitas

Petits chanteurs de l'école Tebrotzassère

Direction : Haig Sarkissian

Orchestre Bell' Arte

COMPACT DISC D2514/SM 44

CASSETTE K2514/SM37

A l'occasion de la

bénédiction de l'huile sainte

PELERINAGE A ANTELIAS

Du 22 au 30 Mai 1996

(Avion + Hôtel + Excursions + Bénédiction de l'Huile Sainte)

En option : Extension de deux jours à Petra (JORDANIE)

Renseignements et inscriptions

SABERATOOURS: 31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS

Tél.: 42 96 10 10 Fax: 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES: 48, Cours de la Liberté, 69003 LYON

Tél.: 78 00 13 66 Fax: 78 60 92 26.

Ի ՅԵՇԱՍԱԿ

Պատուելի ի. Քէշիշեանի յիշատակին,
Ամս 1000 ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին:

SAPOR

ԵՐԳՎԱԽՈՒՄԵ

10-ՐԴ

ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ

ՀԱՄԵՐԳ

ԽՄԲԱՎԱՐ՝ ՍՏԵՓԱՆ ԵՈՐԿԱՆՃԵԱՆ

Դաշնակահար՝ Անահիտ Սվաճեան

Յայտագրին մաս կը կազմեն՝ ի.
Աւետիսիսնի, Կոմիտասի, Կանաչեան
նի եւ Ալէմչափ գործերու:

Կիրակի, Յունիս 2, ժամը 15-ին

ԽԱԲԵՐ-ՄՈՒՀԱՆՈՒԺ

Saint-Etienne Եկեղեցւոյ մէջ

M^o Mairie d'Issy —P.A.F. : 60 F—Տեղերը ապահովելու եւ յաւելեալ
տեղեկութիւններու համար՝

45 - 34 - 66 - 20 45 - 34 - 23 - 45

ՅՈՒՅԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՑ ԽՍ.ՁՐ Շատիլի Տէր - Դաւթեան
մասնաձիւին լնդհանուր անդամական
ժողովը Երկուշարթի, Մայիս 6-ին, ժամը
18-ին Եկեղեցւոյ սրահը, Կոմիտաս փոր
դոց:

լ'Association MACHTOTZ

Pour la Défense de la Langue
Arménienne

organise

un CONCOURS DE RECITATION

ouvert aux élèves de 10 - 18 ans

le Dimanche 5 Mai à 14 heures 30

Salle N. Fringhian : 15, rue Jean-Goujon,
75008 Paris

Récompenses : 300 F. - 150 F. - 100 F.

PARTIE ARTISTIQUE
DUO ZEPUR et CECILE NAZARIAN
présentent des mélodies arméniennes

— guitares, flûte et chant —

JEAN-MARC PHILIPS VARJABEDIAN
interprète Khatchatrian au violonLe public est invité à venir nombreux
pour encourager les concurrents.

ՓԱՐԻԶԻ

ԷՍՍԵԱՆ ՍԱՆՈՒՅՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Կը կազմակերպէ

ՄԵԱԿՈՒԹԱՅՑԻ
8ԵՐԵԿՈՅՑԹ ԱՐ
Յայտագրիր
ԱՆԻ ԿԱՍԵՐ (դաշնակ)
ԱՐԹԻՒՐ ԱՀԱՐՈՒՆԵԱՆ (դաշնակ)
ՌԱԶՄԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՄԵԱՆ (դաշնակ)

ՏԻՒՅ ԶԵՓԻԻՐ (հայկական մասնակիր)

ՊԱՐԵՏ ՍԱՆՈՒՅՑ (գրական մասնակիր)

ՆԱԽԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑ (գրական մասնակիր)